

vergadering **31**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 24 april 2019

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	14
VERONTSCHULDIGINGEN	14
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	14
VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge het decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's – 1964 (2018-2019) – Nr. 1	
VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën – 1965 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	14
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Armenië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 4 december 2018 – 1947 (2018-2019) – Nr. 1	
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten – 1968 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	15
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Tinne Rombouts en Lieve Maes betreffende de uitbouw van Vlaanderen als excellente waterstofregio – 1946 (2018-2019) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid – 1948 (2018-2019) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele betreffende noodzakelijke acties voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen – 1949 (2018-2019) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Daniëlle Vanwesenbeeck, Axel Ronse, Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Sonja Claes en Miranda Van Eetvelde betreffende de stimulering van telewerken in het Vlaamse bedrijfsleven – 1950 (2018-2019) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Lieve Maes, Robrecht Bothuyne, Daniëlle Vanwesenbeeck, Andries Gryffroy, An Christiaens en Matthias Diependaele betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaartoeconomie – 1952 (2018-2019) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN DECREET van Manuela Van Werde, An Christiaens, Willem-Frederik Schiltz, Bert Maertens, Bart Dochy en Paul Cordy houdende diverse bepalingen inzake specifieke onroerendergoedpremies – 1959 (2018-2019) – Nr. 1	

VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Ingeborg De Meulemeester houdende wijziging van het decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp

– 1960 (2018-2019) – Nr. 1

VOORSTEL VAN DECREET van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gweny De Vroe, Lorin Parys, An Christiaens en Piet De Bruyn betreffende wijziging van het decreet van 29 maart 2019 tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

– 1963 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling 16

ACTUELE VRAAG van Ortwin Depoortere aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de procedure die wordt aangespannen tegen de Vlaamse overheid in verband met het beperkte aantal tolkenuren waarop dove mensen recht hebben 17

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Vlaanderen dat investeert in gepersonaliseerde geneeskunde 20

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT) op 58 jaar bij herstructurerings- en de impact hiervan op het Vlaamse activeringsbeleid voor 55-plussers 23

ACTUELE VRAAG van Els Robeyns aan Koen Van den Heuvel, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de crisis in de fruitsector 26

ACTUELE VRAAG van Francesco Vanderjeugd aan Koen Van den Heuvel, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de gevolgen van de droogte voor de landbouw

ACTUELE VRAAG van Tinne Rombouts aan Koen Van den Heuvel, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de droogte in de landbouw 30

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER 34

ACTUELE VRAAG van Karl Vanlouwe aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de onthouding van België met betrekking tot het EU-onderhandelingsmandaat om handelsgesprekken met de VS op te starten 34

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER 39

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het rapport van het Rekenhof betreffende het M-decreet en de zorg in het gewoon onderwijs 39

ACTUELE VRAAG van Bart Caron aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het toezicht op de toepassing van de collectieve arbeids-overeenkomsten bij theatermakers, muzikanten enzovoort in het kader van het Kunstendecreet 43

ACTUELE VRAAG van Orry Van de Wauwer aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de tentenverkoop door het Belgische leger en de opportuniteiten hiervan voor jeugdbewegingen	46
ACTUELE VRAAG van Joris Vandenbroucke aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de huurprijsverhoging voor 50.000 sociale huurders	49
ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over Vlaams proefdieronderzoek op wilde primaten in Kenia	52
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Steve Vandenberghe en Elisabeth Meuleman betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijsniveaus – 1969 (2018-2019) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	54
ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het in de markt plaatsen van het DBFM-contract voor Spartacuslijn 1	55
ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de trambus	58
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	60
VOORSTEL VAN DECREET van Kathleen Helsen, Kris Van Dijck en Jo De Ro houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs, wat het inschrijvingsrecht betreft (opschrift gewijzigd door de commissie: ... houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat het inschrijvingsrecht betreft) – 1747 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 12 Voorstel tot aanvulling van de agenda Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking Aangehouden stemmingen Hoofdelijke stemming	60 61 66 69 73
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 23 augustus 2018 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in uitvoering van het Verdrag van 's-Gravenhage en Verordening Brussel IIbis betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen – 1810 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2 Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking	73

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging, wat betreft de regeling van administratieve geldboeten

– 1872 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

74

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 21 december 2018 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de betrokkenheid van de Federale Staat bij de ondertekening van de samenwerkingsakkoorden van 6 september 2017 en van 30 mei 2018

– 1920 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

74

Artikelsgewijze bespreking

75

ONTWERP VAN DECREET houdende de instemming met het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2019 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot kinderopvang in Brussel

– 1930 (2018-2019) – Nr. 1

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

75

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag van Straatsburg van 2012 inzake de beperking van aansprakelijkheid in de binnenvaart (CLNI 2012), ondertekend te Straatsburg op 27 september 2012

– 1910 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

75

Artikelsgewijze bespreking

76

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag tussen de Regering van de Franse Republiek, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest inzake de aanleg van de Grensleie tussen Deûlémont in Frankrijk en Menen in België, ondertekend in Brussel op 19 november 2018

– 1953 (2018-2019) – Nr. 1

Algemene bespreking

76

Artikelsgewijze bespreking

77

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad

– 1922 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

77

Artikelsgewijze bespreking

78

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones

– 1940 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

78

Artikelsgewijze bespreking

79

VOORSTEL VAN DECREET van Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens houdende de gemeentewegen	
– 1847 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 5	
Algemene bespreking	80
Artikelsgewijze bespreking	84
VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Tine van der Vloet, Freya Saeys, Peter Persyn, Cindy Franssen en Lorin Parys houdende de sociale kaart	
– 1854 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 4	
Algemene bespreking	
Artikelsgewijze bespreking	84
VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Lies Jans, Freya Saeys, Ingeborg De Meulemeester, Vera Jans en Elke Wouters houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten	
– 1856 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 6	
Algemene bespreking	85
Artikelsgewijze bespreking	94
VOORSTEL VAN DECREET van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft	
– 1970 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	94
VOORSTEL VAN DECREET van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Sas van Rouveroi, Bert Maertens, Martine Fournier en Paul Van Miert houdende de havenkapiteinsdienst	
– 1908 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	
Artikelsgewijze bespreking	95
VOORSTEL VAN DECREET van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gweny De Vroe, Axel Ronse, An Christiaens en Lorin Parys houdende wijziging van artikel 80 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, wat betreft de uitbreiding van de verzekering gewaarborgd wonen met bescherming tegen inkomensverlies van zelfstandigen ingevolge onvrijwillige stopzetting van hun activiteit	
– 1912 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	95
Artikelsgewijze bespreking	96
VOORSTEL VAN DECREET van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat de toegang tot een betalende niet-lineaire televisiedienst betreft	
– 1936 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 4	
Algemene bespreking	97
Artikelsgewijze bespreking	105
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Bert Maertens, Bart Dochy, Marnic De Meulemeester, Peter Wouters, Michel Doomst en Nadia Sminate betreffende de vereenvoudiging en digitalisering van de aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen	
– 1903 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	105

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Andries Gryffroy, An Christiaens, Daniëlle Vanwesenbeeck, Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne en Annick De Ridder betreffende de uitbouw van 'Slim Vlaanderen'	
– 1914 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	106
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Kathleen Krekels, Jan Durnez, Franc Bogovic, Kris Van Dijck, Jamila Hamddan Lachkar en Koen Daniëls betreffende de detectie, ondersteuning en begeleiding van zeer makkelijk lerende en (uitzonderlijk) hoogbegaafde leerlingen	
– 1937 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	106
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de organisatie van de Vlaamse Belastingdienst	
– 1955 (2018-2019) – Nr. 1	
Verslag	109
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Peter Persyn, Freya Saeys, Ingeborg De Meulemeester, Griet Coppé en Danielle Godderis-T'Jonck betreffende de zorgzwaartegebonden financiering van de thuis- en ouderenzorg	
– 1944 (2018-2019) – Nr. 1	
Bespreking	110
VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET STATUUT VAN HET PERSONEEL VAN HET ALGEMEEN SECRETARIAAT EN VAN ZIJN BIJLAGEN	
Bespreking en stemming	111
ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS VREDESINSTITUUT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2019	
– 48-A (2018-2019) – Nr. 1	
Bespreking en stemming	112
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Armenië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 4 december 2018	
– 1947 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	112
Algemene bespreking	113
Artikelsgewijze bespreking	114
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten	
– 1968 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	
Algemene bespreking	114
Artikelsgewijze bespreking	116
VOORSTEL VAN DECREET van Manuela Van Werde, An Christiaens, Willem-Frederik Schiltz, Bert Maertens, Bart Dochy en Paul Cordy houdende diverse bepalingen inzake specifieke onroerendergoedpremies	
– 1959 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	116
Algemene bespreking	117
Artikelsgewijze bespreking	118

VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Ingeborg De Meulemeester houdende wijziging van het decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp – 1960 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	118
Algemene bespreking	
Artikelsgewijze bespreking	119
VOORSTEL VAN DECREET van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gweny De Vroe, Lorin Parys, An Christiaens en Piet De Bruyn betreffende wijziging van het decreet van 29 maart 2019 tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 – 1963 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	119
Algemene bespreking	
Artikelsgewijze bespreking	120
VOORSTEL VAN DECREET van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft – 1970 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	
Algemene bespreking	121
Artikelsgewijze bespreking	123
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Tinne Rombouts en Lieve Maes betreffende de uitbouw van Vlaanderen als excellente waterstofregio – 1946 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	
Bespreking	124
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid – 1948 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	124
Bespreking	125
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele betreffende noodzakelijke acties voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen – 1949 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	
Bespreking	127

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Daniëlle Vanwesenbeeck, Axel Ronse, Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Sonja Claes en Miranda Van Eetvelde betreffende de stimulering van telewerken in het Vlaamse bedrijfsleven	
– 1950 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	128
Bespreking	129
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Lieve Maes, Robrecht Bothuyne, Daniëlle Vanwesenbeeck, Andries Gryffroy, An Christiaens en Matthias Diependaele betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaartoeconomie	
– 1952 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	129
Bespreking	130
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Steve Vandenberghe en Elisabeth Meuleman betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijsniveaus	
– 1969 (2018-2019) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	
Bespreking	131
VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge het decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's	
– 1964 (2018-2019) – Nr. 1	
Algemene bespreking	
Artikelsgewijze bespreking	133
VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën	
– 1965 (2018-2019) – Nr. 1	
Algemene bespreking	
Artikelsgewijze bespreking	134
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	134
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 23 augustus 2018 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in uitvoering van het Verdrag van 's-Gravenhage en Verordening Brussel IIbis betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen	
– 1810 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	135
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging, wat betreft de regeling van administratieve geldboeten	
– 1872 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3	
Hoofdelijke stemming	135

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag van Straatsburg van 2012 inzake de beperking van aansprakelijkheid in de binnenvaart (CLNI 2012), ondertekend te Straatsburg op 27 september 2012 – 1910 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	136
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 21 december 2018 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de betrokkenheid van de Federale Staat bij de ondertekening van de samenwerkingsakkoorden van 6 september 2017 en van 30 mei 2018 – 1920 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	136
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgerings-traject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad – 1922 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	137
ONTWERP VAN DECREET houdende de instemming met het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2019 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot kinderopvang in Brussel – 1930 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	137
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Armenië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 4 december 2018 – 1947 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	137
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones – 1940 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	138
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten – 1968 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	138
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag tussen de Regering van de Franse Republiek, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest inzake de aanleg van de Grensleie tussen Deûlémont in Frankrijk en Menen in België, ondertekend in Brussel op 19 november 2018 – 1953 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	139

VOORSTEL VAN DECREET van Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens houdende de gemeentewegen – 1847 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 5 Hoofdelijke stemming	139
VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Tine van der Vloet, Freya Saeys, Peter Persyn, Cindy Franssen en Lorin Parys houdende de sociale kaart – 1854 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 4 Hoofdelijke stemming	139
VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Lies Jans, Freya Saeys, Ingeborg De Meulemeester, Vera Jans en Elke Wouters houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten – 1856 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 6 Hoofdelijke stemming	140
VOORSTEL VAN DECREET van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Sas van Rouveroy, Bert Maertens, Martine Fournier en Paul Van Miert houdende de havenkapiteinsdienst – 1908 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	140
VOORSTEL VAN DECREET van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gweny De Vroe, Axel Ronse, An Christiaens en Lorin Parys houdende wijziging van artikel 80 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, wat betreft de uitbreiding van de verzekering gewaarborgd wonen met bescherming tegen inkomensverlies van zelfstandigen ingevolge onvrijwillige stopzetting van hun activiteit – 1912 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	141
VOORSTEL VAN DECREET van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat de toegang tot een betalende niet-lineaire televisiedienst betreft – 1936 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 4 Hoofdelijke stemming	141
VOORSTEL VAN DECREET van Manuela Van Werde, An Christiaens, Willem-Frederik Schiltz, Bert Maertens, Bart Dochy en Paul Cordy houdende diverse bepalingen inzake specifieke onroerendergoedpremies – 1959 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	141
VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Ingeborg De Meulemeester houdende wijziging van het decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp – 1960 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	142

VOORSTEL VAN DECREET van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gweny De Vroe, Lorin Parys, An Christiaens en Piet De Bruyn betreffende wijziging van het decreet van 29 maart 2019 tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 – 1963 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	142
VOORSTEL VAN DECREET van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft – 1970 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	143
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Bert Maertens, Bart Dochy, Marnic De Meulemeester, Peter Wouters, Michel Doomst en Nadia Sminate betreffende de vereenvoudiging en digitalisering van de aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen – 1903 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	143
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Andries Gryffroy, An Christiaens, Daniëlle Vanwesenbeeck, Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne en Annick De Ridder betreffende de uitbouw van 'Slim Vlaanderen' – 1914 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	143
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Kathleen Krekels, Jan Durnez, Franc Bogovic, Kris Van Dijck, Jamila Hamddan Lachkar en Koen Daniëls betreffende de detectie, ondersteuning en begeleiding van zeer makkelijk lerende en (uitzonderlijk) hoogbegaafde leerlingen – 1937 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	144
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Peter Persyn, Freya Saeys, Ingeborg De Meulemeester, Griet Coppé en Danielle Godderis-T'Jonck betreffende de zorgzwaartegebonden financiering van de thuis- en ouderenzorg – 1944 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	144
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Tinne Rombouts en Lieve Maes betreffende de uitbouw van Vlaanderen als excellente waterstofregio – 1946 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	144
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid – 1948 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	145

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele betreffende noodzakelijke acties voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen – 1949 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	145
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Daniëlle Vanwesenbeeck, Axel Ronse, Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Sonja Claes en Miranda Van Eetvelde betreffende de stimulering van telewerken in het Vlaamse bedrijfsleven – 1950 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	146
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Lieve Maes, Robrecht Bothuyne, Daniëlle Vanwesenbeeck, Andries Gryffroy, An Christiaens en Matthias Diependaele betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaartoeconomie – 1952 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	146
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Steve Vandenberghe en Elisabeth Meuleman betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijsniveaus – 1969 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	146
VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge het decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's – 1964 (2018-2019) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	147
VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën – 1965 (2018-2019) – Nr. 1	147
SLOTWOORD VAN DE VOORZITTER	147
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	150
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	150

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.12 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Ann Soete, Mercedes Van Volcem: ambtsverplichtingen;

Ludo Van Campenhout, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 60/25)

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge het decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's
– 1964 (2018-2019) – Nr. 1**

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
– 1965 (2018-2019) – Nr. 1**

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, het Uitgebreid Bureau van dinsdag 23 april 2019 heeft zijn goedkeuring gehecht aan het voorstel van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge het decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's, en aan het voorstel van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

Hierbij doe ik een voorstel tot spoedbehandeling van beide voorstellen.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat we de beraadslagingen over beide voorstellen net voor de hoofdelijke stemmingen houden.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Armenië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 4 december 2018

– 1947 (2018-2019) – Nr. 1

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten

– 1968 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft minister Jo Vandeurzen bij motie van orde het woord gevraagd.

Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, ik vraag namens de Vlaamse Regering om twee ontwerpen van decreet aan de agenda toe te voegen.

Het eerste is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Armenië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 4 december 2018.

Het tweede is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

De voorzitter: Minister, om welke reden wilt u die ontwerpen van decreet bij hoogdringendheid aan de agenda toevoegen?

Minister Jo Vandeurzen: We roepen de hoogdringendheid in omdat dit twee ontwerpen van decreet zijn die het Vlaams Parlement het best zo snel mogelijk zou goedkeuren.

De voorzitter: Minister, zijn er dan te veel invasieve soorten?

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, dat is een indringend probleem.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Tinne Rombouts en Lieve Maes betreffende de uitbouw van Vlaanderen als excellente waterstofregio
– 1946 (2018-2019) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid
– 1948 (2018-2019) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele betreffende noodzakelijke acties voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen
– 1949 (2018-2019) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Daniëlle Vanwesenbeeck, Axel Ronse, Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Sonja Claes en Miranda Van Eetvelde betreffende de stimulering van telewerken in het Vlaamse bedrijfsleven
– 1950 (2018-2019) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Lieve Maes, Robrecht Bothuyne, Daniëlle Vanwesenbeeck, Andries Gryffroy, An Christiaens en Matthias Diependaele betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaart-economie
– 1952 (2018-2019) – Nr. 1

VOORSTEL VAN DECREET van Manuela Van Werde, An Christiaens, Willem-Frederik Schiltz, Bert Maertens, Bart Dochy en Paul Cordy houdende diverse bepalingen inzake specifieke onroerenderfgoedpremies
– 1959 (2018-2019) – Nr. 1

VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Ingeborg De Meulemeester houdende wijziging van het decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp
– 1960 (2018-2019) – Nr. 1

VOORSTEL VAN DECREET van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gwenny De Vroe, Lorin Parys, An Christiaens en Piet De Bruyn betreffende wijziging van het decreet van 29 maart 2019 tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013
– 1963 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, ik vrees dat ik ook een lijstje heb met punten die bij hoogdringendheid zouden moeten worden geagendeerd. Deze punten zijn vorige week al uit beleefdheid aan de oppositie overgemaakt. Ik

overloop even om welke drie voorstellen van decreet en vijf voorstellen van resolutie het gaat.

Het eerste punt is het voorstel van decreet van Manuela Van Werde, An Christiaens, Willem-Frederik Schiltz, Bert Maertens, Bart Dochy en Paul Cordy houdende diverse bepalingen inzake specifieke onroerenderfgoedpremies.

Het tweede punt is het voorstel van decreet van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Ingeborg De Meulemeester houdende wijziging van het decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

Het derde punt is het voorstel van decreet van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gwenny De Vroe, Lorin Parys, An Christiaens en Piet De Bruyn betreffende wijziging van het decreet van 29 maart 2019 tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013.

Het vierde punt is het voorstel van resolutie van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid.

Het vijfde punt is het voorstel van resolutie van Lieve Maes, Robrecht Bothuyne, Daniëlle Vanwesenbeeck, Andries Gryffroy, An Christiaens en Matthias Diependaele betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaarteconomie.

Het zesde punt is het voorstel van resolutie van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele betreffende noodzakelijke acties voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen.

Het zevende punt is het voorstel van resolutie van Daniëlle Vanwesenbeeck, Axel Ronse, Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Sonja Claes en Miranda Van Eetvelde betreffende de stimulering van telewerken in het Vlaamse bedrijfsleven.

Het achtste punt is het voorstel van resolutie van Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Tinne Rombouts en Lieve Maes betreffende de uitbouw van Vlaanderen als excellente waterstofregio.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Ortwin Depoortere aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de procedure die wordt aangespannen tegen de Vlaamse overheid in verband met het beperkte aantal tolkenuren waarop dove mensen recht hebben

De voorzitter: De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Voorzitter, vandaag staat in de kranten dat een aantal dove mensen de Vlaamse overheid voor de rechter willen slepen omdat ze, mijns inziens terecht, van mening zijn dat het onaanvaardbaar is dat de Vlaamse Regering het aantal L-uren (privé-tolkuren) tot 36 uren beperkt. L-uren, dat zijn de uren die doven gesubsidieerd krijgen om een tolk Vlaamse Gebarentaal in te zetten. 36 gesubsidieerde tolkenuren is voor heel wat doven blijkbaar onvoldoende om op een volwaardige manier deel te nemen aan de samenleving.

Minister, eigenlijk komt dit niet uit de lucht vallen. Een jaar geleden al kondigde de organisatie Doof Vlaanderen aan dat ze een juridische procedure zou opstarten. Hoe kunt u op korte termijn tegemoetkomen aan de vraag van die mensen naar een behoeftedekkend gesubsidieerd aantal tolkuren, nu blijkt dat de maat vol is en dat ze concrete maatregelen vragen?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega, uiteraard heeft iedere Vlaming en iedere Belg het recht om zich tot de rechter te wenden. Ik hoef me daar niet over uit te spreken, dat komt iedereen toe.

Wat is er gebeurd met de tolkuren? We hebben daarover heel wat overleg gehad en we hebben twee sporen bewandeld. Het eerste spoor is dat we het budget in de begroting 2019 dat voor tolkuren beschikbaar is en die we de L-uren noemen – dat zijn de tolkuren die worden gefinancierd door het VAPH en kunnen worden ingezet in de leefsituatie – serieus hebben opgetrokken. Er is 915.000 euro bij gekomen om een groter urencontingent te hebben. Er is ook nog eens 750.000 euro ingezet om flexibeler mogelijkheden te geven. Als er herhaaldelijk doktersbezoek nodig is, hebben we meer capaciteit om dat te subsidiëren. Er is dan ook nog 165.000 euro voor doofblinden.

Dat betekent dat de begroting uiteraard toelaat om het aantal gesubsidieerde uren, dat op dit moment voor doven op 36 is geplafonneerd, om dat urencontingent voor individuele gebruikers op te trekken. Dat staat er te gebeuren.

Als we kijken naar het gebruik van die uren, kunnen we echt niet zeggen dat iedereen zijn maximaal urencontingent opgebruikt. Dat is niet juist. In 2018 nam een dove van de 36 L-uren gemiddeld 11,92 uren op, en een doofblinde 118 van de 180 L-uren. Naar aanleiding van de gesprekken zijn wij uiteraard bereid om dat budget op te trekken en uit te breiden. De begroting is daar ook op afgestemd.

Het tweede spoor dat we bewandelen – voor mij een erg belangrijk spoor –, is het afstandstolken. Door een oefening te doen in schaalvergroting, door het delen van de expertise en proberen daar meer eenvormigheid in te krijgen, moet het echt mogelijk zijn ervoor te zorgen dat dove gebruikers iedereen telefonisch kunnen bereiken en dat ze ook door iedereen kunnen worden gebeld in de door hen gewenste taal en communicatiemodus.

Ik hecht veel belang aan dat spoor, waarvoor we ook een project hebben ingediend bij het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten dat onder de hoede staat van minister Muyters. We zijn ervan overtuigd dat door te innoveren, we het afstandstolken beter kunnen organiseren en flexibeler kunnen maken. Wellicht is dat een belangrijk spoor om aan de vragen van de gebruikers tegemoet te komen.

We volgen dus die twee sporen: een substantiële uitbreiding van de capaciteit, en door innovatie, harmonisering en schaalvergroting proberen het afstandstolken breder toegankelijk te maken.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Minister, ik ben het er uiteraard mee eens dat het budget dringend moet worden opgetrokken om het aantal tolken uit te breiden. Ik ben het er ook mee eens dat het informaticaplatform dat u een jaar geleden al hebt aangekondigd in de commissie, tot stand moet komen. Alleen moet het mij van het hart dat die een paar maanden voor het einde van deze legislatuur nog niet in uitvoering zijn. Waarschijnlijk zullen we zelfs moeten wachten op een volgende regering om al die mooie voornemens en plannen in de praktijk om te zetten.

Minister, er zouden ook tolken beschikbaar moeten zijn in ziekenhuizen, rechtbanken en openbare diensten. Ook daar zou een extra inspanning moeten worden geleverd om die mensen adequater te kunnen helpen. Zijn er plannen in die richting?

De voorzitter: Mevrouw van der Vloet heeft het woord.

Tine van der Vloet (N-VA): Ik heb deze problematiek al meerdere malen aangehaald. Het is goed dat het budget wordt verdubbeld. Het is natuurlijk jammer, zoals de collega ook zegt, dat we dan moeten wachten op de volgende regering om een juist beeld te krijgen van hoe het wordt verdeeld.

U zegt zelf, minister, dat de uren vaak niet worden opgebruikt. Dat komt doordat die mensen natuurlijk heel voorzichtig omspringen met hun uren. Daarom is het ook belangrijk dat instanties zoals ziekenhuizen, Kind en Gezin en rechtbanken ook voor redelijke aanpassingen zorgen.

Ik heb die vraag in juli vorig jaar ook al eens gesteld. U zei toen nog eens in overleg te zullen gaan met Kind en Gezin en de ziekenhuizen. Wat is er uit die bespreking gekomen? Hoe ver staat u daarmee?

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Het is heel toepasselijk om vandaag een vraag te stellen over tolken in Vlaamse Gebarentaal want overmorgen vieren we dertien jaar erkenning de van Vlaamse Gebarentaal, zeg maar de Dag van de Vlaamse Gebarentaal. Ik wil ook graag vermelden dat het vandaag de Internationale Dag van de Assistentiehond is. Sta mij toe, voorzitter, om de mensen van de Antwerpse Woonboot vzw hier welkom te heten. Zij zijn hier met hun blindengeleidehond Fledder. U kunt hem daar misschien zien zitten. En anders ziet u hem straks nog wel rondwandelen. Gelieve hem wel niet te aaien tijdens de werkuren. Wij worden ook niet graag geaaid tijdens de werkuren, nietwaar voorzitter?

Ook voor dove mensen zijn er assistentiehonden, de hoorhonden. Dat brengt mij terug bij het probleem van de L-uren Vlaamse Gebarentaal. Dat is inderdaad een probleem dat extra aandacht verdient maar er zijn, zoals de minister zegt, al heel veel stappen ondernomen. Ik heb vorige week nog een antwoord gekregen op een schriftelijke vraag, waaruit blijkt dat 94 procent van de gevraagde L-uren effectief ingevuld raakt. Dat is heel mooi, vooral gelet op het aantal tolken dat er maar is. In Vlaanderen zijn er 180, waarvan maar 40 voltijds. Ik denk dat in het optrekken van het aantal tolken nog wel een uitdaging ligt.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, dove mensen hebben blijkbaar heel veel geduld want we hebben deze problematiek al vele jaren bij u aangekaart. Het is inderdaad zo dat u in eerste orde het bedrag in de begroting hebt opgetrokken. Dat was maar normaal, want het budget voor doven was een aantal jaren al op in november. Wat niet is aangepast, is het aantal uren op jaarbasis. Het is maar logisch dat een aantal mensen vandaag ook die vraag stellen.

Gemiddelden zijn in dezen een slechte maatstaf om op af te rekenen. Ik ben het eens met collega Van de Wauwer dat we ook moeten kijken naar het aantal tolken dat beschikbaar is. Het is niet omdat we op papier een verhoogd contingent organiseren, dat het in de praktijk ook kan worden angewend. Ik denk dat de lage gemiddelde invulling daarmee voor een deel kan worden verklaard. Velen zijn geroepen om een opleiding te volgen. Slechts weinigen voeren het ook in de praktijk uit als tolk. Er is ook een aanbodprobleem langs die kant. Ik nodig u en uw opvolger dus uit om ook daaraan te werken. Het is pas als het op het terrein ook ingevuld wordt, dat we die ontsluiting mogelijk maken.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Het probleem met de tolkenuren is volgens mij al drie keer opgelost in deze legislatuur, en toch blijft het een probleem. Dat begint vervelend te worden. Er is in dit parlement een kamerbrede consensus dat er voldoende en beschikbare uren moeten zijn. Als iemand in oktober, november of december naar de notaris moet, moet hij of zij op de beschikbaarheid van een tolk kunnen rekenen. Hij of zij moet in ziekenhuizen terechtkunnen. Niemand contesteert dat. Het gaat niet over gigantische budgetten. Het is een haalbare kaart. En toch blijft dat probleem hier bestaan.

Als we willen komen tot een samenleving met inclusie, als we mensen willen optrekken, dan kan ik u alleen maar vragen, minister, om dat ook waar te maken. Zorg dat we voldoende uren hebben, dat we goede tolken en beschikbare tolken hebben.

Minister Jo Vandeuren: Collega's, het budget wordt effectief opgetrokken. Dat heeft alles te maken – er zijn trouwens ook vragen gesteld in de commissie – met onze overtuiging dat we het aantal gesubsidieerde uren inderdaad moeten optrekken. Ik ben het er trouwens ook mee eens dat verwijzen naar de gemiddelden geen argument is en dat er ook andere redenen kunnen zijn waarom je dat niet maximaal invult, al was het maar een voorzichtigheidsprincipe. Ik wil me daar dus absoluut niet op vastpinnen. We gaan dat aantal uren voor individueel gebruik optrekken, en daar zijn de budgettaire inspanningen ook voor gebeurd.

Maar, collega's, andere sectoren, waar we uiteraard wel contacten mee hebben, moeten ook zelf inspanningen doen. Het principe 'no policies' geldt ook hier. Het is niet alleen aan de minister bevoegd voor het welzijn om voor tal van sectoren die uitdaging aan te pakken.

Ik blijf toch ook nog verwijzen naar het project van de afstandstolken. Meer nog dan de beschikbaarheid van goede tolken is het absoluut noodzakelijk dat de Vlaamse overheid ook innoveert en bekijkt wat er mogelijk is door in de backoffice de krachten te bundelen. We moeten met de nieuwe technologieën meer doen, op een meer flexibele manier. Dat laatste blijft voor mij fundamenteel. Dat is de reden waarom we zo'n innovatieproject hebben ingediend. Er is nu een consultant gemoobiliseerd om met alle stakeholders te praten en te bekijken hoe men dat kan operationaliseren. Het blijft voor mij een belangrijke uitdaging omdat uitbreiding van de capaciteit voor individueel gebruik één zaak is, maar mogelijkheden om anders en flexibeler te werken lijken me minstens even belangrijk. Dit zal het perspectief van vele gebruikers wellicht op een andere manier helpen invullen.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Minister, het is waar, er is een kamerbrede consensus om die doventolkuren uit te breiden. Er is een consensus om die flexibeler in te zetten. Daarom is het des te spijtiger dat we hier een paar maand voor het einde van de legislatuur nog geen uitvoering van hebben gezien.

Men vraagt mij en mijn partij soms waar wij het geld vandaan zouden halen om al die zorgbehoevenden te helpen. Mijn antwoord is duidelijk en klaar: er zijn de miljardentransfers naar Wallonië, er is een besparing die we kunnen invoeren op de immigratiefactuur. Met dat geld zouden we al die Vlaamse zorgbehoevenden op een adequate manier kunnen helpen. Dat, en niets anders dan dat, is wat de Vlaming wil.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Vlaanderen dat investeert in gepersonaliseerde geneeskunde

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

– Wilfried Vandaele, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.

Andries Gryffroy (N-VA): Gepersonaliseerde geneeskunde, wellicht vraagt iedereen zich af wat dat is. We zijn allemaal uniek. Hoe unieker of individueler men zich als mens kan laten behandelen in de gezondheidszorg, hoe beter voor de gezondheid, maar ook hoe lager de gezondheidskost. We spreken dus over een vorm van aanpak. Interventie wordt dan bepaald door genetische eigenschappen, maar ook een levensstijl of omgevingsgerelateerde data moet men in rekening gaan brengen.

We hebben er al heel wat kennis rond in Vlaanderen: MedTech Flanders, Health House Leuven, BlueHouse Innovation Center in Genk enzovoort. Met innovatie, waarin we als Vlaanderen en Vlamingen willen excelleren, moeten we dit dus ook hier kunnen doen, niet alleen in de farma- en biotechsector, maar ook in de gepersonaliseerde geneeskunde. We noemen dat dan geneeskunde op maat.

In de opstart rond gepersonaliseerde geneeskunde neemt flanders.health de lead om deze brede speerpuntcluster in de toekomst te realiseren. Deze zou om te beginnen moeten werken op drie lijnen. Hoe moeten we de kennis verbeteren van gepersonaliseerde geneeskunde? Wat is het toepassingsniveau op het terrein? Hoe ontwikkelen we een ethisch en juridisch kader?

Ik las in de krant over flanders.health als mogelijke speerpuntcluster. Wat is de algemene doelstelling van dit voorbereidingstraject om eventueel te komen tot een speerpuntcluster?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De farmasector zelf was al vragende partij om vanaf de start in 2018 van het innovatief bedrijvennetwerk een speerpuntcluster te zijn. Alleen zagen we dat ze op dat moment nog geen ambitieus programma van tien jaar hadden met een duidelijke focus, en ook dat ze niet over een breed draagvlak beschikten.

Ik denk dat er intussen veel is veranderd. U hebt zelf aangegeven dat big data en artificiële intelligentie en de daaraan gekoppelde geneeskunde een aantal mogelijkheden scheppen. We hebben instellingen en farmaceutische bedrijven die daar echt al stappen in hebben gezet. Het komt er nu op aan ervoor te zorgen dat de voordelen van de gepersonaliseerde geneeskunde worden gebruikt. Iemand op maat kunnen behandelen, heeft, zoals u zegt, heel veel voordelen en is veel efficiënter. Die gepersonaliseerde geneeskunde als focus voor de speerpuntcluster lijkt me dan ook een goede zaak.

Hoe moet het nu verder? Zij zijn sinds 2018 een innovatief bedrijvennetwerk en dit gedurende drie jaar. Zij krijgen nu dus nog twee jaar om hun ambitieus programma effectief uit te werken met duidelijke doelstellingen, KPI's (key performance indicator) enzovoort, om dan een speerpuntcluster te hebben en gedurende tien jaar gericht onderzoek te kunnen doen naar gepersonaliseerde geneeskunde.

Om intussen de boot niet te missen heb ik ervoor gezorgd dat zij een beroep kunnen doen op instrumenten die normaal gezien alleen worden toegewezen aan de strategische onderzoekscentra (SOC's) of aan de speerpuntclusters. Ik denk dan aan ICON-projecten (interdisciplinair coöperatief onderzoek) die daarvan gebruik zullen kunnen maken. Ik heb daartoe een extra budget uitgetrokken.

Die projecten krijgen dat geld niet zomaar maar zullen moeten blijven voldoen aan de strenge excellentienormen. Ze zullen de bestaande jury's moeten passeren. Op die manier kunnen we effectief inzetten op die gepersonaliseerde geneeskunde en een grote stap vooruitzetten in de geneeskunde.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, dit klinkt in elk geval veelbelovend, zeker voor de gepersonaliseerde geneeskunde, die een heel breder waaier is. Ik denk

dan aan het Nederlandse bedrijf MedEye, dat zich heeft gespecialiseerd in het detecteren van medicatie op basis van grootte, gewicht en kleur, en dat op die manier fouten detecteert zodat mensen niet de verkeerde medicatie zouden krijgen in ziekenhuizen. Daardoor is al gigantisch veel geld bespaard.

Wanneer al die bedrijven binnen de sector van de gepersonaliseerde geneeskunde via het netwerk kunnen worden gebracht tot een speerpuntcluster, dan is dat veelbelovend voor *flanders.health*. En misschien zijn er nog van die superinteressante innovatieve bedrijvennetwerken die een beetje onder de radar zitten. U zegt dat zij eerst een draagvlak moeten hebben en dat dit bottom-up moet gebeuren. Is het niets, dan wordt het niets maar misschien zijn er nog andere innovatieve bedrijfsnetwerken (IBN) waar u toekomst in ziet. Kunt u daar nog iets over vertellen? Ziet u nog andere IBN's die kunnen uitgroeien tot een speerpuntcluster?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Het is inderdaad zo dat we allemaal uniek zijn en dat er heel wat expertise en potentieel is bij onze bedrijven voor onze Vlaamse economie. Er was effectief gezegd dat *flanders.health* die speerpuntcluster kon zijn. U zegt zelf dat dit na twee jaar kan, maar op voorwaarde dat zij een positieve evaluatie hebben. Wanneer precies vindt die evaluatie plaats? Werden bij het overleg andere bedrijven betrokken? Werd ook het Agentschap Ondernemen gecontacteerd?

Minister Philippe Muyters: Zij zijn een innovatief bedrijfsnetwerk en dat is voor drie jaar, van 2018 tot 2021. Zij zeggen nu dat ze graag bottom-up speerpuntcluster willen worden en daarvoor een draagvlak hebben. Zij hebben een focus dankzij die gepersonaliseerde geneeskunde, die ze nu zelf naar voren schuiven, en dus kunnen ze een ambitieus programma voor tien jaar naar voren brengen waarop ze projecten kunnen indienen bij de verschillende instrumenten. Zij zijn zelf bottom-up bezig en betrekken daarbij wie daarbij betrokken moet worden. Mijn administratie is bereid te bekijken hoe die speerpuntcluster tot die ambitieuze doelstellingen kan worden gebracht.

De filosofie van de speerpuntcluster is altijd geweest dat het van onderuit moet komen. Het zijn de bedrijven en de onderzoekstellingen samen die in een breed draagvlak, met grote en kleine bedrijven en onze onderzoeksinstellingen effectief komen tot zo'n ambitieus programma. Zij kunnen het verschil maken tegenover de situatie van vandaag.

Dus ja, we kunnen nu, in de twee resterende jaren, dat innovatieve bedrijvennetwerk effectief een programma laten schrijven om tot een speerpuntcluster te komen. Maar dan zal het aan die doelstellingen moeten voldoen.

Mijnheer Gryffroy, wat de andere innovatieve bedrijfsnetwerken betreft, heb ik vandaag geen vragen gekregen naar speerpuntclusters. We zullen al die innovatieve bedrijfsnetwerken effectief evalueren. En dan moeten we ook bekijken op welke manier, en of het zinvol is om sommige effectief te laten doorgroeien naar een speerpuntcluster. Maar ik denk echt dat het niet altijd nodig is om tot diepgaande langetermijnprojecten te komen voor elke sector. Heel vaak is het samenbrengen in een open innovatie van bedrijven uit verschillende sectoren met verschillende onderzoeksinstellingen al ruim voldoende om innovatief bezig te zijn voor bepaalde sectoren.

We hebben nu een aantal zeer mooie speerpuntclusters. Een aantal bedrijven en onderzoeksinstellingen die nu samenwerken, deden dat in het verleden niet. Op die manier zijn ze zeer innovatief bezig in een open innovatiefilosofie. Dat is een goede basis in ons innovatief programma vanuit Vlaanderen.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik wil graag focussen op twee punten.

'Innovatieve bedrijfsnetwerken' bevat het woord netwerk. Vier à vijf jaar geleden hadden onze bedrijven nog niet de cultuur om te netwerken. De laatste vier à vijf jaar hebben we dus een heel belangrijke stap gezet: netwerken als bedrijven om elkaar beter te leren kennen, om te bekijken wat je samen kunt doen en om te kunnen excelleren, om dan eventueel later, bottom-up te kunnen overgaan naar een speerpuntcluster.

Twee, er was een reden waarom ik deze vraag wilde stellen. Als je in de krant leest over *flanders.health*, is dat iets heel tastbaars, veel tastbaarder dan bijvoorbeeld *Catalisti*, *Flanders' FOOD* enzovoort. Het gaat echt over onze gezondheid, over een behandeling op maat, over het feit dat we uniek zijn. Het gaat over het feit dat we op deze manier, door die unieke, individuele benadering rond een aantal aspecten, voor een betere gezondheid kunnen zorgen en daardoor zelfs een lagere kost van onze gezondheidszorg, met een betere zorg, kunnen bewerkstelligen. Wat moet je dan meer hebben? We zorgen op deze manier bij wijze van spreken zelfs voor een bijschaving van de federale begroting in de toekomst. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT) op 58 jaar bij herstructureringen en de impact hiervan op het Vlaamse activeringsbeleid voor 55-plussers

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, in de zomer van 2018 werd de arbeidsdeal gesloten. Er werd politiek afgeklopt om het brugpensioen pas vanaf 58 jaar toe te laten en dat stelselmatig op te trekken.

We hebben dan lange tijd moeten wachten op koninklijke besluiten die federaal CD&V-minister van Werk Peeters niet heeft laten publiceren, maar heeft uitgesteld. Dan is er een interprofessioneel akkoord (IPA) gekomen, waarbij zelfs vertegenwoordigers van werkgeversorganisaties onlangs instemden om, bij zeer zware arbeidskrapte, de regels voor het brugpensioen ten aanzien van wat we in het zomerakkoord politiek hadden afgeklopt, te versoepelen. En dat in tijden waarin slechts 2,5 procent van de bruggepensioneerden effectief aan de slag gaat. Als je dat vergelijkt met een groep van andere 55-plussers, die niet bruggepensioneerd zijn, merk je dat daarvan meer dan 33 procent effectief aan de slag gaat.

We hadden nog goede hoop dat dat waanzinnige IPA-akkoord niet in een cao zou worden gegoten, want Open Vld had, bij monde van onder meer Kamerlid Egbert Lachaert, gezegd: "Over ons lijkt. Dit zullen we niet toelaten, zolang we in de Federale Regering zitten." Maar gisteren hebben we vastgesteld de cao werd gepubliceerd. Dat betekent dus dat het brugpensioen wordt versoepeld.

Minister, wat is de impact daarvan op onze Vlaamse arbeidsmarkt?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Ronse, ik wil even de situatie schetsen. Op 1 januari van dit jaar was de vroegste leeftijd waarop je op SWT kon gaan 59, en volgend jaar 60. Dan is er een arbeidsdeal gekomen. Op 16 november heeft de Federale Regering een akkoord gegeven om die versoepeling door de sociale partners niet meer toe te staan. Alleen is dat KB nooit verschenen en hadden de sociale partners dus de mogelijkheid om opnieuw naar een versoepeling te gaan via een cao. Die is een van de vorige dagen effectief verschenen, namelijk cao 136, waarin de brugpensioenleeftijd terug op 58 jaar is gezet voor 2019 en op 59 jaar voor 2020.

U vraagt mij wat het effect is op onze Vlaamse arbeidsmarkt. Er is iets wat ik niet begrijp. Je geeft aan mensen van 58 en 59 jaar het signaal dat zij niet meer nodig zijn op de arbeidsmarkt, en dat op een moment van krapte. Op een moment van krapte op de arbeidsmarkt hebben wij elk talent nodig. Ik denk dat dit een compleet verkeerd signaal is. Meer nog, als je gaat kijken naar de statistieken van Vlaanderen, dan zie je dat de werkzaamheidsgraad bij mensen van 55 tot 60 jaar ongeveer gelijkloopt met de algemene werkzaamheid in Vlaanderen. Als ik dan kijk naar de partijprogramma's van bijna iedereen in het Vlaams halfrond, dan zie ik dat iedereen wil dat de werkzaamheid naar de toekomst verder omhooggaat, dat de 76 procent die vooropstond voor 2020 scherper moet worden gesteld. Door verschillende partijen wordt 80 procent naar voren geschoven. Ik ben het daar helemaal mee eens. Ik denk dat het noodzakelijk is om de systemen zoals we ze vandaag kennen voor de toekomst te vrijwaren. Maar dat gaat niet met SWT op 58 jaar. Ik zou dus voorstellen dat er effectief nog een KB komt van collega Peeters om de SWT-leeftijd op 59 te houden, zoals voorzien was in de arbeidsdeal.

Axel Ronse (N-VA): Minister, dank u wel. Ik deel uw analyse. Het is bijna surrealistisch. Ik vind het ook goed dat u nog enige hoop hebt op een KB op federaal niveau dat de situatie opnieuw rechtstrekt. Zult u daarover zelf nog contact opnemen met federaal minister Peeters? Kunnen we vanuit Vlaanderen daar nog druk op uitoefenen?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Collega Ronse, minister, het is bijna ontroerend om te zien hoe de N-VA'ers het in dezen eens zijn met elkaar. Dat is zeer mooi. Ik denk dat we het ten gronde allemaal eens zijn. We moeten ons talent zoveel mogelijk activeren en op de arbeidsmarkt houden. Daarom heeft de Federale Regering er werk van gemaakt – brugpensioen bestaat niet meer – om SWT af te bouwen, van 105.000 naar iets meer dan 60.000 SWT'ers op dit moment in dit land. Dat zijn sterke resultaten. Het had misschien nog sneller gekund, collega Ronse en minister, mocht die ene grote Vlaamse regeringspartij een aantal maanden geleden niet gillend zijn weggelopen van de regeringsbanken.

Minister, ik kwam vorig weekend Gilbert tegen. Gilbert is een man die 40 jaar heeft gewerkt in de textielsector en anderhalf jaar geleden op SWT is gestuurd. Hij vertelde mij dat hij, behalve een deprimerende infosessie van VDAB en een niet-aflatende stroom sms'jes met vacatures, nul begeleiding heeft gekregen van VDAB bij een eventuele zoektocht naar werk. Minister, als u hier komt belijden dat u oudere werkzoekenden kansen wilt geven op de arbeidsmarkt, waarom geeft u ze dan niet de begeleiding waar ze recht op hebben? Gilbert en vele anderen hebben recht op begeleiding en ondersteuning en krijgen die helaas niet. Uit uw eigen antwoord op een schriftelijke vraag blijkt dat een op vijf van de werkzoekenden nog onbekend is voor VDAB voor wat betreft hun noden op de arbeidsmarkt. Misschien moet u daar eens aan beginnen alvorens KB's te bevelen bij een regering waar u zelf van weggelopen bent.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Ik ben Gilbert vorige week niet tegengekomen. Collega Ronse, het is goed om af en toe te kijken naar de overkant van de straat, te zien wat daar allemaal gebeurt en daar de minister hierover te ondervragen. Maar het is nog beter om te zien wat wij zelf kunnen doen.

Minister, u hebt bepaalde stappen vooruit gezet als het gaat over tewerkstelling van 50- en 55-plussers, maar we zijn er bijlange na nog niet. We moeten er veel meer werk van maken – dat is dan eerder een oproep voor de man of vrouw die na u komt, uw opvolger – om in plaats van te proberen scores te settelen en campagnetaal te spreken, ervoor te zorgen dat die mensen, die we absoluut nodig

hebben op onze arbeidsmarkt, niet op de muren van discriminatie botsen als gevolg van hun leeftijd. We moeten ervoor zorgen dat er meer wordt geïnvesteerd in werkbaar werk, zodat ze niet uitstromen omdat ze niet meer mee kunnen. We moeten ervoor zorgen dat er meer wordt ingezet op landingsbanen. Er is heel wat dat we zelf nog kunnen doen op Vlaams niveau. We kunnen meer stappen vooruit zetten. Daar moet het debat over gaan, om ervoor te zorgen dat we in Vlaanderen nog meer stappen vooruit kunnen zetten om die mensen die we nodig hebben, die talenten hebben en die willen werken, de kansen te geven die ze verdienen. Die krijgen ze vandaag nog niet altijd.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuyne, dat KB is goedgekeurd op 16 november door de Federale Regering. Het was alleen kwestie van het te publiceren. Dat had gekund als iedereen het ten gronde eens was, want dan was er ook geen reden om het niet uit te voeren. U vergeet dat. (*Applaus bij de N-VA*)

Ik ga nooit in op individuele gevallen. Ik denk dat u dat ook absoluut niet verwacht. U zult mij echter niet wijsmaken dat VDAB geen begeleiding en bemiddeling doet van mensen, als 73 procent van de 55- tot 59-jarigen aan het werk is. Dat is met begeleiding. Dat is met vorming. Dat is met stages. We zijn er volop mee bezig.

Mijnheer Annouri, ik ga graag mee in uw positief verhaal. Er zijn effectief stappen gezet. Ik herinner mij dat als iemand van 52 jaar tien jaar geleden, toen ik minister werd, werkloos werd, hij nooit werd gecontacteerd en werd afgeschreven voor de Vlaamse arbeidsmarkt. Als u nu naar de percentages kijkt, zult u vaststellen dat we enorme stappen vooruit hebben gezet. U zult mij nooit horen zeggen dat het werk af is. Dat is niet het geval. We moeten daar effectief verder in gaan.

Over werkbaar werk hebben we met de sociale partners, na lang heen en weer zoeken naar de juiste elementen, een akkoord gesloten. Dat wordt nu in uitvoering gesteld. Dat moet er stap voor stap voor zorgen dat mensen langer aan het werk kunnen blijven. Ik ben het volkomen met u eens dat er daar verdere stappen moeten worden gezet.

Ik was gisteren nog in een bedrijf in de Kempen, namelijk DAF Westerlo. Daar zag ik dat er een grote nieuwe investering van 200 miljoen euro gebeurt. Een van de elementen waar ze rekening mee houden, is ervoor zorgen dat oudere werknemers dankzij nieuwe technologieën langer kunnen werken. Dat zijn voorbeelden, maar die weg moeten we verder bewandelen zodat het normaal wordt dat je niet tot 60 of tot 65 jaar werkt: je zult langer moeten werken. Dat moet in de feiten mogelijk zijn. In dat verhaal ga ik graag mee.

Mijnheer Ronse, ik hoop dat minister Peeters effectief uitvoert waar de heer Bothuyne – en volgens hem iedereen – ten gronde mee eens is. Ik ga er dus van uit dat Kris Peeters het er dan ook mee eens is. Ik zie niet in waarom dat KB er dan niet zou komen. (*Applaus bij de N-VA*)

Axel Ronse (N-VA): Ik vind het een beetje jammer dat er niemand van Open Vld is tussengekomen, want dat was de partij die heel duidelijk verklaarde dat met hen in de regering de versoepeling van het brugpensioen er niet zou komen, er nooit zou komen. Ze zouden zich manu militari verzetten. Het debat wordt hier nu gevoerd en ik zie niemand zich manu militari verzetten.

Mijnheer Annouri, mijnheer Bothuyne, ik vind het verbazingwekkend dat twee jonge collega's, leeftijdsgenoten, het zo normaal vinden dat in tijden van hoogconjunctuur en ongeziene arbeidskrapte, met jobs die openstaan, dat in tijden waarin de werkzaamheidsgraad van 50- en 55-plussers erop vooruitgaat, het brugpensioen wordt versoepeld. Ik begrijp dat absoluut niet. 55-plussers horen niet thuis in de vergeetput van het brugpensioen. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Els Robeyns aan Koen Van den Heuvel, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de crisis in de fruitsector

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, collega's, we hebben het een paar weken geleden al gehad over de enorme crisis waarin onze fruitsector zich bevindt. Door verschillende omstandigheden, maar zeker ook door de droogte het afgelopen jaar, geraken de peren vandaag nauwelijks of niet verkocht. Een derde van onze peren is onverkoopbaar, wordt gebruikt als veevoer of wordt afgevoerd naar biogascentrales. De peren die wel verkocht geraken, worden met gigantische verliezen verkocht. De verkoopprijs gemiddeld aan de klok in de veiling ligt drie tot vier keer lager dan de werkelijke kostprijs per kilo van de peren voor die fruitteler. Het gaat dus niet over verkopen zonder winst, het gaat over verkopen met gigantisch verlies. Minister, na de Ruslandboycot, de droogte, de vorst enzovoort is dit voor veel fruittelers de druppel te veel. We hebben vanmorgen vernomen dat de federale collega de fruitsector daadwerkelijk gaat erkennen als sector in crisis. Dat is positief. Ik heb daar bij u een paar weken geleden ook op aangedrongen. Ik had ook aangedrongen op een versnelde uitbetaling van de droogteschade. Dat kan hopelijk wat ademruimte bieden aan onze fruittelers, maar dat is natuurlijk geen structurele oplossing voor hun problemen. Er zijn structurele problemen wat de prijsvorming betreft, waarbij heel wat zaken toch wat scheefgetrokken zijn. Er zijn problemen met de GMO-middelen (gemeenschappelijke marktordening), waar de individuele fruitteler weinig of niets van voelt. Er is het actieplan hardfruit en de verre exportmarkten, die toch ook moeilijk van de grond komen.

U hebt een paar weken terug overleg gehad, samen met uw federale en uw Waalse collega, met Eurocommissaris Hogan over die fruitsector. Welke concrete engagementen en afspraken hebt u daar gemaakt om die sector te versterken en te ondersteunen?

De voorzitter: Minister Van den Heuvel heeft het woord.

Minister Koen Van den Heuvel: Collega, dank u wel voor de vraag. Het is inderdaad een opvolgingsvraag, maar belangrijk, want de fruitsector en de moeilijkheden zijn volop in de actualiteit. Ik heb heel veel begrip en onderschat absoluut niet de situatie van heel wat fruittelers, vooral ook gezien het volgende. Er is momenteel een prijzen crisis, met heel bizarre prijzen voor appels en peren, maar die is vooral, om niet te zeggen uitsluitend te wijten aan externe factoren. Dat wil dus zeggen dat dat buiten de verantwoordelijkheid van de telers valt. Dat is toch wel altijd een zeer frustrerende situatie. Men loopt verloren in een situatie waarbij men zichzelf eigenlijk niet veel kan verwijten.

U hebt het gezegd: er is de boycot door Rusland. Misschien moet ik toch nog eens duidelijk zeggen dat het niet zo is dat de Europese Unie export naar Rusland verbiedt. Het is Rusland dat heeft beslist dat groenten en fruit uit de Europese Unie niet langer welkom zijn in Rusland.

Ten tweede heb je de klimatologische omstandigheden, de weersomstandigheden, met de late vorst in het voorjaar en dan de droogte die nog in de zomer van 2017 is gevolgd, maar vooral in de zomer van 2018, en die heeft geleid tot een minder grote opbrengst.

We hebben een uitgebreide gedachtewisseling gehad in de commissie. Ik heb toen ook een aantal zaken aangekondigd. Ik zou onmiddellijk actie ondernemen. Die ontmoetingen waren gepland, de dag erna, trouwens, denk ik. Op 5 april heb ik inderdaad collega Ducarme gezien. Ik heb hem toen gesproken over de erkenning

van de fruitsector als een sector in crisis. We hebben hem daarvan kunnen overtuigen. We hebben ook nog deze week contact gehad met minister Ducarme. Ik ben samen met u, denk ik, en met heel de Limburgse en Hagelandse fruitsector, dus erg tevreden dat de fruitsector als een sector in crisis is erkend, wat toch een aantal versoepelingen geeft inzake het betalen van sociale bijdragen.

Dan is er de ontmoeting met commissaris Hogan. We hebben daar drie zaken gevraagd. Ten eerste vroegen we de heropening van de Russische markt. Dat is natuurlijk een beetje moeilijk. Hogan heeft gezegd dat dat een Russische verantwoordelijkheid is en dat we daar op korte termijn niet te veel op moeten hopen of van verwachten. Ten tweede vroegen we crisissteun voor de fruitteelt. Dan komen we bij de GMO-middelen. Die zijn vandaag al heel sterk besteed in Vlaanderen. We hebben gevraagd of er toch niks extra kan komen ter zake. Ten derde vroegen we het faciliteren van de markttoegang voor Vlaams fruit buiten de markten van de EU. Ter zake werd 200 miljoen euro extra steun toegezegd. Momenteel werkt het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) aan concrete projecten om in te dienen, zodat een deel van die 200 miljoen euro extra promotiesteun naar Vlaanderen kan komen. En ook voor handelsmissies heeft de heer Hogan beloofd om de Vlaamse fruitsector te verdedigen in het Verre Oosten, in China en Japan.

Een vierde zaak is dat ik aan de minister-president ga vragen om FIT meer dan ooit in te schakelen om de fruitsector en onze zeer kwalitatieve appels en peren te verdedigen op de buitenlandse markten via de mechanismen van FIT.

De voorzitter: Minister, u hebt 1 minuut en 43 seconden extra gekregen. Ik heb altijd een zwak gehad voor ministers van Landbouw en Milieu, vandaar. Het is u gegund.

Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

De erkenning als sector in crisis is goed om ademruimte te geven. Het gaat vooral over structurele maatregelen die we moeten nemen om de sector op lange termijn te kunnen ondersteunen. De zaken die u aankondigt, kan ik alleen maar bijtreden.

Wat vandaag het grote probleem is, is dat de middelen die er zijn – de Europese middelen, de GMO-gelden, de subsidies – weinig of niet tot bij de individuele landbouwer geraken. Daar is structureel iets mis. Ook van de onderzoeken naar de verre landbouwmarkten voelt de individuele landbouwer heel weinig.

U zegt dat er iets mis is met de prijsvorming en dat de landbouwer er zelf weinig vat op heeft. Daar zit natuurlijk het fundamentele probleem. Vindt u het normaal dat wij fruit of groenten laten verkopen aan dumpingprijzen en aan bodemprijzen? Er zou toch een regel moeten kunnen zijn om niet onder kostprijs te verkopen zodat de landbouwer de zekerheid heeft dat hij een eerlijk inkomen krijgt voor zijn harde arbeid. Ik zou even willen benadrukken dat extra inspanningen en overleg met de sector nodig en wenselijk zijn.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik weet niet of uw zwak voor ministers van Landbouw en Leefmilieu ook gold voor de vorige minister van Landbouw en Leefmilieu. Daar zullen we het straks even over hebben.

Ik herken de problematiek die wordt aangekaart door collega Robeyns. Die is niet nieuw. Het is een goede zaak dat de fruitsector als een sector in crisis wordt erkend en dat u een aantal maatregelen aankondigt.

Toch wil ik specifiek even ingaan op de Ruslandboycot. U zegt dat het gaat om tegenmaatregelen omdat Rusland een aantal maatregelen heeft getroffen. U zegt dat daarover ook werd gesproken op Europees niveau met commissaris Hogan. Mijn vraag is of er vanuit de EU met Rusland wordt onderhandeld over die boycot en of er een eensgezind Europees standpunt is. Ik denk dat voor een deel daar het probleem ligt, namelijk dat een aantal landen – wat begrijpelijk is – niet willen terugkeren op die Ruslandboycot.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, het contrast kan niet groter zijn. De bloesperiode in Haspengouw is volop bezig. Iedereen komt genieten en kijken naar de mooie bloesems. Het is een prachtig zicht, maar anderzijds zijn de boeren de wanhoop nabij. Bijna de helft van de boeren zegt te willen of te zullen stoppen binnen een periode van vijf jaar. Ik denk dat dat een teken aan de wand is.

In de commissie hebben we de afgelopen weken heel wat debatten gevoerd en uitgebreid van gedachten kunnen wisselen. Collega Robeyns heeft net heel wat pijnpunten aangehaald die ik niet zal herhalen. De sector is erkend als sector in crisis. Dat is goed, maar laat ons het ook niet overdrijven: het is vooral symbolisch en het zal de problemen voor de fruittelers niet oplossen. U weet dat ik in de commissie altijd een pleidooi heb gehouden om de GMO-middelen bij de telers te krijgen en niet enkel bij de veilingen. Ik weet dat u deze week nog op verkiezingstoer naar Haspengouw gaat. Ik vraag u opnieuw – ik heb dat al eens gevraagd – om niet enkel bij de veilingen langs te gaan, maar ook een aantal individuele fruitboeren te bezoeken om te luisteren naar hun problemen en verzuchtingen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, collega's, de boeren zijn moe. Ze voelen zich verlaten. Er zijn een aantal pijnstillers. Het Landbouwrampenfonds zal nog performanter schadedossiers afhandelen. De sector wordt erkend als sector in crisis, maar het blijven pijnstillers. De uiteindelijke echte genezer is het uiteindelijk terug toegang krijgen tot de Russische markt. Poetin heeft die zelf gebarricadeerd.

Minister, ik denk dat u samen met de Europese collega's – u gaat dat moeten doen vanuit Europa om enig gezag en invloed te hebben – het gesprek met Poetin moet aangaan want anders blijven we 'kurieren am Symptom'.

De boeren voelen wel dat er goede wil is, maar dit gaat hen niet redden. Het water staat hen nu aan de lippen. Ik denk dat we inderdaad binnen vijf jaar de sector niet meer herkennen, omdat er dan veel mensen tussenuit geglipt zijn omdat ze failliet gegaan zijn. Dat is meer dan alleen maar economische schade. Het is dus inderdaad dringend geboden om vanuit Europa opnieuw het gesprek met Poetin aan te gaan.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, u hebt woord gehouden. We hebben drie weken geleden uitgebreid over deze problematiek gesproken in de commissie Landbouw. Er zijn ondertussen een aantal belangrijke maatregelen genomen. Dit zijn vooral maatregelen op korte en halflange termijn. Ik geef nogmaals de suggestie mee: om te komen tot duurzame oplossingen, moeten we er ook over durven nadenken om sommige bedrijven de kans te geven om zich te herstructureren. Dit vergt begeleiding, dit vergt ondersteuning. Een van de mogelijkheden is meer diversificatie. Maar er moet heel wat meer gebeuren. Ik zou dus uw bijzondere aandacht willen vragen, minister, voor de ondersteuning van de sector bij herstructurering op langere termijn.

De voorzitter: Minister Van den Heuvel heeft het woord.

Minister Koen Van den Heuvel: Dank u wel voor de duidelijke bijvragen. Ik denk dat we twee zaken moeten onderscheiden. Maatregelen op korte termijn, zoals de erkenning van de fruitsector als een sector in crisis, heeft, denk ik, wel zijn waarde om tijdelijk enig soelaas te brengen, via een versoepeling van de sociale bijdragen. Wij gaan op Vlaams niveau proberen dat pakket te versterken door nog wat extra aan de promotie te werken. We gaan ook, zoals ik in de commissie al zei, bij de uitbetaling van VLIF-dossiers, van schadedossiers, die doorlooptijd heel wat inkorten en in vergelijking met de vorige jaren echt korter op de bal spelen.

Maar dat is inderdaad een beetje aan symptoombestrijding doen. Structurele oplossingen zijn niet evident en niet gemakkelijk. Maar ik denk toch wel dat er twee zaken zijn die we in het achterhoofd moeten houden. Wat ik absoluut meeneem, is de opening naar Rusland. Maar ik zou zeggen: laten we verbreden naar extra nieuwe afzetmarkten buiten de Europese Unie, zoals het verre Oosten. Hogan heeft gezegd: we gaan naar China en Japan. We gaan dat meenemen. Ik ga ook vragen aan FIT om ook mee aan de kar te trekken, om extra afzetmarkten voor onze kwalitatieve Vlaamse peren en appels mogelijk te maken, en natuurlijk ook te bekijken of we iets kunnen doen aan die boycot vanuit Rusland.

Ik heb nog een tweede structureel punt. Ik heb die boodschap heel goed begrepen, ook in het gesprek met de telers. Collega Engelbosch, ik vind dat u wel een beetje laatdunkend praat door, wanneer ik volgende vrijdag een hele dag uittrek om in de fruitsector op bezoek te gaan en er in samenspraak met een aantal mensen uit Limburg een programma te volgen, daar een verkiezingstour aan te koppelen. Ik vind dat echt een spijtige opmerking, die de ernst van uw tussenkomst zwaar belast. Maar ook die boodschap, collega Robeyns, heb ik dus duidelijk begrepen, vorige keer in de commissie en ook uit het gesprek met de aanwezige telers: we moeten zeker kijken hoe we iets kunnen doen aan die prijsvorming en hoe we die organisatie van producentenorganisaties binnen de fruitteelt kunnen verbeteren en of we op dat vlak geen stappen voorwaarts kunnen zetten.

Els Robeyns (sp.a): Dank u wel, minister. Ik denk dat de exportmarkt één zaak is. Die is uiteraard heel belangrijk. Maar we moeten ook wel durven zeggen dat er inzake die prijsvorming en die subsidies, dat we daar ook meer sturend en controlerend moeten kunnen en durven optreden zodat er ook meer garanties komen dat die overheidsmiddelen ook terecht komen waar ze moeten terecht komen, namelijk bij die individuele landbouwer; zodat die daar iets van merkt en voelt. Want het blijft niet normaal dat mensen zich die dag en nacht met hart en ziel inzetten voor hun producten die aan dumpingprijzen, met gigantische verliezen, moeten verkopen.

– Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.

We moeten ervoor zorgen dat zij ook zekerheid hebben op een eerlijk inkomen voor hun harde arbeid.

Ik wil nog even collega De Meyer bijtreden. Ik denk dat we inderdaad fundamentele keuzes moeten maken in de richting van meer duurzame landbouw, en dat we ook daar de landbouwers in moeten begeleiden en ondersteunen en ook daar de nodige middelen voor moeten voorzien. En voor de rest wil ik u heel erg welkom heten in Zuid-Limburg aanstaande vrijdag, minister.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Francesco Vanderjeugd aan Koen Van den Heuvel, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de gevolgen van de droogte voor de landbouw

ACTUELE VRAAG van Tinne Rombouts aan Koen Van den Heuvel, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de droogte in de landbouw

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Collega's, minister, velen vinden het mooie weer mooi meegenomen, maar voor onze landbouwers betekent het mooie weer ook droogte. Die droogte zorgt er ook voor dat onze landbouwers en tuinbouwers te maken hebben met angst, angst om opnieuw in situaties zoals in 2017 en 2018 te komen, waar ze hemel en aarde hebben moeten bewegen om aan water te geraken – ik heb het zelf meegemaakt, en ik denk velen hier in het halfroond ook. Er zijn heel wat watertransporten en uren aan loonwerkers in gekropen. Die angst zit er dus wel degelijk in.

Onze experts waarschuwen voor een historisch watertekort dit jaar, en dit leidt mij ertoe een vraag te stellen. We hebben hier daarnet aangehaald – collega Keulen heeft het ook gesteld – dat er zaken zijn zoals het rampenfonds en volgend jaar de brede weersverzekering. Maar ondanks al die pleisters moeten we er toch voor zorgen dat we de schade aan teelten zoveel mogelijk kunnen beperken.

Ik denk dat drie elementen heel belangrijk zijn: waterbeheer, watergebruik en wateropslag. Maar, zoals ik hier al aangehaald heb, ook projecten zoals het ontzilten zouden kunnen helpen.

Minister, hoe gaat u om met die waarschuwingen van de experts, en heel specifiek ook met projecten zoals het ontzilten van zeewater?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Collega's, de afgelopen weken hebben we meer dan ooit kunnen kennismaken met de aprilse grillen. In een en dezelfde week wordt op het ene moment in de fruitteeltsector berekend tegen de vorstschade, terwijl we in het weekend moeten vaststellen dat er gazons en tuintjes worden berekend, terwijl de paaseieren in diezelfde tuin liggen te smelten.

Met die weersomstandigheden moeten onze land- en tuinbouwers in Vlaanderen proberen kwaliteitsvolle en goede voedingsproducten op de markt te krijgen. De droogte van vorig jaar is nog niet verteerd. Vandaag leven we effectief nog steeds in een zeer droge periode. We moeten ons dus de vraag stellen op welke manier we kunnen voorkomen dat we in de zomer in dezelfde penibele situatie terechtkomen als vorig jaar.

Ik denk dat iedereen het ermee eens is dat er eigenlijk al een wonder zou moeten gebeuren opdat de watergevoelige sectoren deze zomer niet in problematische situaties zouden komen.

Ik weet dat we de afgelopen jaren al heel wat discussies en debatten gehad hebben, en ook al heel wat maatregelen genomen hebben om bijsturingen te doen op structurele manier, maar we zien de situatie waarin we vandaag zitten. Minister, ik wil u toch vragen of u al hebt samengezeten met de droogtecommissie en de watergevoelige sectoren, zoals de land- en tuinbouwsector. Welke maatregelen kunt of zult u preventief ondernemen op korte termijn om te vermijden dat we in een heel moeilijke situatie terechtkomen?

De voorzitter: Minister Van den Heuvel heeft het woord.

Minister Koen Van den Heuvel: Dank u voor de vragen. Het is een probleem dat we allemaal aanvoelen. Er is één voordeel aan verbonden, namelijk dat, wanneer het toch wel urgent wordt en bijna elke dag in het nieuws is, de Vlaming klaar is om volop te beseffen dat we ook waterzuinig moeten leven. Dat was tot nu toe iets voor de zomer. Ik zei het gisteren al in de commissievergadering: pas wanneer het enkele weken niet geregend heeft en de temperaturen boven de 30 graden gaan, denkt de Vlaming eraan om een beetje op zijn waterverbruik te letten.

Ik denk dat het absoluut nodig is dat we, net zoals we het hele jaar door energiezuinig moeten zijn, ook het hele jaar door waterzuinig zijn, vanaf 1 januari tot 31 december. Zoals u terecht opmerkt, is het grondwaterpeil absoluut nog niet hersteld en nog altijd de droogte van 2017 en vooral van 2018 niet te boven gekomen. Het grondwaterpeil bevindt zich vooral in het Hageland en in Limburg nog ruim onder het normale peil. We hebben nu een normaal voorjaar gehad, niet te droog, ook niet te nat, paf op het gemiddelde, maar het heeft er wel niet voor gezorgd dat het grondwaterpeil hersteld is. Dat wil zeggen dat de buffer een beetje weg is en dat we nu nog niet moeten spreken van een kritieke watertoeestand, maar we moeten wel alert zijn en hopen dat er de volgende weken natuurlijk toch wel voldoende neerslag valt.

Wat zijn nu de maatregelen die we genomen hebben? We hebben op de laatste ministerraad voor de paasvakantie het droogte- en wateroverlastplan goedgekeurd. Daarin zitten 67 concrete acties vervat. Ik zal die niet allemaal opsommen, maar breed genomen wordt er onder andere ingezet op watergebruik, dus op het zuinig omspringen met water, en waterhergebruik, wat ook heel belangrijk is. Vorige zomer heb ik nog een heel mooi en innovatief systeem mee mogen openen, waarbij ingezet wordt op hergebruik van water. Water is immers een product dat zich uitstekend leent voor circulair gebruik. Hergebruiken van gezuiverd afvalwater, zodat je geen beroep meer hoeft te doen op nieuw grondwater, is een heel innovatieve methode die we moeten stimuleren. Naast watergebruik en -hergebruik is het ten slotte heel belangrijk om in te zetten op waterinfiltratie en ontharding, waardoor water weer in de grond kan worden opgeslagen. Daar hebben we ook een projectoproep voor lopen. Dat zijn de drie grote lijnen die in dat plan vervat zitten.

Specifiek voor de landbouwsector, het onderwerp van de vraag, wil ik een aantal punten aanhalen. Ten eerste hebben wij twee projectoproepen gelanceerd. De eerste oproep bedraagt ruim 4 miljoen euro en is gericht op onderzoeks- en praktijkcentra met als doel innovatieve projecten rond waterbeheer te stimuleren. De tweede oproep bedraagt 2 miljoen euro, is specifiek gericht op agrov voedingsbedrijven en zet in op duurzaam waterbeheer. Op dat vlak zijn er een aantal heel mooie proefprojecten die tonen dat gezuiverd afvalwater gebruikt kan worden om groenten te telen.

Ten tweede biedt het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) investeringssteun tot 30 procent om de implementatie of bouw van innovatieve waterzuiveringstechnieken, -reservoirs en -bassins te ondersteunen. Ten derde kunnen we via het KRATOS-bedrijfsadviessysteem land- en tuinbouwers individueel en gratis advies verlenen als ze willen weten hoe ze waterbeheer in hun bedrijf kunnen optimaliseren en een hoger rendement kunnen halen. Ten vierde zetten we in op heel wat proefprojecten om de irrigatie- en druppeltechnieken te optimaliseren. Ten slotte doet het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) heel wat onderzoek naar droogteresistente gewassen. Daardoor zal er ook minder water nodig zijn.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Het stelt mij voor een stuk gerust dat u op het elan van uw voorganger verdergaat. Dat is een gegeven dat heel wat

soelaas kan bieden voor de landbouwers. Het is heel belangrijk te weten dat de Vlaamse Regering ook hier haar verantwoordelijkheid neemt om de landbouwers tegemoet te komen. Landbouwers hebben immers echt wel nood aan crisismanagement bij droogte. De zaken die u aanhaalt, zijn een positief element.

Ik hoor signalen vanop het terrein dat tractoren met een Nederlandse nummerplaat tot op vandaag op diverse plaatsen water capteren. Dat lijkt mij een beetje vreemd omdat Nederland toch wel de reputatie heeft goed om te kunnen gaan met water en ook voldoende voorraad heeft. Als bijkomende vraag had ik graag vernomen of u daar weet van hebt en wat daar de oorzaak van is.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, u haalt zeer terecht aan dat het thema natuurlijk niet enkel in de zomer besproken moet worden, maar eigenlijk het hele jaar lang, zodat iedereen beseft dat we permanent zuinig moeten omspringen met water. Dat blijft een werkpunt en ik hoop dat daar de nodige aandacht en middelen naartoe gaan. Via sensibiliseringscampagnes kunnen we bijvoorbeeld extra zichtbaarheid en ruchtbaarheid geven aan het thema. Ik denk echt dat het voor elke burger een meerwaarde kan zijn om extra aandacht te besteden aan duurzaam watergebruik. Ik vind het ook heel belangrijk dat land- en tuinbouwers gesteund worden als ze structurele maatregelen nemen.

Ik heb wel nog een bijkomende vraag. Ik hoor u heel vaak zeggen dat er nog proefprojecten lopen, maar dat er nog meer tijd nodig is. De weersverzekering is ook nog in ontwikkeling. Stel dat er toch een heel droge periode aankomt en er zich een problematische situatie voordoet, kunnen we er dan op rekenen dat het Rampenfonds het komende jaar een vangnet kan bieden voor land- en tuinbouwers?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord. *(Enkele panelen van de glazen koepel gaan open. Opmerkingen)*

Bart Caron (Groen): Minister, kijk niet alleen naar het luik, maar door het glas. Er komen donkere wolken aan. De regen zal ons misschien allemaal wat verlichten in dit debat over de droogte. De aandacht gaat nu naar de hemel, en dat is helemaal terecht als het over deze problematiek gaat.

De plannen die u hebt voorgesteld, zijn goed. Laat daarover geen twijfel bestaan. Die zijn nuttig. Maar ik denk dat er op termijn nog meer moet gebeuren. Er is geen enkele sector in de samenleving die sneller de klimaatverandering zal ondervinden dan de landbouw. Die sector is daar ook het gevoeligst aan. Aan droogte, regen, te veel water, te weinig water, te veel warmte, te veel koude enzovoort. Ik denk dat we ook moeten investeren in een landbouw die robuuster is en weerbaarder kan zijn tegen de klimaatverandering. Zo moeten we investeren in waterbuffering, in wateropslag waardoor we water dat te veel is niet laten weglopen en kunnen gebruiken als er een tekort is.

We moeten ook investeren in meer groenschermen en in maatregelen die de uitdroging van blote landbouwgronden tegengaan die, zoals vandaag, de oostenwind vangen en daardoor snel uitdrogen.

Ten slotte moeten onze onderzoeksinstituten ook investeren in rassenontwikkeling zodat er tarwe-, aardappel- en maïssoorten ontstaan die die moeilijke periodes van droogte kunnen overleven.

De voorzitter: Wilt u afsluiten, mijnheer Caron? Het is niet omdat uw familie hier zit, dat u zo lang moet spreken.

Bart Caron (Groen): Minister, wilt u er ook over nadenken om die klimaatadaptatie in de landbouw op een zeer structurele manier aan te pakken?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): We moeten wat coulant zijn voor de heer Caron want misschien was dit wel zijn laatste tussenkomst, tenzij we het mestactieplan hier nog zullen behandelen. Dat zullen we de volgende weken zien.

Het is goed om te horen dat er al een aantal maatregelen zijn aangekondigd, minister. Ik ondersteun die ten zeerste, maar ik vind ook dat we op lange termijn moeten denken. Het is te hopen dat we niet te maken krijgen met hetzelfde rampscenario van vorig jaar. Het is goed om te weten dat er nu al tijdig maatregelen worden genomen.

Ik wil nog even terugkomen op de vraag van de heer Vanderjeugd over een lange-termijnaanpak, een onderwerp waarover ik in het verleden ook al vragen heb gesteld. Ontzilting van zeewater zit nog in het begin van de onderzoeksfase. Hebt u enig idee wat op dat vlak de stand van zaken is? In uw antwoord heb ik ook niets gehoord over de meldingsplicht van de captatie van water die u had aangekondigd.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Het droogte- en overstromingsplan zorgt ervoor dat er ook voor de landbouwsector naar oplossingen wordt gekeken zodat men daar in de toekomst met de droogteproblematiek aan de slag kan gaan. Dat de peren vandaag ongeschikt uit de koelcellen komen, is een gevolg van de droogte in het vorige seizoen. Die bewaarmethodes zijn niet meer hetzelfde waardoor de peren veranderen. Die bewaarkost is bijzonder duur. Ik ben blij dat er toch wel werk wordt gemaakt van de droogteproblematiek.

Ik heb ook een vraag over het leegtrekken van poelen door mensen met auto's met Nederlandse nummerplaten. Hebt u hiervoor een plan? Ik denk dat het toch nuttig is dat we de captatie van water meldingsplichtig maken.

Minister Koen Van den Heuvel: Bij het Vlaams Rampenfonds zal gebeuren wat moet gebeuren voor de mensen die schade hebben opgelopen, zodat ze op een eerlijke en goede manier worden vergoed in afwachting van de brede weersverzekering.

Ik kan u verzekeren dat we absoluut bezig zijn met innovatieve structurele maatregelen te nemen. Ik heb daarnet, mijnheer Caron, het voorbeeld gegeven dat ILVO volop onderzoek aan het doen is naar droogteresistente rassen. Dat is heel belangrijk. Er lopen ook heel wat innovatieve proeftrajecten en proefprojecten in innovatieve landbouwbedrijven.

Ik heb in het Vlaamse land de voorbije twee, drie maanden gezien en ontdekt dat er ook heel wat innovatieve investeringen gebeuren in de landbouwbedrijven. Maar ook de waterproblematiek is daar absoluut een item. Die innovatie wordt ook op een structurele manier mogelijk gemaakt. We moeten daar absoluut in geloven, want er kan veel gebeuren rond het hergebruik van water. Dat is nu volop een tendens in Vlaanderen, en er zijn veel land- en tuinbouwers die dat vandaag al toepassen.

We moeten dit vanuit de Vlaamse overheid financieel aanmoedigen, via onderzoekscentra als het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO). Ook de steun vanuit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) kan daar meer op focussen. Zo kunnen we die trend versterken.

Er was ook een vraag rond de captatie en de Nederlandse tractors. Ik zal dat bekijken, want ik kan niet zomaar uit mijn mouw schudden waar zich dat bevindt. Maar ik zal dat absoluut bekijken, om te zien hoe en op welke manier we daar iets aan kunnen doen.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Ik begrijp dat u nog niets concreets kunt zeggen over het project rond het ontzilten van zeewater, maar u hebt gezegd dat we moeten kijken naar het hergebruik van water. Ik denk dat dat ook daartoe behoort.

Minister Koen Van den Heuvel: Ontzilting is een van de voorbeelden van innovatieve technieken. Er zijn heel wat concrete projecten die onderzoeks- en innovatiesteun moeten krijgen. ILVO doet dat opnieuw. Ontzilting is daar een mooi concreet voorbeeld van; daar zetten we verder op in.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Het is schitterend dat u nog de moeite neemt om even tussen te komen, waarvoor dank. Ik denk dat we inderdaad op heel wat aspecten moeten inzetten. Ik heb het in het verleden al gezegd: volgens ons is de droogte ook te linken aan de klimaatproblematiek, al weet ik dat collega Sintobin mij daar niet helemaal in volgt.

Collega Caron, ik wil toch benadrukken dat de land- en tuinbouw echt een partner is in het klimaat, en dat ze dat ook wel beseffen. Als je de reductie in stikstofuitstoot ziet die ze de afgelopen twintig jaar hebben gerealiseerd, of de extra inspanningen die ze willen leveren binnen het Vlaamse klimaatbeleidsplan, dan beseffen zij maar al te goed dat ze een belangrijke speler zijn om deze klimaatproblematiek structureel aan te pakken.

Laat ons die materie samen opvolgen, zodat onze land- en tuinbouwers de nodige zorg krijgen die ze verdienen.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik wil u nogmaals bedanken voor uw antwoord. Ik ben ook blij dat u duidelijk zegt dat het vangnet van het Rampenfonds momenteel ter beschikking staat, mocht dat nodig zijn. Maar ik hoop uiteraard dat we er geen gebruik van moeten maken, want dat is het allerbelangrijkste. Ik weet ook dat we met een ongelooflijk innovatieve sector te maken hebben – u zei het zelf al.

Er zijn ook nog heel wat onderzoeken lopende, en ik hoop dat die vlot doorgang kunnen vinden in de praktijk. In die zin ben ik ook heel blij met uw antwoord: de overheid moet ondersteuning bieden, om een extra duwtje te geven om die innovatie doorgang te laten vinden. Zo komen we tot een meer robuuste land- en tuinbouwsector, die zichzelf ook kan beschermen tegen extreme weersomstandigheden.

Ik hoop dat we de middelen en het enthousiasme van de overheid ook in de toekomst kunnen blijven inzetten, om de land- en tuinbouw te beschermen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Collega's, ik heb nog een dienstmededeling. Bakker Emmerix uit Vroenhoven, een deelgemeente van Riemst, is u ongetwijfeld wel bekend. Dat is een van de beste bakkers tussen Tongeren en Maastricht. Hij is zo blij dat ik stop als voorzitter, dat hij gebak heeft gemaakt uit marsepein en biscuit. Dat wordt u aangeboden in het Koffiehuis. Smakelijk! (*Applaus*)

ACTUELE VRAAG van Karl Vanlouwe aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de onthouding van België met betrekking tot het EU-onderhandelingsmandaat om handelsgesprekken met de VS op te starten

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, het Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) is dood, maar er komt gelukkig een nieuw handelsverdrag.

We mogen dat absoluut niet het TTIP noemen. De protectionisten aan de overzijde van de oceaan en de protectionisten van hier hebben TTIP vakkundig gekelderd.

Vorige week heeft de Europese Unie toch een onderhandelingsmandaat gekregen van de verschillende lidstaten, om opnieuw met de Verenigde Staten te onderhandelen over een beperkt handelsverdrag. Het zou gaan om minder handelsbelemmeringen en om een gemakkelijkere toegang tot beide markten, zowel in de VS als in Europa. De consument kan tevreden zijn met lagere prijzen, een gemakkelijkere toegang tot de markt en minder douanetarieven. Iedereen tevreden.

Helaas blijken twee Europese lidstaten het nodig te vinden tegen te stemmen. Frankrijk is gekend om zijn protectionisme als het gaat om Franse producten als wijn, champagne of Franse kazen. Daarnaast heeft ook het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in onze Belgische context tegen het onderhandelingsmandaat gestemd. Hierdoor heeft België zich met betrekking tot dit onderhandelingsmandaat onthouden.

Ik vind dit merkwaardig, want het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voert amper uit naar het buitenland. Ik denk dat het 2 procent is. De vraag is dan ook hoe het mogelijk is dat een van de partners in dit land niet wil onderhandelen en stokken in de wielen wil steken. We weten immers goed dat bepaalde partijen die in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering zitten ook hier deel van de Vlaamse Regering uitmaken. Ik vind dat enigszins merkwaardig.

Minister-president, hoe zal de Vlaamse Regering de exportbelangen blijven behartigen tijdens de onderhandelingen met de VS die op til zijn? We weten immers goed hoe moeilijk het Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA) tot stand is gekomen en hoe het Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) is gestrand.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, het besluit van 15 april 2019 is een gevolg van de gemeenschappelijke verklaring van de heer Juncker, voorzitter van de Europese Commissie, en van de Amerikaanse president Trump op 25 juli 2018. De VS heeft eenzijdig heffingen op aluminium en staal ingevoerd. De EU heeft gereageerd met tegenmaatregelen en daarop heeft president Trump gedreigd met invoerrechten voor de automobielsector. Hierop hebben president Trump en commissievoorzitter Juncker een gemeenschappelijke verklaring opgesteld.

Het mandaat dat de Europese Commissie nu krijgt, vormt de uitvoering van die gemeenschappelijke verklaring. Het mandaat strekt ertoe te komen tot een akkoord over de reductie tot nul van de invoer van industriële goederen in beide richtingen en over de vereenvoudiging van de conformiteitsattesten.

Op 15 april 2019 is een besluit genomen, met een tegenstem van Frankrijk en een onthouding van België. Die onthouding is er op het allerlaatste moment gekomen, want het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft dit voordien tweemaal goedgekeurd. Op het allerlaatste moment werd het een tegenstem, wat ik sterk betreurt.

Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest staat in voor 1,3 procent van de export. Vlaanderen voert voor meer dan 16 miljard euro uit. Dat is bijna 80 procent van de Belgische export.

Het verdere verloop is heel normaal. De Europese Commissie onderhandelt binnen het mandaat en moet hierover terugkoppelen naar het handelscomité van de Raad Buitenlandse Zaken. Wij zijn daar geen lid van. Dat valt in categorie 1 en enkel de federale staat is daar lid van. We krijgen een terugkoppeling in de Directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie (DGE). Er wordt transparant over het proces onderhandeld. Er wordt teruggekoppeld en de teksten worden doorgegeven. Indien dit tot

een akkoord zou leiden, wat volgens de heer Selmayr, secretaris-generaal van de Europese Commissie, voor het eind van het jaar zou moeten kunnen gebeuren, zullen de Raad Buitenlandse Zaken en het Europees Parlement hier opnieuw met een gekwalificeerde meerderheid over stemmen. Dit komt niet naar de parlementen van de lidstaten of de deelstaten, want het gaat om een handelsakkoord en niet om een investeringsakkoord. Dit beperkte akkoord heeft enkel betrekking op industriële goederen en niet op landbouw, diensten, overheidsopdrachten enzovoorts.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, u hebt toelichting gegeven. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest staat amper voor 1,8 procent van onze uitvoer en Vlaanderen vertegenwoordigt 80 procent. Het blijft natuurlijk merkwaardig dat een van de partners in dit land het nodig vindt opnieuw stokken in de wielen van dit handelsakkoord te steken.

Ik hoop dat u overleg zult kunnen voeren met minister-president Vervoort of met eender wie in een volgende legislatuur de Brusselse minister-president zal zijn. Ik hoop dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zal inzien dat een goed handelsakkoord in het belang is van Vlaanderen, Brussel en Wallonië. We liggen centraal in Europa. We hebben sterke havens. Brussel heeft een kleine haven, maar we hebben de havens van Antwerpen, Gent en Zeebrugge.

Het is in het belang van onze welvaart en onze economie dat er goede afspraken worden gemaakt met de Verenigde Staten. Ik hoop dat er een goed intern overleg is met de Brusselse minister-president en ook met de Waalse minister-president. Ik hoor dat Brussel tijdens de onderhandelingen tweemaal zijn goedkeuring heeft gegeven en finaal heeft beslist om tegen te stemmen, wat niet in het belang is van Vlaanderen en evenmin in het belang van Brussel.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): De Verenigde Staten zijn inderdaad een van onze belangrijkste handelspartners. In Duitsland zal er weinig begrip zijn voor onze positie. Duitsland is een van de EU-landen die het meest heeft aangedrongen op de realisatie van dit verdrag omdat niet alleen staal, maar ook auto's erin zitten. Voor Duitsland is dat een van de cruciale sectoren waar heel de economie rond draait. Er is ook een Duitse vestiging van Audi in Brussel gevestigd.

Ik denk dus dat het onbegrip voor onze positie nog moeilijker zal zijn. Gelukkig is het ook een federale staat en zullen ze wel begrijpen dat het Vlaanderen niet is dat stokken in de wielen steekt.

Minister-president, ik vraag u om alle kanalen in te zetten om onze Duitse handelspartners duidelijk te maken wat er precies aan de hand is, en om duidelijk te maken dat Vlaanderen volledig achter het opstarten van onderhandelingen staat over staal en auto.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

Rik Daems (Open Vld): De houding van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering – hoe verkeerd ik ze ook vind in de context die werd geschetst – heeft natuurlijk geen invloed op het feit dat het onderhandelingsmandaat is gegeven. Dat weet u ook, minister-president. Het gaat over 55 procent van de landen die 65 procent van de bevolking vertegenwoordigen, die allemaal samen ja moeten zeggen om een mandaat te geven, en dat is ook gebeurd.

Minister-president, ik heb nog een andere vraag, met name over de positie van Frankrijk. Die kan wel vervelend zijn. Misschien is die wel deels een gevolg van de uitspraken van Wallonië en Brussel om niet te volgen. Frankrijk zegt: omdat de Verenigde Staten uit het klimaatakkoord van Parijs zijn gestapt, willen wij niet met hen

onderhandelen. Dat is wel van belang. Het heeft niets te maken met die percentages. Het mandaat is gegeven. Maar op het einde van de rit zal dat kunnen wegen.

Minister-president, wat is uw inschatting van het belang van de houding van Frankrijk? Natuurlijk kan dat wel wegen op de onderhandelingen die er nu zitten aan te komen.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Mijnheer Vanlouwe, ik ben altijd verrast als een autonomist zoals u plots kwaad is dat een andere regio zijn autonomie gebruikt. Ik denk dat we daar respect voor moeten hebben.

Ik wil ook even reageren op uw tussenzin dat het protectionisten waren – daarmee bedoelde u onder meer ook de groenen – die tegen TTIP waren. Protectionisme is dat je niet wilt dat er hier producten van elders binnenkomen. Dat was onze kritiek totaal niet. Onze kritiek was dat er mogelijk kwaliteitsverlies was op de normen en dat – maar dat zat in het investeringsluik – er een parallelle recht-bank was die enkel voor de grote en multinationale bedrijven was. Dat was onze kritiek, dus wees daar intellectueel eerlijk over.

Voor de rest ben ik wel blij dat er internationale ambitie is, ook vanuit de Vlaamse Regering. Ik zou willen dat dat op alle vlakken zo is, onder meer ook als er in de toekomst nog internationale klimaatdiscussies volgen.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Vanbesien, ik ben blij met uw tussenkomst. Gisteren had ik het genoeg om een dubbelinterview te hebben met Bart Staes. Hij was volkomen tegen het plan om te onderhandelen met de VS. Mijnheer Vanbesien, ik ben blij van u te horen dat u daar wel achter staat.

Het is, zoals collega Vanlouwe zegt, in ons aller belang. Collega Kennes wijst erop waarom het nog belangrijker is dan alleen maar de directe voordelen die we er kunnen uithalen. Zeker met de naderende brexit heeft de Europese Commissie berekend dat dit akkoord ertoe kan leiden dat onze export naar de VS stijgt met 8 tot 9 procent. Wij voeren nu al meer dan 16 miljard euro uit naar de VS. Als we daar een stijging kunnen aan toevoegen van 8 tot 9 procent, is dat een gedeeltelijke compensatie voor het harde verlies dat we kunnen lijden ten gevolge van de brexit.

Het is dus inderdaad van zeer groot belang. En daarom, mijnheer Vanbesien en anderen hier, begrijp ik de houding van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest niet. Vlaanderen is de economische motor in dit land. Dit land leeft van de export. Men zou dus blij moeten zijn met dit soort akkoorden, zeker omdat er een zeer sluitend mandaat geformuleerd is voor de Europese Commissie.

U hebt gelijk, collega Kennes, dit mandaat is er ook gekomen na de gemeenschappelijke verklaring Trump-Juncker, precies om te vermijden dat die protectionistische handelsoorlog escaleert. Want zoals ik gezegd heb, was de volgende stap de dreiging van de VS om ook tarieven te gaan invoeren op de auto-industrie, wat Vlaanderen zeer hard zou treffen. Ik heb dat al uiteengezet in de commissie. Het is niet alleen zo dat wij wagens exporteren, maar wij exporteren ook enorm veel auto-onderdelen richting Duitsland. Dus als die export daar getroffen wordt, heeft dat een zeer groot nadelig effect voor Vlaanderen.

Collega Vanbesien en anderen, er zijn twee DGE's geweest waar niemand daarover met een woord gerept heeft. Iedereen is akkoord gegaan. Er is een Comité van Permanente Vertegenwoordigers (COREPER) geweest op Europees vlak, waar geen enkele lidstaat bezwaar gemaakt heeft. Daarna is Frankrijk teruggekomen op zijn positie – de gele hesjes en dergelijke meer – en heeft het alleen geroepen dat de VS aangekondigd hebben om uit het klimaatakkoord van Parijs te stappen.

Ze zijn er nog niet uit. Alle grote staten binnen de VS, op Texas na, blijven het klimaatakkoord uitvoeren, weliswaar niet onder de vigeur van het akkoord, maar ze voeren al die maatregelen uit. Nochtans is dat opgevangen in dit mandaat. De Commissie heeft een mandaat gekregen om een duurzaamheidseffectanalyse te maken van de maatregelen en om daarover bij elk van de akkoorden, en over de producten, terug te koppelen naar de lidstaten, omdat het inderdaad een zorg is van de hele Europese Unie dat die duurzaamheid behouden blijft.

Ik heb een aanvoelen dat Frankrijk teruggekeerd is op die positie vanwege binnenlandse aangelegenheden. Er was een hele tijd geen vuiltje aan de lucht. En het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft, ik weet niet om welke reden – is het een ideologische vooringenomenheid? – ... De Brusselse Hoofdstedelijke Regering bestaat trouwens ook uit Vlaamse partners, Open Vld en CD&V. Die zijn dus akkoord gegaan met een tegenstem, wat voor mij zeer, zeer onbegrijpelijk is. En zoals collega Kennes zegt, is er ook nog altijd Audi Brussel.

Ik hoop dat die onderhandelingen kunnen leiden tot een akkoord. Vandaag dreigt president Trump alweer met nieuwe tegenmaatregelen vanwege de grote invoerheffingen op de Harley-Davidsonmotoren. Dit escaleert natuurlijk. Als de VS maatregelen nemen, dan komen er tegenmaatregelen van Europese zijde. Ik heb van meet af aan gezegd – en velen met mij – dat we dit moeten uitpraten, ofwel in het kader van de Wereldhandelsorganisatie, ofwel in bilaterale EU-VS-onderhandelingen, wat nu gebeurt. Dit is een miniregeling. Dit is geen Trans-Atlantisch Vrijhandels- en Investeringsverdrag (TTIP). Dit gaat niet over landbouw. Dit gaat niet over de dienstensector. De VS willen landbouw op tafel leggen, maar daar heeft de Commissie geen enkel mandaat voor. Als men een breed akkoord wil, dan zitten we weer in de TTIP-onderhandelingen, en dan heb je natuurlijk ook weer de overheidsopdrachten. Denk aan onze baggeraars, onze bedrijven die niet binnen kunnen in de VS. Want dan zit je in jarenlange onderhandelingen.

Dit gaat over een zeer specifiek gericht akkoord: de tarieven voor industriële goederen tot nul brengen en de wederzijdse conformiteitsattesten, weliswaar met controle, sterk vereenvoudigen. Het zou een goede zaak zijn, niet alleen omdat het een impuls kan geven aan onze export, maar ook omdat het zou kunnen verhinderen dat die conflicten die bezig zijn, escaleren tot een echte oorlog, waardoor we natuurlijk van de regen in de drop komen. Vlaanderen staat daar volop achter. We gaan dat blijven steunen. Zoals collega Daems gezegd heeft, volstaat een gekwalificeerde meerderheid. Als er een akkoord tot stand komt en het komt opnieuw ter stemming, zal dat binnen de Raad opnieuw gekwalificeerd kunnen gebeuren. Eén tegenstem zal er dus niet toe doen. Maar niettemin vind ik het een heel slecht signaal.

Tot slot is het zo dat Duitsland, de Europese Commissie en iedereen die daar op enige manier bij betrokken is, perfect weet wat de posities zijn binnen België. Ik heb daar vandaag nog signalen van gekregen vanuit zeer hoge Duitse regionen, dat men wel degelijk weet hoe de zaken hier in elkaar zitten en wat de houding van Vlaanderen hierin is.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, het is inderdaad een slecht signaal dat Brussel, hoofdstad van Europa en zetel van de Europese instellingen, geeft wanneer het probeert om die onderhandelingen te blokkeren.

Mijnheer Vanbesien, ik ben uiteraard voor elke vorm van autonomie wanneer die wordt ingegeven, niet vanuit blokkeringen maar wel vanuit het verdedigen van belangen. Ik heb niet de indruk dat de belangen onder vuur worden genomen in Brussel. Ik heb de indruk dat dit uitgaat van een blokkeringsfederalisme in plaats van een samenwerkingsfederalisme.

Laten we hopen dat een handelsoorlog in de toekomst kan worden vermeden. Landbouw is effectief uitgesloten, maar ook dienstverlening en tegelijkertijd ook

de publieke aanbestedingen. Dat is misschien iets minder jammer maar het is natuurlijk geven en nemen. Ik weet dat er bepaalde Vlaamse partijen in die Brusselse regering zijn maar de vraag is of die op de hoogte waren. Of heeft minister-president Vervoort daar 'cavalier seul' gespeeld en zijn regeringspartners niet op de hoogte gebracht? Ik hoop vooral, mijnheer Vanbesien, dat u niet spreekt met een dubbele tong wanneer u hier iets anders zegt dan uw collega in het Europees Parlement, die zegt tegen dat onderhandelingsmandaat te zijn. In dat geval geeft Groen twee verschillende boodschappen en is het, ook in dit dossier, niet rechtlijnig. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Ik heb daarnet aangekondigd dat er gebak is. Ik vind dat degenen die dat hebben gemaakt, de heer en mevrouw Emmerix-Swennen, die boven in de hoek op de tribune zitten, daarvoor een applaus verdienen. *(Applaus)*

Wanneer men honderd kilometer aflegt om gebak naar hier te brengen, dan getuigt dat toch van een grote motivatie. Het gebak is alleen bedoeld voor de volksvertegenwoordigers, niet voor de ministers. *(Gelach. Opmerkingen van minister Hilde Crevits)*

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het rapport van het Rekenhof betreffende het M-decreet en de zorg in het gewoon onderwijs

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Recent publiceerde het Rekenhof een belangrijk rapport met de welluidende titel: 'M-decreet en de zorg in het gewoon onderwijs'. Daar staan heel veel belangrijke zaken in, onder andere dat scholen effectief een zorgbeleid uitbouwen. Maar ik wil toch van de gelegenheid gebruikmaken om op twee zaken te focussen. 63 procent van de directeurs en zorgverantwoordelijken waren tevreden over de ondersteuning van het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB). Dat betekent dat meer dan een op drie niet tevreden is. 62 procent waren tevreden over de ondersteuningsnetwerken, wat betekent dat een op drie niet tevreden was.

Collega's, we kunnen hier nu een lang debat beginnen over de vraag of dat positief of negatief is. We moeten naar het positieve kijken. Ook gaven leerkrachten aan – en dat vind ik heel frappant – dat de leerlingen van het M-decreet onvoldoende leerwinst boekten, en dat ze onvoldoende tijd hadden om nog aan de andere leerlingen in de klas te besteden. Ik wil die signalen van leerkrachten en directeurs heel serieus nemen. We moeten niet zeggen dat dit het begin is en dat we nog wat moeten afwachten aangezien een grote groep wel tevreden is, neen collega's, we moeten ook naar de realiteit in de klas kijken. Wanneer een leerling in de klas onvoldoende leerwinst maakt, doen we die leerling onrecht aan. Als er te weinig tijd is voor de andere leerlingen, doen we die andere leerlingen onrecht aan.

Collega's, we hebben met deze regering al een aantal belangrijke stappen gezet: extra middelen en extra ondersteuning. Op vraag en op voorstel van mijn partij hebben we ervoor gezorgd dat leerlingen met gedragsproblemen sneller kunnen worden doorverwezen – ik verwijst naar april 2018 – en dat leerlingen met een ernstige mentale beperking sneller in het buitengewoon onderwijs terecht kunnen. Minister, wat is uw reactie op het feit dat een derde van de scholen niet tevreden is, niet over de ondersteuning van het ondersteuningsnetwerk, en ook niet over de ondersteuning van de CLB's in het kader van het M-decreet en zorg?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Daniëls, we hebben vanmorgen met heel wat partijen een interessant debat gehad in de Ancienne Belgique met de directeurs uit het basisonderwijs. Daar is heel duidelijk de nood gebleken aan extra ondersteuning, ook wanneer het over zorg gaat in de klas. Dat staat in een motie die enkele weken geleden is goedgekeurd in het parlement. Daarin zijn niet enkel die extra handen opgenomen maar ook een goede evaluatie en monitoring van het M-decreet. U weet dat het de wens van velen en ook van mezelf is om daar een echt begeleidingsdecreet van te maken, dat ervoor zorgt dat kinderen en jongeren die ondersteuning nodig hebben, niet alleen in het basisonderwijs maar ook in het secundair onderwijs, die ondersteuning ook krijgen. Soms is dat persoonlijke ondersteuning en soms is dat ondersteuning van de leerkracht. Maar de kinderen voor wie het niet gaat in het gewoon onderwijs, moeten alle kansen krijgen om les te volgen in het buitengewoon onderwijs. We zien dat ook onze CLB's in een groeiproces zitten wat dat betreft.

De bevraging door het Rekenhof gebeurde eind 2018. Ondertussen hebben we al bijgestuurd. De bepalingen waarnaar u verwijst rond gedragsproblemen, kinderen die sneller naar het buitengewoon onderwijs kunnen gaan, teams die kunnen komen, de persoonlijke begeleiding voor kinderen met een zware beperking, kinderen met auditieve problemen of die slechtziend zijn, zijn persoonsvolgend gemaakt. Dat is allemaal sindsdien gebeurd.

Maar, collega's, we zijn er nog niet. Het is van belang dat we hier heel nauwkeurig de vinger aan de pols houden, dat we de ondersteuningsnetwerken en de centra voor leerlingenbegeleiding die uitstekend werk verrichten, ondersteunen en stimuleren. Maar daar waar er echt klachten zijn, daar waar we voelen dat het nog niet goed zit, moeten we bijsturen en ervoor zorgen dat de mensen ook daar hun job in goede omstandigheden kunnen doen.

Het is dus een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er zullen extra middelen nodig zijn en ook extra handen in de klas. Maar ook de begeleiding die wordt gegeven – en dat is de vraag die u stelt – door onze centra voor leerlingenbegeleiding en door de netwerken moet nog een stukje rijp worden. En dat is niet alleen een kwestie van extra geld, maar ook van ingewerkt raken in een toestand die twee jaar geleden nog niet bestond, die totaal nieuw was, die nu al beter aan het worden is, maar uiteraard nog bijsturing zal nodig hebben.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u enerzijds meegaat in de redenering dat we er nog niet zijn, maar anderzijds ook – en dat staat ook heel duidelijk in de motie die we straks allicht zullen omzetten in een resolutie – in de redenering dat we niet alleen moeten evalueren, maar ook bijsturen.

Want wij, de N-VA, willen die opmerking van ouders en leerkrachten echt ten volle voor waar aannemen. Ik denk niet dat we tegen leerkrachten moeten zeggen: 'U hebt niet de juiste visie. Het is stout van u om te zeggen dat dat niet lukt.' Want zij staan reëel in de klas.

En kunnen we met extra ondersteuning en begeleiding een aantal dingen doen? Ja. Maar kunnen we alles doen, collega's, in die scholen voor gewoon onderwijs? Neen. Neen, dat gaat niet. Niet voor die leerling, niet voor die leerkracht en niet voor de medeleerlingen. Want daarover gaat het: over het boeken van voldoende leerwinst. Op welke plaats kun je de meeste leerwinst boeken?

Minister, ik roep er heel uitdrukkelijk voor op om ervoor te zorgen dat we de leerkrachten niet culpabiliseren en zeggen: 'Je mag dat niet zeggen. Het zal wel lukken.' Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de begeleiding of het doorverwijzen effectief op tijd gebeurt, zodat die leerling voldoende leerwinst kan blijven maken?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Het rapport van het Rekenhof is interessant. Ik ben blij dat collega Daniëls de vraag nog eens stelt.

Want de bevraagde scholen melden ook dat de leerkrachten die uitstromen uit de lerarenopleiding niet voorbereid zijn op die situatie. Vier jaar na de stemming van het M-decreet zijn de mensen die uitstromen uit de lerarenopleiding onvoldoende voorbereid.

Ook ondervinden ze nog te weinig ondersteuning. Ik kom hiermee terug op een stokpaardje van onze fractie, van onze partij. Het blijft zonde dat de ondersteuning in het kader van het M-decreet niet netoverstijgend is. Onze fractie heeft er alles aan gedaan. We hebben met verschillende mensen aan tafel gezeten. We hebben een 'njet' gekregen van de grootste koepel: het zou er niet doorkomen.

Dus, inderdaad, wat er straks ook in de resolutie zal staan, in het begin van de volgende legislatuur zal er een herziening moeten komen van het M-decreet. Wij pleiten voor een netoverstijgende ondersteuning. En effectief, als kinderen met een M-profiel in een gewone school zitten, moet er ook een beperking komen op het maximum aantal kinderen in de klas waar die kinderen worden opgevangen in het gewoon onderwijs.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Onze fractie vindt het enorm belangrijk dat alle leerlingen in het onderwijs, waar dan ook, de juiste zorgondersteuning krijgen op het moment dat ze die nodig hebben. De wil bij de scholen om deze ondersteuning te bieden, is zeer groot. Maar de leerkrachten hebben het gevoel dat ze achter de feiten aanhollen en dat de Vlaamse overheid te weinig doet om hen daarbij te ondersteunen.

We gaan er niet alle uitdagingen die het M-decreet met zich meebrengt, mee oplossen, maar wij hebben vanuit sp.a alvast tijdens de laatste commissievergadering Onderwijs een conceptnota ingediend met de idee om een zorgpaspoort uit te rollen in het volledige onderwijs, een digitale zorgpas die alle relevante gegevens zou moeten bundelen zodat scholen zich beter kunnen organiseren, leerlingen sneller de juiste zorg kunnen krijgen, er sneller vooruitgekeken kan worden en ouders die administratieve rompslomp niet telkens moeten doorlopen wanneer hun kind verandert van school. Dat werd door de meerderheid positief onthaald. Minister, onze vraag is hoe u aan de slag wilt gaan met de gegevens die uit het rapport van het Rekenhof komen. Hoe staat u tegenover de idee om een digitaal zorgpaspoort te introduceren?

De voorzitter: Mevrouw Segers, u moet één vraag stellen aan minister. U stelt drie verschillende vragen. In het tijdsbestek van een paar minuten kan de minister daar niet op antwoorden.

Katia Segers (sp.a): De laatste vraag dan.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord. Eén vraag.

Elisabeth Meuleman (Groen): Voorzitter, het rapport van het Rekenhof was geen verrassing. Het stond in de sterren geschreven dat dit zou gebeuren. We hebben daarvoor gewaarschuwd op het moment dat jullie het M-decreet hebben goedgekeurd en daar geen extra middelen en ondersteuning tegenover stonden. Nu zien we wat we toen al konden weten.

Dus ja, bijsturingen zullen nodig zijn, maar wij zien die enigszins anders. Inderdaad, extra ondersteuning, het versterken van de basiszorg en meer zorgleerkrachten zijn

nodig. Ook de rugzakfinanciering zullen we moeten uitbreiden en we zullen kinderen meer aangepaste ondersteuning moeten geven op persoonlijk niveau. Dan moeten we het pad van de geleidelijkheid bewandelen om gewone scholen en buitengewone scholen naar elkaar toe te laten groeien. Mijnheer Daniels, ik zag daar absoluut geen vraag in naar een soort terugkeer naar het pre-inclusietijdperk. Inclusief onderwijs en een inclusieve maatschappij zijn waarden die heel veel mensen op het veld hoog in het vaandel dragen. Behalve uw partij zijn er niet veel mensen, ook niet veel leerkrachten, die terug willen naar segregatie op het vlak van onderwijs of naar twee systemen waarbij leerlingen met een beperking niet meer in contact komen met andere leerlingen. Die piste willen wij absoluut niet verlaten. Ik begrijp niet hoe u daarvoor kunt blijven pleiten.

Minister Hilde Crevits: Collega Meuleman, ik zal starten bij u, ook al hebt u zich niet specifiek tot mij gericht. De weg naar inclusie is een vrij lange weg en een weg die het onderwijs niet alleen kan bewandelen. Het vraagt iets van een hele samenleving. Wat ik niet wil, is dat onder het mom van inclusie kinderen die in ideale omstandigheden tot leren zouden komen in het buitengewoon onderwijs, die kans niet zouden krijgen. We moeten zorgen dat ons buitengewoon onderwijs sterk kan blijven. Voor sommige kinderen is dat ideaal, maar voor andere kinderen, ondanks het feit dat er een specifieke zorgnood of een beperking is, is het perfect om in het gewoon onderwijs school te lopen. Die balans moeten we vinden. Daar moeten onze centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) nog wat in groeien.

Als je aan scholen geen middelen geeft om een goed zorgbeleid uit te bouwen, dan zal het uiteraard minder goed lukken. Daarom is het 'en-en-en'. Het betekent extra handen in de klas – daar zijn we het deze ochtend allemaal over eens geworden – in het basis- en het secundair onderwijs en extra scholing door onze CLB's. Ze moeten ervaring opdoen maar ze moeten ook autonoom kunnen beslissen. Een specifieke rol is er ook voor de ouders. Je mag de stem van de ouders niet onderschatten en de ouders moeten ook weten, als ze het niet eens zijn met het CLB, dat ze ergens terechtkunnen om te spreken. We hebben daarin geïnvesteerd. Het is een weg die nog een aantal bijsturingen nodig heeft. Maar van mij zul je niet horen dat we helemaal terug moeten naar vroeger, totaal niet. Maar weet dat, als we het doen, we het goed moeten doen.

Zo kom ik bij collega Segers. Dat zorgpaspoort wordt op dit ogenblik aanbesteed. We zijn er absoluut al mee aan de slag gegaan. Alleen moeten we zorgen dat we juiste keuzes maken wat betreft privacy. Als ouders niet willen dat de gegevens over hun kind worden doorgegeven aan een andere school, dan zitten we vast.

Ik ben het met u eens dat we moeten vermijden dat een school net hetzelfde moet doen als de vroegere school van het kindje. Dat is uit den boze en moeten we liquideren. Ik ben het dus eens met uw standpunt. Ik zou het alleen aangenaam gevonden hebben dat toen het M-decreet goedgekeurd werd en u de initiërende minister had, men even enthousiast was geweest om al die omkaderende maatregelen te nemen, want het was een moeilijke start. En dat is een understatement.

Mijnheer De Ro, de lerarenopleiding is een heel gevoelige kwestie. Ik ben ook diverse jonge leerkrachten tegen het lijf gelopen die net waren afgestudeerd. Toen ik vroeg wat ze hadden geleerd over het M-decreet, antwoordden ze: "De theorie". Ze hebben alle types moeten instuderen, maar hoe ze moeten omgaan met kinderen met zorgnoden is hen niet helemaal duidelijk.

Ondertussen is ook het decreet op de lerarenopleiding aangepast. De vernieuwde opleidingen starten en de praktijk zit er ook in. Ik vind persoonlijk dat je langer dan drie weken stage zou moeten mogen doen in een school buitengewoon onderwijs, want daar zit de expertise om ermee om te gaan. We hebben op dat vlak een aantal stappen gezet, maar het had inderdaad omgekeerd moeten lopen:

eerst de lerarenopleiding en dan het M-decreet. Ik ben het daarmee eens. Zoals altijd in onderwijs, zijn onze scholen ermee aan de slag gegaan.

Mijnheer Daniëls, er is evident werk aan de winkel. Zoals ik al zei tegen mevrouw Meuleman: de weg die we bewandelen, is een weg naar meer inclusie, maar als we het niet geleidelijk doen, zal het sowieso slechter worden in plaats van beter. We delen de zorg dat een kind niet mag verdrinken in het gewoon onderwijs om dan te horen te krijgen dat het naar het buitengewoon onderwijs kan. Zo'n verhalen hebben we ook gehoord.

Dames en heren, het is wellicht mijn laatste actuele vraag van deze legislatuur. Ik zou graag van de 16 seconden die mij nog resten, willen gebruikmaken om u allen te danken, maar in het bijzonder onze voorzitter. Ik zou ook willen vragen of we als regering toch ook een stukje taart mogen eten. Ik heb gehoord dat ze zeer lekker is. Ondanks het feit dat we geen taart krijgen, vind ik dat u uw job uitstekend hebt gedaan. *(Applaus)*

De voorzitter: Goed, u krijgt ook een stuk.

De volgende actuele vraag... *(Opmerkingen van minister Hilde Crevits)*

Mijnheer Daniëls, u wilt nog een slotopmerking maken? Is dat nodig? *(Gelach. Applaus)*

Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, ik wou u ook nog bedanken, maar...

Minister, u zegt het juist: leerwinst is cruciaal.

Mevrouw Meuleman, als u hier tracht te zeggen dat de N-VA terug wil naar de tijd van toen, dan is dat niet waar. Er is zorg in onze basisscholen, en heel veel zorg. Alleen zeggen die leerkrachten dat het niet meer gaat. Het is niet alleen het kind met een beperking dat verdrinkt, maar de leraar die verdrinkt en de medeleerlingen die verdrinken. De N-VA zegt dan ook heel duidelijk dat voor ons het buitengewoon onderwijs behouden moet blijven voor die leerlingen met wie zij het sterkst leerwinst kunnen boeken. Gewoon onderwijs als het kan, buitengewoon als het nodig is. Maar het is duidelijk – ik heb dat goed gehoord – dat u dat niet wilt. U wilt ze blijkbaar allemaal in het gewoon onderwijs. Wel, daar bedanken wij voor, mevrouw Meuleman, want dat is niet goed voor die leerling, niet goed voor de leerkracht en niet goed voor die medeleerlingen. Het is cruciaal in het M-decreet dat iedereen erop vooruitgaat, en niet met een wild idee dat het allemaal wel zal lukken. Neen, dat gaat niet. Dat is een van de redenen waarom zoveel leerkrachten vandaag afhaken. Die realiteit willen wij zien. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Caron aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het toezicht op de toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomsten bij theatermakers, muzikanten enzovoort in het kader van het Kunstendecreet

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Dames en heren, ik heb een citaat mee. Vorige week schreeuwde Julie Cafmeyer in een opiniestuk in De Morgen het uit. Ik citeer: "Ik werd onlangs gevraagd om de première van mijn nieuwe voorstelling op een gerenommeerd festival te spelen. Ik kreeg een financieel voorstel van maar liefst 350 euro per voorstelling. Netto hou je daar minder dan 150 euro aan over. Dan moet je nog een decor opbouwen en techniek betalen. (...) Mijn vrienden en

familie die niets met theater te maken hebben, kijken raar op van een gesubsidieerde wereld waarin een artiest wordt uitgebuit. Zeker als je weet dat een theaterhuis of een festival alleen maar kan draaien dankzij goede artiesten.”

Minister, anderhalf à twee jaar geleden is er ook een studie geweest van Kunstpunt. ‘Loont passie?’ was de titel daarvan. Daaruit bleek dat heel veel kunstenaars toch zeer lage inkomens hebben: het ‘precariaat’, zeg maar. Ik denk dat de meeste mensen zich blindstaren op de top, op de succesvolle kunstenaars, maar niet zien dat velen hun boterham niet verdienen. Het is dus nodig dat organisatoren de artiesten die ze uitnodigen, ook eerlijk en ernstig betalen. Minister, zoals u weet, heeft het Kunstendecreet een bepaling die de organisaties verplicht om de collectieve arbeidsovereenkomsten die voor die sectoren gelden, ook te hanteren. Dit is echter niet het eerste signaal dat we krijgen dat daar blijkbaar problemen zijn. Daarom de vraag aan u: wat gebeurt er? Wat gebeurt er binnen ons departement om in het kader van dat Kunstendecreet de toepassing op de vloer van de cao’s te controleren en af te dwingen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: U hebt terecht naar het Kunstendecreet verwezen. Daarin staat dat organisatoren op verklaring van eer moeten aangeven dat ze wel degelijk de loonvoorwaarden van de cao respecteren. Hoe gaat het dan verder? Bij de toelichting van ofwel een project ofwel de aanvraag van een werkingssubsidie moet men inderdaad toelichten hoe men artiesten op een correcte manier zal financieren, zal belonen. Het is daarom nog niet gedaan, want bij de afrekeningsfase moet men meer in detail, aan de hand van een aantal parameters, ook kunnen verantwoorden hoe men die correcte verloning doet. Dat is het systeem zoals het nu is. Ik wil geen enkele zaak minimaliseren, maar ons worden eigenlijk relatief weinig klachten of inbreuken ter zake signaleerd. Daarmee zeg ik niet dat alles peis en vree is, maar op dat vlak is er niet meteen veel negatieve feedback naar de administratie.

Het goede is dat de administratie, dat ons departement nu nog een stapje verder zal zetten. Naar aanleiding van het afgesloten sociaal akkoord van 2018, waarbij we toch ook 2 miljoen euro extra voor koopkracht, voor het sociaal statuut van de kunstenaars hebben kunnen toevoegen, zal de administratie ook overgaan tot een aantal doorlichtingen. Dat zal niet bij elke aanvraag kunnen gebeuren, maar dat zal toch regelmatig gebeuren. Op basis van die doorlichtingen, waarbij men dan meer in detail zal controleren of artiesten wel correct worden verloond, zal er dan een lijst met goede praktijken worden opgemaakt, waar men ook de sociale partners over zal informeren om verdere stappen te zetten.

Dit is waar we nu staan. Ik kan u verder ook meedelen, zonder naam en toenaam van de artieste of de organisatie te vernoemen, dat men nu wel een regeling heeft gevonden, volgens mijn informatie in elk geval, waarbij de betrokken artieste correct is verloond. Er was ook sprake van een aantal misverstanden. Dat gebeurt ook wel degelijk boven het niveau van de cao. Dat is dan een goede zaak, durf ik daar toch voorzichtig uit te concluderen.

Bart Caron (Groen): Minister, dank u wel. Ik wil ook nog even verwijzen naar De Acteursgilde, die in de filmsector enkele maanden ook aan de alarmbel heeft getrokken, met dezelfde motivatie, namelijk dat daar ook heel veel freelancers en gasten worden ingezet voor relatieve hongerlonen. Dat zou toch zeker niet mogen in een gesubsidieerde omgeving, vind ik. Dat is het minste. De overheid speelt hier een rol. Ik denk dat we onze artiesten, net zoals onze leerkrachten, mijnheer Daniëls, ook op een eerlijke manier moeten verlonen. Dat lijkt me een normaal proces.

Minister, ik vind het een positieve zaak dat u zegt een aantal steekproeven te zullen doen, dat men dat bij een aantal organisaties wat dichterbij zal bekijken. Ik

wil die organisaties niet met de vinger wijzen. Ze zijn ook niet allemaal over één kam te scheren. Ik vind echter ook wel dat eerlijkheid in dezen het langst duurt. Er is het standpunt van die kunstenaar. Ik verwijs naar de noodkreet die die actrice in dat stuk ook slaakte: 'Verdorie, het is een job als een andere, waarvoor je een eerlijke vergoeding moet krijgen.' Ik ben blij dat u daar ook op ingaat.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, onlangs kregen we een nota van het Overleg Kunstenorganisaties (oKo) met al een aantal aanbevelingen aan de nieuwe regering, maar het lijkt me toch nuttig dat u misschien nog de opdracht kunt geven om een van de voorstellen van oKo, dat daar verband mee houdt, al op poten te zetten. Het gaat namelijk over het faciliteren van een onderzoeksexperiment van en met innovatieve tewerkstellings- en werkgeverschapsmodellen, dus zowel juridisch-fiscaal als sociaal, voor de tewerkstelling van de toekomst, net vanuit de vaststelling dat arbeid flexibel zal zijn en dat de kunstensector en de kunstenaar en cultuurwerker als labo en model kunnen dienen.

Ik geef het maar mee naar aanleiding van de vraag van mijn collega. Het is letterlijk de tekst van oKo. Het is misschien interessant om aan de administratie nog de opdracht te geven om daar al mee aan de slag te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Voorzitter, eerst en vooral wil ik collega Caron danken voor zijn uitstekend voorzitterschap de afgelopen legislatuur en voor het uitstekende werk dat hij heeft gedaan. (*Applaus*)

We zullen hem missen.

Het is ook een heel goede zaak dat collega Caron dit aanhaalt en er de aandacht op vestigt. De betaling van arbeidsovereenkomsten van artiesten moet gewoon correct verlopen en volgens de cao in orde zijn, zowel binnen als buiten het Kunstendecreet.

Ik denk dat er een aantal zaken zijn die we moeten specificeren. Een pijnpunt is – en het is goed dat u het aanhaalt en signaleert – de controle van de sociale inspectie. Die moet gewoon gebeuren. Dank aan u, minister, dat u er proactief mee wil voor zorgen dat het gebeurt. Er moeten voldoende controles zijn.

Collega Brouwers verwees ook al naar hun voorstellen waarin staat dat er een charter moet komen. Dat charter is belangrijk om deontologische principes te laten naleven.

En aandachtspunt voor de volgende regering is dat er een aantal disciplines zijn, zoals beeldende kunsten, waarvoor er geen cao bestaat. Het gaat vaak over zelfstandigen, maar het is zinvol om na te denken hoe we in alle sectoren van de kunsten ervoor kunnen zorgen dat artiesten correct worden verloond.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, ook onze fractie wil de commissievoorzitter danken. We waren het niet altijd eens, maar het was wel altijd leuk. (*Gelach*)

Over één ding zijn we het wel eens – en we hebben er ook over gesproken bij de totstandkoming van het Kunstendecreet –, en dat is een goede en degelijke verloning. Dat is zo ook overeengekomen met de grote instellingen.

Minister, op 20 juni 2018 heb ik een vraag gesteld over subsidievoorwaarden. U hebt toen geantwoord dat men de cao moet volgen en dat een degelijke verloning een subsidievoorwaarde moet zijn die we aan de organisaties geven. Ik kan enkel de collega's bijtreden dat er controle moet worden uitgeoefend. Of je dat

doet langs best practices of experimenten, het moet gebeuren, het best motive-rend en sensibiliserend, want daarmee geraak je het verst. Het moet duidelijk zijn dat een stielman of een stielvrouw – wat een acteur of actrice is – gewoon degelijk moet worden betaald. Daar zijn we het allemaal over eens.

Minister Sven Gatz: Ik wil de afspraken die de sociale partners hebben ge-maakt over de invulling van het sociaal akkoord van 2018 zeker honoreren en respecteren. Laten we eerst een aantal doorlichtingen van het departement af-wachten in functie van verdere contacten tussen de sociale partners, tussen werkgevers en werknemers in de cultuurorganisaties, om na te gaan hoe we de controle op verloning kunnen verbeteren. Ik denk dat ik de suggestie van me-vrouw Brouwers eerder daar wil aanhaken dan nu al schakelen omdat er toch een aantal afspraken tot verbetering zijn gemaakt.

Waar ik zeker nog wil op terugkomen – wat ik in een van de laatste commissie-vergaderingen heb gedaan –, is het sociaal charter waarnaar mevrouw Segers verwijst. Het charter is wel degelijk in een verregaande fase. We zijn nu de laat-ste opmerkingen met de betrokken partners, zowel in cultuur als in media, aan het onderzoeken. Ik denk dat het nog altijd mogelijk is om dit af te ronden voor de verkiezingen. Op dat ogenblik is er dan een extra hefboom die niet alleen rond sensibilisering maar ook rond handhaving van een correcte verloning extra in-strumenten creëert.

De voorzitter: Mijnheer Caron, uw allerlaatste betoog en uw allerlaatste opmerking.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, ik vrees dat het niet zo zal zijn, omdat er mis-schien nog een extra vergadering zal komen.

Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat veel suggesties van de colle-ga's wijzen op het feit dat er nog een aantal stappen te zetten zijn. Er worden nog een aantal stappen gezet. Ik erken ze ook en ik vind het prima.

Ik wil er nog eentje bij zetten waar u politiek niet verantwoordelijk voor bent. Een en ander leunt ook op de toepassing van het sociaal statuut van de kunstenaar. Het is een federale materie die niet zo robuust is en nog een aantal problemen vertoont.

Ik denk dat de cultuursterkhouders in dit parlement dit aandachtspunt het best ook eens meenemen naar hun eigen partijbestuur en naar hun realisatieprogram-ma's die ze voor de komende tijd ontwikkelen, om dat ook federaal, en afge-stemd op wat Vlaanderen doet, voor elkaar te brengen, ten bate van kunstenaars maar ook van de kunstenpraktijk in Vlaanderen. (*Applaus*)

De voorzitter: Mijnheer Caron, ik vind het zeer merkwaardig – dat heb ik eigen-lijk nog nooit meegemaakt – dat ook de meerderheidspartijen voor u applaudis-seren. Dat is zelfs verdacht, als je het mij vraagt. Dat is een teken dat ze blij zijn dat ze bijna van u af zijn. (*Gelach*)

De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Orry Van de Wauwer aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de tentenverkoop door het Belgische leger en de opportuniteiten hiervan voor jeugdbewegingen

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister, enkele weken geleden lanceerde ons jeugdwerk het platform SOS Zomerkamp, met een oproep om alternatieve kamp-locaties te vinden. De aanleiding was de uitbraak van de Afrikaanse varkenspest

in de provincie Luxemburg, waardoor heel veel kampterreinen mogelijk niet meer gebruikt zouden kunnen worden. Het is dankzij ons middenveld, lokale besturen, boeren en bedrijven dat er dan een heel deel kamplocaties gevonden zijn. Dat is natuurlijk heel fijn, maar er moeten natuurlijk ook voldoende tenten zijn om daar te kunnen gaan kamperen.

Er is deze legislatuur, door u en deze regering, al enorm veel geïnvesteerd in kampeermateriaal, om die uitleendienst voor kampeermateriaal op peil te houden en zelfs uit te breiden. Zo liet u enkele weken geleden nog weten dat er ook dit jaar een extra bestelling is geplaatst voor extra tenten, zodat er deze zomer het hoogst aantal tenten in jaren uitgeleend zal kunnen worden aan de jeugdbewegingen.

Toch zien we dat er nog heel wat tekorten zijn en dat verschillende jeugdbewegingen nu nog geen antwoord hebben, of nog geen zekerheid hebben dat ze voldoende tenten zullen hebben voor hun kampen deze zomer. Uit antwoorden op eerdere parlementaire vragen bleek dat die tekorten meestal werden opgevangen door tenten die door Defensie ter beschikking gesteld werden. Deze week zette Defensie op Facebook een oproep voor een grote stockverkoop van hun tenten in grote loten.

Minister, mijn vraag aan u is of u op de hoogte bent van die tentenverkoop door Defensie en vooral of u bereid bent om daar tenten aan te kopen voor de uitleendienst kampeermateriaal, zodat die deze zomer ter beschikking gesteld kunnen worden van onze jeugdbewegingen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Dank u, mijnheer Van de Wauwer, om in herinnering te brengen dat er inderdaad toch wel serieuze inspanningen geleverd zijn deze legislatuur om bijkomende tenten te kopen. Ik vergelijk: in de vorige legislatuur is er 700.000 euro geïnvesteerd in de aankoop van nieuwe tenten. In deze legislatuur was dat 1,9 miljoen euro. We hebben dus toch een serieus tandje bijgestoken. Maar inderdaad, die fameuze periode van eind juli-begin augustus blijft ons wel parten spelen. Ondanks het feit dat we het hoogste tentenaanbod in tien jaar hebben, kunnen we nog niet op elk moment aan elke vraag beantwoorden.

We zitten nu in de normale procedure, waarbij voor alle groepen die nog geen zekerheid hebben over tentenverhuur, oplossingen gezocht worden via de uitleendienst, eventueel met het licht veranderen van het afhaalmoment of het teruggavemoment, zodat er dan toch weer zaken mogelijk zijn voor andere groepen, en via Defensie. We zullen die oplossingen in zeer grote mate vinden, maar inderdaad niet volledig voor iedereen. Dat is zo.

Wat uw vraag over Defensie betreft: we hebben natuurlijk een protocol met Defensie dat gaat over de uitwisseling van tenten, of in elk geval het ter beschikking stellen door het leger van tenten voor onze jeugdbewegingen. Rond verkoop of aankoop zijn er geen specifieke afspraken gemaakt. Op dit ogenblik moet ik zeggen dat het financieel ook niet vanzelfsprekend is om daarop in te zetten.

Daarnaast zijn er toch ook nog een aantal zaken die men niet mag onderschatten. Voor onze goed uitgebouwde uitleendienst is het mogelijk om goed te werken met eenzelfde type tenten qua herstel en onderhoud. Als daar dan een aantal andere tenten zouden bijkomen – want die tenten van Defensie zijn van een ander type – dan kan onze dienst dat niet altijd aan. Dat wordt een heel ingewikkelde zaak. Dus op dit ogenblik lijkt mij dat niet aangewezen. Wat de uitleendienst wel kan doen, is ten aanzien van de groepen zo veel mogelijk bekend maken wat er mogelijk is, qua aankoop van bepaalde tenten vanuit hun perspectief.

Maar, mijnheer Van de Wauwer, we moeten er ook wel bij zeggen dat die tenten wegens een bepaalde reden verkocht worden. Soms zijn ze ook gewoon versleten,

dat is normaal. Een aantal van die tenten zullen wel nog bruikbaar of in redelijk goede staat zijn, maar dat zijn toch geen wissels op de toekomst, als ik het zo mag zeggen. Hopelijk kan de volgende regering voort blijven investeren in tenten, zoals wij dat de voorbije vijf jaar geprobeerd hebben te doen.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. We zien dat er inderdaad een piek is van ongeveer 15 juli tot 15 augustus, en dat de jeugdbewegingen vandaag ook wat het slachtoffer zijn van hun eigen succes. Het is door een toename van het aantal leden dat er nu ook die nood is aan extra tenten.

Het is misschien inderdaad niet evident om die tenten zelf aan te kopen, gezien het verschillende type. Maar zou u eventueel kunnen aandringen bij Defensie om de verkoopmethode die momenteel gebruikt wordt aan te passen, en om eventueel een moment te voorzien waarop jeugdbewegingen ook tenten zouden kunnen aankopen? Nu kan dat enkel via opbod en in een groot lot. Een individuele jeugdbeweging heeft er natuurlijk niets aan om in één keer een lot van vijftig tenten aan te kopen. Als zij de mogelijkheid zouden hebben om aan een heel goede prijs één of twee tenten voor de jeugdbeweging aan te kopen, kan dat ook al een extra oplossing zijn om aan dat capaciteitsprobleem van tenten tegemoet te komen.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): U weet dat ik in de Chiro gezeten heb, dus ik mag hier zeker mijn laatste vraag stellen. Elk jaar zijn er kinderen en jongeren die niet op kamp kunnen vertrekken, of niet zeker weten of ze op kamp kunnen vertrekken, omdat ze niet weten of er wel voldoende tenten zullen zijn. Ze moeten dan noodgedwongen op zoek naar duurdere alternatieven, terwijl ze op dat moment eigenlijk vooral bezig moeten zijn met de voorbereiding van dat kamp. Het is een probleem dat hier jaarlijks terugkomt, en waar ik de voorbije jaren ook met andere collega's al regelmatig op gehamerd heb.

Ik zou dan ook de volgende minister van Jeugd willen oproepen om blijvend inspanningen te leveren, zodat op termijn elk kind en elke jongere op kamp kunnen vertrekken, zonder zich zorgen te moeten maken of er wel voldoende tenten zullen zijn. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, in het begin van deze legislatuur werden er al verschillende vragen gesteld over het tekort aan tenten voor de jeugdbewegingen. U hebt met deze regering stappen vooruit gezet en extra geïnvesteerd, maar hetzelfde probleem blijft vandaag de dag nog altijd voor een stuk overeind.

Ik denk dat de oproep die collega Soens gericht heeft tot uw opvolger zeker terecht is, en dat de lijn van investeringen doorgezet moet worden. Maar ik wil mij vooral aansluiten bij de laatste vraag van collega Van de Wauwer, in die zin dat verschillende mensen van de jeugdbewegingen de afgelopen dagen effectief het signaal gegeven hebben dat ze desnoods zelf wel willen aankopen, maar dat ze in een soort van oneerlijke concurrentie zitten met diegenen die inderdaad in groten getale die loten kunnen aankopen, en die dan aan opbod doen, en dan is het oneerlijke concurrentie. Dit is voor een stuk laaghangend fruit. We kunnen ervoor zorgen dat de jeugdbewegingen daar wel de stap zetten en die tenten kunnen aankopen. Ik sluit mij dus aan bij de vraag of u ervoor kunt zorgen dat er een soort van samenwerking, een soort van platform is – een bevoorrechte positie bijvoorbeeld – zodat zij als eerste toch even kunnen kijken of ze hun eigen probleem daarmee voor een stuk kunnen verhelpen.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Ik sluit mij ook aan bij de vragen van de collega's. Het is inderdaad een jaarlijks wederkerend probleem, niettegenstaande de grote inspanningen die u, minister, en de Vlaamse Regering toch gedaan hebt in de afgelopen legislatuur.

Als er zich opportuniteiten voordoen waardoor jeugdbewegingen of de uitleendienst de kans krijgen om eventueel tenten aan te kopen, en als ze voldoen aan de vraag, denk ik dat dat zeer positief is en dat we dat ook moeten ondersteunen. Maar ik blijf er wel op hameren – en ik sluit mij nogmaals aan bij de collega's – dat in de volgende legislatuur de investeringen in het tentenmateriaal nodig zullen blijven. (*Applaus bij de N-VA*)

Minister Sven Gatz: We hebben het probleem wel degelijk kunnen verkleinen. Ik heb aangegeven dat we bijna driemaal zoveel geïnvesteerd hebben in tentenaankoop als in de voorgaande regeerperiode. Maar we zijn er inderdaad nog niet volledig. De vraag is ook of we daar überhaupt ooit helemaal zullen geraken – liefst zo ver mogelijk, natuurlijk.

Wat de suggestie van de heer Van de Wauwer betreft: ik wil dat zeker onderzoeken. Samen met het departement, de uitleendienst en de jeugdbewegingen wil ik bekijken of er een mogelijkheid gevonden kan worden om een groepsaankoop te doen. Ik ken niet alle elementen van het dossier van de verkoop van Defensie, maar uw vraag lijkt me zeker een goed uitgangspunt. We gaan dus bekijken in hoeverre we daaraan tegemoet kunnen komen.

Ook wat mij betreft, mijnheer Peumans, bedankt voor uw goede werk. Over dat stukje taart bestaat er nog wat twijfel of het wel voor de regeringsbanken was, maar zoals we in Brussel zouden zeggen: "Et es gelak as damme et gat emme." (*Gelach*)

Orry Van de Wauwer (CD&V): Bedankt voor uw antwoord en voor het engagement om het idee van de groepsaankoop mee te nemen. Dat geeft al onze jeugdbewegingen de mogelijkheid om samen met de leiders een fantastische tijd te beleven en een prachtig engagement op te nemen. Ik heb er al eens naar verwezen tijdens commissievergaderingen, maar tien à vijftien jaar geleden was er een campagne om zo'n sociaal engagement op te nemen en die campagne luidde 'sociaal engagement, kom uit je tent'. Die tenten zijn dus zeker nodig.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Joris Vandenbroucke aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de huurprijsverhoging voor 50.000 sociale huurders

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, er is recent beslist dat de berekening van de huurprijs van een sociale woning zal worden aangepast vanaf 2020. Die berekening zal niet alleen rekening houden met het inkomen van de sociale huurder, maar ook met het energieverbruik van de sociale woning. Dat wordt de energiecorrectie genoemd. Het principe van de energiecorrectie gaat al een tijdje mee en krijgt nu dus een concrete uitwerking.

Het principe schreef voor dat mensen die een slecht geïsoleerde sociale woning huren en daardoor een hogere energiefactuur krijgen, korting krijgen op de huurprijs. Mensen die daarentegen een lagere energiefactuur krijgen dankzij renovaties, betalen wat meer. Die meerprijs op de huurprijs ligt wel lager dan het voordeel op de factuur, waardoor de woonkost voor beide categorieën sociale huurders daalt en

de huisvestingsmaatschappijen die in renovatie investeren beloond worden, omdat ze wat meer huur kunnen vragen. Dat is natuurlijk ook goed voor het klimaat.

Minister, ik heb uw recente beslissing eens goed bekeken en van die mooie principes schiet niet veel meer over. Van een korting voor wie in een energieverslindende woning woont, is geen sprake meer. Om te bepalen of iemand meer moet betalen voor een woning of niet, hebt u beslist dat de energienormen van 2006 als referentie gelden. Die normen zijn inmiddels dertien jaar oud. Concreet heeft dat tot gevolg dat iemand die al jaren een woning huurt die gebouwd is in bijvoorbeeld 2010 en dus minder verbruikt dan de normen voorschrijven, vanaf 2020 meer sociale huur zal moeten betalen.

Ik heb uit uw eigen nota gehaald dat het gaat om wellicht 50.000 gezinnen die gemiddeld 205 euro per jaar zullen moeten bijbetalen. 205 euro gemiddeld per jaar komt voor sommige gezinnen neer op een extra maand huur. Minister, u bent bevoegd voor Wonen, maar ook voor Armoede. Ik verwacht van u dat u de woonkost voor gezinnen in een kwetsbare financiële situatie verlaagt in de plaats van ze te verhogen. Daarom zou ik u willen vragen om uw beslissing in te trekken en te herwerken.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega Vandenbroucke, ik wil u nog eens herinneren aan de recordinvestering die wij gedaan hebben deze legislatuur. U hebt dat altijd toegejuicht en u hebt altijd gezegd dat dat positief is. U weet dat het gaat om een stijging van 53 procent ten opzichte van de vorige legislatuur, een stijging van 3,8 miljard euro. Daar was kamerbrede steun voor.

Zoals u zelf aangeeft, stond de energiecorrectie al een tijdje geleden ingeschreven. Ze werd in 2007 ingevoerd met het Kaderbesluit Sociale Huur onder voormalig Vlaams minister Marino Keulen, als ik het goed voorheb.

U spreekt over 50.000 huurders die een hogere huur zullen moeten betalen omdat hun energiefactuur gedaald is. U weet dat wij er hier al ettelijke keren over hebben gedebatteerd: heel wat sociale huurders betalen eigenlijk meer voor hun energiefactuur dan aan hun werkelijke huishuur.

Ik kom terug op die 50.000, want dat klopt niet. Ik ga ervan uit dat u eigenlijk alle woningen hebt opgeteld die een relatief goede energiewaarde hebben, maar het gaat hier enkel over de woningen die beter presteren dan de EPB-eisen (energieprestatie binnenklimaat) van 2006. Beter presteren dan de EPB-eisen van 2006 wil zeggen dat een gebouw voldoet aan de EPB-eisen van 2010. Dat lijkt me de logica zelf. Dan kom ik op een aantal van 17.000 sociale huurders en niet de 50.000 die u aanhaalt. Die 17.000 zullen inderdaad een iets hogere huur moeten betalen, maar ze hebben wel een lagere energiefactuur.

Het staat ook zo in het ministerieel besluit dat op 5 april 2019 is goedgekeurd. Dat ministerieel besluit wil ik overmaken. Ik weet, en dat is uw volste recht, dat u het advies van de Inspectie van Financiën (IF) hebt opgevraagd. U weet ook dat men na het advies van de IF nog een aantal zaken kan veranderen. In het ministerieel besluit dat is goedgekeurd door de Vlaamse Regering staat wel degelijk wat ik net heb uitgelegd. Ik kan u dat ministerieel besluit overmaken als u dat wilt hebben.

Ik heb ook altijd benadrukt – de Vlaamse Regering heeft dat ook zo gevraagd en dat is de oorspronkelijke bedoeling – dat de verhoging van de huishuur voor de sociale huurder nooit hoger mag zijn dan de winst die men uit de daling van de energiefactuur daalt. Dat is de logica zelf. U zegt dat er wel een energiecorrectie naar boven is, maar niet naar beneden. Toch wel, mijnheer Vandenbroucke, want

wat is anders een patrimoniumkorting? Die korting krijgt men op basis van de staat van de sociale woning waarin men woont.

Ik zal u het ministerieel besluit overmaken, mijnheer Vandenbroucke. Dan kunt u dat nog eens goed laten nakijken, maar deze maatregel zorgt absoluut niet voor gedupeerden. Integendeel. Het is een win-winsituatie. De sociale huurder wint omdat hij een lagere energiefactuur en een comfortabelere woning heeft. Bovendien is dit ook een winsituatie voor het klimaat. Daar kan uw partij toch alleen maar ja tegen zeggen?

Joris Vandenbroucke (sp.a): Ik zou daar ja tegen zeggen als u dat inderdaad zou beslist hebben, maar dat is niet het geval. Ik heb hier het document van 5 april. In uw nota staat dat we ruw geschat kunnen stellen dat alle nieuwbouwwoningen vanaf 2006, goed voor ongeveer 28.500 woningen, een energiecorrectie zullen moeten betalen. Daarnaast hebben ongeveer 21.500 woningen van voor 2006 een energiescore die lager is dan 200. Voor in totaal 50.000 woningen zullen de huisvestingsmaatschappijen een energiecorrectie moeten berekenen. Dat zijn uw woorden, die letterlijk zo in uw nota staan, die zo op 5 april aan de Vlaamse Regering is meegedeeld. Ik heb de adviezen gelezen van het Netwerk tegen Armoede, van het Vlaams Huurdersplatform (VHP) en van de IF. Ze zeggen unisono dat het over een platte verhoging van de huurprijs gaat.

Kunt u me garanderen dat de sociale huurders die vanaf volgend jaar meer huur zullen moeten betalen in tussentijd hun energiefactuur nog zullen zien dalen? Ja of nee?

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Het is vandaag uw laatste tussenkomst als minister van Wonen en Armoedebestrijding. Helaas is het bilan op het einde niet goed. U sprak net over het aantal investeringen. Het is ook zo dat het aantal wachtenden voor een sociale woning naar 135.000 is gestegen. De huurwaarborg is verhoogd. Deze week raakte ook bekend dat de private huurprijzen ongezien hoog zijn. Vandaag wordt duidelijk dat de sociale huurprijs zal stijgen voor, zoals u zelf zegt, 17.000 mensen.

U neemt niet 2006, maar 2010 als EPB. Dan lijkt dat me nog altijd een hopeloos achterhaalde energienorm omdat we nu al in 2019 zijn.

Het lijkt me geen bilan waarvoor u zich als minister van Wonen en Armoedebestrijding op de borst kunt kloppen. We dringen er met Groen dan ook sterk op aan om de beslissing over de energiecorrectie terug te draaien of om de absolute garantie te geven dat die 17.000 mensen niet meer zullen betalen dan ze vandaag doen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Vandenbroucke, ik ben seniel noch dement. Ik weet wat ik geagendeerd heb en wat ik samen met de andere ministers in de Vlaamse Regering heb goedgekeurd op 5 april.

Hebt u het ministerieel besluit in de hand? Nee, u hebt een mededeling in de hand. U refereert aan onze repliek op het advies van de IF. Daarin was inderdaad sprake van een verhoging voor 50.000 sociale huurders. Mijn ministerieel besluit, dat is goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 5 april, is samen met de mededeling voor advies overgemaakt aan de Raad van State. Daarin is sprake van 17.000 woningen en dat heeft te maken met het feit dat de energiescore beter moest zijn dan de EPB-eisen van 2006. Dat wil zeggen dat de woningen minstens moesten voldoen aan de EPB-eisen van 2010.

Mevrouw Moerenhout, u hebt natuurlijk heel veel gezegd. U zei dat de EPB-eisen 2010 misschien nog te laag zijn – een E-peil van 80, als ik mij niet vergis. Maar alle sociale woningen die ondertussen, sinds 2010, werden bijgebouwd, voldoen natuurlijk aan nog veel strengere normen.

Collega's, we het zijn het allemaal eens over de forse investeringen. We vinden dat allemaal goed. Voor sommigen is het niet goed genoeg, maar ik vind 3,8 miljard euro toch echt een prestatie, en niet alleen van mijzelf. Het kwam ook tot stand dankzij de steun van de collega's in alle begrotingsbesprekingen.

De overheid investeert daar met veel plezier in. We geven leningen aan sociale huisvestingsmaatschappijen, die ook moeten investeren. Zij moeten energiezuinige sociale woningen bijbouwen, en tegelijkertijd hun bestaande sociaal patrimonium energiezuinig maken.

Als de overheid die investeringen doet, dan is het toch de logica zelfde dat, als de energiefactuur van de huurder daalt, de huishuur ook een klein beetje stijgt? Collega Vandenbroucke, ik zal u natuurlijk nooit kunnen overtuigen, maar ik ga u toch een klein beetje geruststellen. Ik zal u het desbetreffende ministerieel besluit overmaken. Daar staan die 17.000 gezinnen in, en daarin staat ook dat het gebaseerd is op EPB 2010.

Maar de verhoging zal nooit meer bedragen dan de winst die we maken en hebben gemaakt via de lagere energiefactuur. Hoe kan ik dat garanderen? De berekeningen gebeuren door het zogenaamde Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf (WTCB). Die hebben ook rekening gehouden met een aantal reboundeffecten en andere effecten, en dergelijke meer.

Ik vind het normaal dat, als je in een sociale woning woont die wordt gebouwd met overheidsmiddelen – met veel plezier, en in alle solidariteit – je een iets hogere huishuur zal moeten betalen als de energiefactuur daalt – een energiefactuur die uitgaat van diezelfde overheid die die investeringen heeft gedaan. Maar ik herhaal dat die bijkomende huur nooit meer bedraagt dan de winst die wordt geboekt op de energiefactuur.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Collega's, er is een Vlaams spreekwoord dat zegt: het venijn zit hem in de staart. En wat deze regeerperiode betreft, is dat absoluut het geval. De Vlaamse regering heeft een tsunami aan facturen uitgestort over de Vlaamse gezinnen, en de energiefactuur is daar de belangrijkste van.

De Vlaamse gezinnen hebben hun energiefactuur de afgelopen vijf jaar zien stijgen met 500 euro per jaar – ook de mensen die een sociale woning huren, en ook die 17.000 gezinnen die een sociale woning huren die van na 2010 dateert.

En wat gaat u vanaf volgend jaar doen? U laat hen een of twee maand extra huur betalen. Minister, u bent bevoegd voor Wonen en Armoedebestrijding. U bestrijdt geen armoede, u veroorzaakt ze. En dat zal niet kunnen met sp.a; wij zijn hier tegen. U moet uw Homans-heffing intrekken. U verhoogt de huur van 17.000 gezinnen – het zijn er misschien zelfs meer – die in een precaire financiële situatie zitten. U ondergraaft volkomen het principe van sociale huisvesting. (*Applaus bij sp.a*).

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over Vlaams proefdieronderzoek op wilde primaten in Kenia

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, de regels voor dierenproeven zijn ofwel te streng of te laks, afhankelijk van wie het woord voert. Tegenstanders van dierenproeven vinden natuurlijk dat gruwelijke experimenten te gemakkelijk worden toegelaten; diegenen die de dierproeven uitvoeren vinden het een noodzakelijk kwaad.

Aan welke kant je ook staat, er bestaat regelgeving, en er bestaat een kader, zowel Europees als Vlaams. Ik geef een voorbeeld: op primaten kun je niet zomaar allerlei experimenten uitvoeren; dat is iets uitzonderlijks. Je kunt in principe ook geen experimenten uitvoeren op een dier dat in het wild werd gevangen. Sociale dieren kun je niet zomaar maandenlang in afzondering plaatsen. Er is dus een kader.

Maar het wordt een heel ander verhaal als onderzoekers met Vlaams overheids-geld hun experimenten ergens ver weg, buiten de Europese Unie, kunnen laten uitvoeren. Want zo kunnen ze de Europese en de Vlaamse regels eigenlijk omzei-len. Daar gaat mijn vraag over.

Minister, dit is eigenlijk een achterpoortje, en achterpoortjes in de regelgeving kunnen we het best sluiten. Ik hoop dat u ermee akkoord gaat dat we deze ach-terpoort het best sluiten.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Sanctorum, het gaat natuurlijk om onderzoek-dossiers van een hele poos geleden, maar het is belangrijk dat we ons hierover buigen en de ethische afweging maken, want daarover gaat het uiteindelijk. Die-renvrienden als u en ik moeten erkennen dat dierenproeven een noodzakelijk kwaad zijn in de strijd tegen kanker en andere ziektes. Ik denk dat we het daar-over eens kunnen zijn. We hebben in Vlaanderen een strenge regelgeving, stren-ger dan de Europese richtlijn voorschrijft. We zijn al strenger.

Ik heb het laten navragen, maar het dossier heeft me wat overvallen. Die dossiers passeren niet bij mij en bovendien gaat het om dossiers uit het verleden. Ik heb het nagevraagd en de KU Leuven stelt dat deze proeven op dezelfde wijze zijn uitgevoerd zoals proeven in Vlaanderen zouden worden uitgevoerd. Dat betekent dat er geen andere mogelijkheid was dan de mogelijkheid die uiteindelijk is gehan-teerd. Ik laat nog onderzoeken of er effectief geen andere mogelijkheid was dan een onderzoek met het gebruik van dergelijke apen in het verre buitenland.

Het gaat natuurlijk om onderzoek naar ziektes als baarmoedervliesontsteking en de kankers die hieruit kunnen voortvloeien. Uw vragen zijn absoluut terecht, maar als dierenvrienden moeten we ons ook onderling vragen durven stellen. Als het de enige manier is om die ziekte en de hieruit voortvloeiende kankers te on-derzoeken, moeten we dan neen zeggen? Dat is ook een afweging. Ik bekijk het nader, maar ik wil in dit verband toch enige nuance aan de dag leggen. Ik wil de ethische afweging die soms moet worden gemaakt, hier ook even op tafel leggen.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil het fundamenteel debat over dierproeven even opzijschui-ven. Het gaat me eigenlijk om die achterpoort. De KU Leuven heeft verklaard alle regels in acht te nemen die in de EU gelden. Ik kan echter een aantal voorbeel-den geven.

Eigenlijk mogen geen experimenten worden uitgevoerd op in het wild gevangen dieren, tenzij met de expliciete toestemming van uw diensten en na advies van de Vlaamse Proefdierencommissie. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts)*

Het gaat om een proefdierencentrum in Kenia, waar die procedure niet wordt gevolgd.

De krappe kooien die ginds worden gehanteerd, vormen een ander voorbeeld. Dieren kunnen daar maanden tot zelfs jaren in afzondering leven. Dat zijn zaken die in de EU niet kunnen, maar toch gebeuren ze in dat proefdierencentrum in Nairobi.

Hier loopt iets fundamenteel mis en dat achterpoortje moet in elk geval dicht. Ik kijk uit naar de resultaten van het onderzoek, want ik vraag me af wat de omvang is van de uitbesteding van onderzoeken en experimenten buiten de EU. Zolang die achterpoort blijft bestaan, is dat mogelijk.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Sanctorum, ik heb eigenlijk geen repliek, maar ik wil even herhalen wat ik al heb gezegd. Ik laat nagaan of er geen andere mogelijkheid is, maar u gaat de vraag die ik heb teruggekaatst, natuurlijk enigszins uit de weg. Los van alles, blijf ik dat een essentiële vraag vinden. Als er geen enkele andere mogelijkheid is om dit te onderzoeken, wat ik bevestigd wil zien, moeten we dan neen zeggen tegen het voeren van een dergelijk onderzoek in de strijd tegen kanker en andere ziektes?

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, ik wil dat debat, voor alle duidelijkheid, niet uit de weg gaan. Dierproeven zijn noodzakelijk en het gaat hier om onderzoek naar een vreselijke ziekte. Endometriose is een zeer pijnlijke ziekte bij vrouwen met vruchtbaarheidsproblemen. Ik ben uiteraard voor onderzoek en voor oplossingen, maar ik heb in interviews al duidelijk gemaakt wat ik vind van de wetenschappelijke claim dat al die dierproeven noodzakelijk zijn voor medicijnen en voor oplossingen. Als we zien welke dierproeven allemaal zijn uitgevoerd en waar we staan, bijvoorbeeld in het onderzoek naar de ziekte van Alzheimer en de ziekte van Parkinson, mogen we die wetenschappers vanuit de samenleving echt wel eens vragen waar de resultaten zijn.

Waar zijn die medicijnen? Ondanks decennialang onderzoek is er eigenlijk geen fundamentele vooruitgang geboekt. In een breder debat mogen we toch eens strenger kijken naar de wetenschappers en vragen of er geen beter alternatief is voor al die experimenten die op grote schaal gebeuren. (*Applaus*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Steve Vandenberghe en Elisabeth Meuleman betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijsniveaus

– 1969 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Jan Durnez bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Durnez heeft het woord.

Jan Durnez (CD&V): Voorzitter, mag ik vragen om bij hoogdringendheid het voorstel van resolutie betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijsniveaus te agenderen?

De voorzitter: Daarover zullen we in de loop van de vergadering beslissen.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het in de markt plaatsen van het DBFM-contract voor Spartacuslijn 1

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, woorden wekken, voorbeelden strekken. We kennen die Vlaamse uitdrukking. Zeker met het oog op 26 mei maken alleen nog de politici die daden stellen het verschil. Aan het Spartacusdossier, zeker lijn 1, de sneltramverbinding tussen Hasselt en Maastricht, hebt u de afgelopen vijf jaar hard gewerkt. Eigenlijk zou het orgelpunt nu moeten zijn dat u de aanbesteding voor de infrastructuurwerken voor de sneltramverbinding in de markt zet.

Minister, u beroept zich op het feit dat er nog geen uitspraak is over een geding over het bestemmingsplan om te zeggen: ik wacht met die aanbesteding. Dat heeft te maken met ruimtelijke ordening op het grondgebied van Maastricht, en met de Nederlandse Raad van State die daarover nog geen uitspraak heeft gedaan. Wettelijk is er niets of niemand die u hindert om toch voortgang te maken met die aanbesteding, al was het maar dat u daarmee aan onze Nederlandse partners een sterk signaal geeft dat we onverkort achter dit project blijven staan.

Minister, daarom vraag ik u om toch werk te maken van het in de markt zetten van de aanbesteding met betrekking tot de infrastructuurwerken voor de sneltram tussen Hasselt en Maastricht.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Keulen, het antwoord is: ja, ik zou de offerteprocedure al kunnen starten ondanks de onzekerheid die momenteel bestaat bij afwezigheid van een arrest van de Raad van State, een uitspraak over het tracé in kwestie. Maar neen, ik denk niet dat ik dan zou handelen als een goede huisvader. Waarom niet? Wel, omdat het arrest van de Raad van State zou kunnen betekenen dat het traject wordt gewijzigd of wordt aangepast, of dat er een schorsing of vernietiging is. Dat zou aanleiding kunnen geven tot schadeclaims in hoofde van de partijen die ondertussen al gestart zijn met te participeren aan de procedure, gelet op het feit dat we niet weten wanneer er een arrest van de Raad van State zal komen. Die termijn is al enkele keren verschoven.

Vóór mij is de offerte al twee keer stilgelegd, een keer in 2012 en een keer in 2016. Er is dus altijd een risico dat schadeclaims zouden worden aanvaard door de rechtbank. Die afweging, die juridisch van aard is, maakt dat we, als we als een goede huisvader willen optreden, het arrest van de Raad van State moeten afwachten.

Ik ben hier gestart met het Oosterweeldossier en heb natuurlijk de ervaring dat we eerst al een schadeclaim moesten wegwerken. Het ging over een offerte die al in de procedure van de finale toewijzing zat, maar nog niet volledig was toegewezen. Daardoor hebben we uiteindelijk een bedrag moeten ophoesten van 40 miljoen euro, kosten die verloren waren en ons niks hebben opgeleverd. Het was weggegooid geld van de belastingbetaler.

Mijnheer Keulen, ik begrijp uw gehechtheid en gedrevenheid in dit dossier, maar als u in mijn schoenen zou staan, zou u niet anders oordelen.

Marino Keulen (Open Vld): Ik denk dat ik nog altijd het best in mijn eigen schoenen sta en mijn eigen rekeningen maak. Net vanuit het principe van de goede huisvader zou ik de aanbesteding wél in de markt plaatsen. Het is een Europese aanbesteding. Het gaat over heel veel geld. Het zal dus ook de nodige tijd vergen. Tegen dan weten we ook wat het arrest van de Nederlandse Raad van State zal inhouden met betrekking tot de procedures aangaande het bestemmingsplan op

het grondgebied van Maastricht. Je zou op die manier dus absoluut tijdverlies vermijden, door de twee procedures parallel te laten lopen.

Ik heb nog een bijkomende vraag, minister. Hebt u al nieuws over Hasselt? Ik krijg vanuit De Lijn te horen dat men in Hasselt blijft 'ezelen' met het dossier: men is daar bezig met het rooien van bomen en met werken om terreinen te egaliseren, er zijn onteigeningen gebeurd. Als men het daar naar de Griekse kalenden denkt te verwijzen, dan gaan we desnoods de vergunning bij Vlaanderen halen. Want er is uiteraard een tracé, en we laten ons niet voor de gek houden door degene die er moedwillig voor kiest om met de voeten te slepen en dus voor de trein der traagheid kiest. Minister, hebt u nieuws over Hasselt en de tracékeuze die men daar wil maken?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Wat de aanbesteding betreft, minister, denk ik dat het zeer logisch is dat u als goede huisvader alle risico's op voorhand goed wilt inschatten en dat u geen beslissingen neemt waarvan men op voorhand weet dat ze een groot risico kunnen inhouden. In dit geval steun ik u daar zeer zeker in.

Collega Keulen, ik wil me ook nog even tot u wenden. Om in uw terminologie te blijven: u kent waarschijnlijk ook wel het spreekwoord 'een ezel stoot zich geen twee keer aan dezelfde steen'. U wilt zich blijkbaar drie keer aan dezelfde steen stoten. In twee procedures hebben we de aanbesteding al moeten stopzetten. U wilt dat nog eens gaan doen, met het risico dat we schadeclaims gaan hebben. Ik laat dat volledig voor uw rekening, maar ikzelf als politica wil niet op die manier aan politiek doen. U blijkbaar wel.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Collega's, ik wil er toch even op wijzen dat De Lijn ondertussen al groen licht heeft gegeven om die aanbesteding te doen, onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse Regering, al enkele maanden geleden. Tot op heden, minister, heb ik begrepen dat u er zelfs nog niet mee naar de Vlaamse Regering bent gegaan. Volgens mij kunnen we perfect aanbesteden en wachten met toewijzen tot er een uitspraak is bij de Raad van State in Nederland. Zo winnen we tijd.

Als u dat voorzorgsprincipe inderdaad zo robuust wilt hanteren, dan wil ik u toch iets vragen. Ik kijk naar de agenda van de ministerraad van de Vlaamse Regering van komende vrijdag. Als twintigste punt zie ik daar het project 'R4 West en Oost' op staan, waar de eerste stap richting een aanbesteding gezet wordt. Dat is een project waarvan de GRUP's zelfs nog niet goedgekeurd zijn, dus stilzwijgen van procedure. Legt u mij eens uit, minister, waarom u voor dat project proactief werkt en in Limburg het voorzichtigheidsprincipe hanteert.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, ik deel uw mening dat we moeten optreden als een goede huisvader en een verantwoordelijk bestuurder. De mobiliteitsproblemen in Limburg zijn te ernstig voor de politieke spelletjes die we de afgelopen weken gezien hebben. Dat geeft geen fraai beeld. De Limburger verdient beter. Maar als we juridische schadeclaims willen vermijden – en ik deel dat – dan betekent dat ook dat we onverkort verder gaan met het tracé zoals het afgesproken is en waarover er overeenkomsten gesloten zijn met Nederland. Want als we dat wijzigen, dan gaan we ook miljoenen moeten betalen aan de Nederlanders. En dat is ook niet serieus. Dat is geen ernstige manier om te besturen.

Ik vind het oké dat we nu nog niet aanbesteden, maar er wordt niets aan het tracé gewijzigd. Wij gaan verder zoals we de overeenkomst hebben afgesloten. Spartacus moet gerealiseerd worden om de mobiliteit van Limburg te verbeteren.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, ik heb een eenvoudige bijkomende vraag: ik begreep van Nederlandse kant dat het DBFM-contract samen, door Nederland en Vlaanderen, in de markt zou worden gezet. Kunt u dat bevestigen? Hebt u de laatste dagen nog contact gehad met hen om daarover van gedachten te wisselen?

Minister Ben Weyts: Ik kan dat laatste bevestigen. Het is net omdat het gaat over een aanbesteding voor het volledige tracé dat we moeten opletten. Het hele tracé kan worden gevat door de uitspraak van de Raad van State. De Raad van State zou kunnen zeggen dat dit tracé moet worden gewijzigd. Dat betekent dat het zou worden geschorst of vernietigd. Dat heeft natuurlijk gigantische implicaties op de offerte die intussen al in de markt is gezet en waarbij bepaalde partijen intussen al studies hebben verricht en kosten hebben gedaan. Dat wil ik vermijden. Dit dossier gaat nu al zoveel jaren mee, meer dan tien jaar, en nu moet we in enkele weken tijd ongelofelijke haast maken, in de wetenschap – en dat is bevestigd door juridisch advies en door de Inspectie van Financiën – dat we moeten optreden als een voorzichtige huisvader. Dat is het enige wat ik vraag: om nu niet holderdeholder te werk te gaan. Laten we het arrest van de Raad van State afwachten als een goede huisvader en welbedacht omspringen met het geld van de belastingbetaler.

Lode Ceysens (CD&V): Voorzitter, ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Mevrouw Jans, wanneer men spreekt over ezels, is het niet ernstig in Limburg telkens terug te komen op een akkoord over Spartacus dat driemaal is bevestigd in de schoot van de Vlaamse Regering en dat nog eens is bevestigd voor het sneltramproject tussen Hasselt en Maastricht in het SALK. Dat maakt dat iedereen achterdochtig is.

Uw partijleider, Bart De Wever, heeft aangekondigd dat hij hier minister-president wil worden. Dat is een legitieme ambitie, met als verantwoording nog meer geld naar Antwerpen te halen. Als de A van N-VA niet meer staat voor alliantie maar voor alles voor Antwerpen, dan weet ik niet of de rest van Vlaanderen daar heel gelukkig mee zal zijn. *(Applaus bij Open Vld en CD&V)*

De voorzitter: Mijnheer Ceysens, u krijgt nu het antwoord van minister Weyts.

Minister Ben Weyts: De heer Keulen beschuldigt me van vooringenomenheid ten aanzien van Antwerpen. U beschuldigt me van vooringenomenheid ten aanzien van Oost-Vlaanderen want u verwijst naar de R4. En dan is er nog de ring rond Brussel waar we aan werken in Vlaams-Brabant, mijn eigen provincie.

Heel de procedure rond de R4 is niet gevat door een hangende procedure bij de Raad van State. We staan op enkele weken van een uitspraak, dat lijkt me toch wel een immens verschil.

Wat de besprekingen met de stad Hasselt betreft, heb ik u inderdaad niet geantwoord. Die lopen en ik denk dat daar een win-winmogelijkheid in zit waarbij de stad Hasselt kan winnen door die trambediening, afhankelijk van het tracé dat wordt gekozen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de trambus

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, we blijven in de paassfeer. In Vlaams-Brabant blijven we met een zwaar mobiliteitsei zitten dat we wellicht op slechts twee manieren kunnen breken: enerzijds werken aan de ring en anderzijds inspanningen inzake openbaar vervoer en fietsgebruik. De Ringtrambus is een nieuw model, dat wordt voorgesteld als lopende op wieltes. Maar hoe ver staat het momenteel met het tracé voor de tram? Dat zal in een eigen bedding moeten gebeuren om zo efficiënt mogelijk te zijn. De bus rijdt nu nog altijd tussen de rest van het doorgaand verkeer. Minister, het is een goed model, maar werkt het wel? En hoe snel?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Eind 2016 hebben we de beslissing genomen om een trambus in te zetten. 2,5 jaar later zijn we al tot de realisatie daarvan gekomen. Naar Vlaamse normen is dat vrij snel. Want wat hebben we ondertussen moeten doen? Een offerte in de markt plaatsen om die bussen aan te kopen, de productie ervan, homologatie en steun zoeken bij de lokale besturen – want het tracé loopt over verschillende gemeentelijke grondgebieden.

Wat moeten we de komende maanden nog doen? De chauffeurs opleiden. Het is een heel wendbaar toestel, maar een specifieke opleiding is wel vereist. Want die bussen zijn 24 meter lang. Dat is toch nog iets anders dan de klassieke 12 meterbussen. Er komt ook een tijdelijke stelplaats in Brussels Airport. De finale stelplaats zal in Vilvoorde komen, maar tijdelijk willen we eerst werken in Brussels Airport. Het station aan het UZ Jette wordt heraangelegd. Er komen testritten.

Maar daarnaast heb ik ook nog twee positieve beslissingen nodig, namelijk van minister Smet en van staatssecretaris Debaets. Wat minister Smet betreft, gaat die beslissing over het tracé, aangezien sommige stukjes van het tracé over Brussels grondgebied gaan. Van staatssecretaris Debaets heb ik toestemming nodig rond het gebruik van de voertuigen die uitzonderlijk zijn, gelet op de lengte ervan, die de wettelijke normen eigenlijk overschrijdt.

Dat moet allemaal rond zijn tegen 1 september. Intussen zorgen we voor de aanleg van de busbanen. We gaan voor de langste aparte busbaan van heel het land, 16 kilometer. We hebben nu al 4 kilometer, maar er moet dus wel nog wat bij komen. Daarom hebben we die werken in drie verschillende aanbestedingen gevat. De werken in het eerste luik van aanbesteding zijn al uitgevoerd. Die werken zijn niet vergunningsplichtig. Een tweede luik van aanbesteding omvat vergunningsplichtige werken. Die werken lopen momenteel. Ten slotte is er nog een derde luik van aanbesteding. Maar daarvoor geldt een MER-verplichting (milieueffectrapport). Dat zal dus iets langer duren, gelet op die procedure. In het najaar zal dat bestek in de markt worden geplaatst.

Waarom splitsen we dat op? Mochten we één grote aanbesteding doen, zouden we vooruitgaan in het tempo van de traagste. Daarom hebben we dat opgesplitst. Bij dezen roep ik eenieder ertoe op om ervoor te zorgen dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering mee is in dit verhaal. Want die trambus kan uiteindelijk een zegen zijn voor de mobiliteit en enkele duizenden wagens uit de file halen.

Michel Doomst (CD&V): Minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Indien we een 'full' tracé willen, zullen we ook een 'full' akkoord moeten hebben. En ik voel weer dat dat 'verbrusselen' wat moeilijk ligt. Minister, is het toch niet mogelijk om dat liefdevoller aan te pakken om tot betere resultaten te komen?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, ik wil graag twee punten aanhalen. Ten eerste heb ik een technische bemerking. Ik denk dat de stelplaats niet in Vilvoorde komt, maar in Machelen.

Ten tweede heb ik altijd de bedenking dat de trambus maar werkt als je over het hele tracé vrijliggende banen hebt. Anders is het eigenlijk een zeer dure hobby, want minstens vier keer zo duur als een bus, en dus, behalve een hebbeding, niet erg functioneel.

Ik begrijp dat er nog 6 kilometer moet worden aangelegd om over het hele traject een vrije busbaan te hebben. U gaat daar voor. En anders zou ik zeggen: zet in op gewone bussen. Want met dezelfde som kun je inderdaad vier keer zoveel bussen kopen. Voor de reiziger is de aanwezigheid van het aanbod uiteindelijk belangrijker dan de vorm.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, de allereerste trambus is uitgereden – eindelijk. Want als het aankomt op meer openbaar vervoer in de Vlaamse Rand is het een beetje wachten op Godot. Eindelijk dus, al is die trambus toch een druppel op een hete plaat. Slechts op 16 van de 22 kilometer is er een aparte busbaan. Het is ook een trambus, geen tram. En het is vandaag nog steeds wachten op de andere tramlijnen. Het is nog steeds wachten op het Gewestelijk Expresnet (GEN). En het is nog steeds wachten op meer overstapmogelijkheden.

Aan andere kant horen we u met de regelmaat van de klok pleiten voor meer miljarden voor extra infrastructuur voor de wagen: van 10 naar 15 miljard euro.

Wel, onze partij, Groen, wil u ertoe oproepen om het geweer van schouder te veranderen en meer inspanningen te doen voor meer openbaar vervoer in de Vlaamse Rand.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

Christian Van Eyken (UF): Voorzitter, minister, ik wil me aansluiten bij de vraag van collega Doomst. De noodzaak om de mobiliteit in de Rand te verbeteren, is hoogdringend. Telkens we op de Ring zijn en er is één probleempje, dan zorgt dat voor urenlange files. Minister, ten eerste: tegen wanneer denkt u dat er over de volle lengte van het tracé van de Ringtrambus wel degelijk een trambus zal rijden?

Ten tweede...

De voorzitter: U mag één vraag stellen, mijnheer Van Eyken: wanneer zal de trambus rijden?

Minister Ben Weyts: De trambus zal rijden vanaf 1 september. Hij zal nog niet volledig in een aparte bedding rijden. Dat is evident. Dat is ook het grote voordeel. Als we een volledige tramverbinding zouden maken, zouden we over de volledige lengte van 23 kilometer eerst moeten werken om alle sporen en bovenleidingen te hebben vooraleer die tram kan rijden. Nu kunnen we veel sneller gaan. Het is een tikje goedkoper, maar vooral sneller, want ondertussen kunnen we werken aan de uitwerking van die busbanen. Ondertussen hebben we al 4 kilometer aparte busbanen.

U bent een zwartgallige supporter. Dat doet me in deze tijden een beetje denken aan de Anderlechtssupporter. Ik voel me verwant. Maar een Anderlechtssupporter zou heel blij zijn met de lichtpunten in dit verhaal. Hij zou zeggen: 'Hoera, we hebben eindelijk een trambus, eindelijk een zeer snel en comfortabel alternatief

voor de wagen, waardoor we heel veel wagens uit de file kunnen halen.’ Het meest optimistische scenario gaat uit van een winst van maar liefst 10.000 wagens die we uit de file zouden kunnen halen. Dat is een optimistisch scenario, dat geef ik toe, maar het biedt wel wat perspectief. Ik zou dit dus toejuichen mocht ik van Groen zijn.

Ik neem akte van uw stelling dat u niet wilt dat we werken aan de weginfrastructuur, dat u niet wilt dat we werken aan een verhoging van de capaciteit op de Ring rond Brussel en aan de aanleg van een ecoduct van maar liefst 80 meter breed aan het Laarbeekbos, wat een zegen is voor fauna en flora. U moet daar niet van weten. Wij wel. Wij willen én investeren in infrastructuur voor de wagen én in de alternatieven voor de wagen, in openbaar vervoer. Dat bewijzen we hier echt, niet in woorden maar in daden. Er gaan veertien fantastische trambussen rijden, een product van Vlaamse makelij, een fantastisch alternatief dat mensen echt wel kan verleiden om toe te treden tot de supportersclub van het openbaar vervoer.

Michel Doomst (CD&V): Ik denk dat het een creatieve, innovatieve piste is en dat we die moeten blijven volgen. Ik hoop echt dat we dit jaar tot resultaat kunnen komen. Minister, we kunnen nu al wuiven naar Corneel van Oosterweel, maar wij zouden graag ook wuiven naar Sus van de Ringtrambus en naar King van de Brusselse Ring.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 17.03 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17.21 uur.*

VOORSTEL VAN DECREET van Kathleen Helsen, Kris Van Dijck en Jo De Ro houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs, wat het inschrijvingsrecht betreft (opschrift gewijzigd door de commissie: ... houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat het inschrijvingsrecht betreft)

– 1747 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 12

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Jan Durnez bij motie van orde een voorstel gedaan tot aanvulling van de agenda met het voorstel van decreet van Kathleen Helsen, Kris Van Dijck en Jo De Ro houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat het inschrijvingsrecht betreft.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot aanvulling van de agenda? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van decreet van Kathleen Helsen, Kris Van Dijck en Jo De Ro houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat het inschrijvingsrecht betreft, onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Kathleen Helsen, Kris Van Dijck en Jo De Ro houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat het inschrijvingsrecht betreft.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Durnez heeft het woord.

Jan Durnez (CD&V): Voorzitter, ik vraag het woord om aan te geven dat er een aantal amendementen voorliggen die twee betekenissen hebben. Ten eerste vragen we de data aan te passen ten aanzien van wat we in de commissie hadden goedgekeurd op 18 december 2018. Ten tweede, als gevolg daarvan, vragen we om de nummering van een aantal artikelen en paragrafen aan te passen.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Voorzitter, ik ben blij dat iedereen zo snel binnen is om deze tussentijdse stemming te houden. Het is voor velen een emotioneel moment, zo'n laatste vergadering van een zittingsperiode. We hebben dat daarnet al gehoord van de heer Caron. Maar zelfs voor diegenen die nog hoop hebben om er de volgende keer bij te zijn of voor diegenen die er zeker bij zullen zijn, mogen we het toch ook wel historisch noemen dat we dit voorstel van decreet vandaag nog in deze plenaire vergadering kunnen bespreken.

Er is zowel in de Senaat als in de commissie Onderwijs met de collega's van de Franse Gemeenschapscommissie in Brussel de afgelopen weken naar een compromis gezocht om het belangenconflict te overstijgen. De heer Van Dijck, de heer Durnez en ikzelf hebben het beste van onszelf gegeven om alle argumenten op tafel te leggen. We moeten er eerlijk in zijn: af en toe zagen we aan de ogen van onze Franstalige collega's dat ze zelf ervoeren dat het niet met de slechtste bedoelingen was dat dit voorstel van decreet hier voorligt. Want met dit voorstel van decreet regelen we effectief voor heel veel ouders, voor heel veel scholen, voor heel veel leerlingen vooruitgang. Vooruitgang waar drie jaar lang aan is gewerkt, ook door onze ex-collega Kathleen Helsen, maar ook door de administratie. Er zijn ook heel veel gesprekken geweest met partners in het veld.

We regelen met dit voorstel van decreet dat er één tijdslijn komt. Dat is niet onbelangrijk omdat we door het belangenconflict tijdens de afgelopen weken nog hebben gezien wat het betekent voor scholen en ouders als er niet één tijdslijn is. In mijn eigen stad worden we overspoeld met vragen vanuit Brussel, maar Brussel is voor de Vlaamse Rand. Op andere plaatsen is het dan weer later. De kans dat mensen zich op dit moment aangemeld hebben bij verschillende systemen is zeer reëel. Dit regelen we met dit voorstel van decreet.

Dames en heren, er zijn heel veel voordelen. Ze zijn in de commissie uitgebreid aan bod gekomen. Ik zou het appreciëren mochten we heel snel tot de stemming kunnen overgaan, want dan vermijden we dat er een nieuw belangenconflict kan komen.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Heel kort: de mooiste wedstrijden worden in de sprint gewonnen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Dit voorstel van decreet is al uitvoerig besproken. Het komt nu terug. We hebben toen ook gezegd dat we blij zijn met een aantal principes, zoals een einde maken aan het kamperen, de tijdslijn, vermijden van dubbele inschrijvingen enzovoort. Dat zijn goede zaken.

We hebben toen ook al een aantal opmerkingen gemaakt over zaken die we toch nog anders zouden willen zien, bijvoorbeeld de voorrangsregels om de sociale mix nog beter te bevorderen.

We zullen ons onthouden bij de stemming over dit voorstel van decreet omdat er toch nog wel wat opmerkingen zijn over de Brusselse regeling. Daarover zal mevrouw Van den Brandt tussenkomen. We dienen daarover ook nog een aantal amendementen in.

De voorzitter: Zijn die ingediend bij de voorzitter?

Elisabeth Meuleman (Groen): Die zijn inderdaad ingediend. Ze zullen ook worden toegelicht.

De voorzitter: Zijn die alleen door Groen ingediend? (*Instemming van Elisabeth Meuleman*)

Mevrouw Van den Brandt, gaat u die amendementen even toelichten?

Elke Van den Brandt (Groen): Ik kan die nu toelichten of straks bij de artikels-gewijze bespreking.

De voorzitter: Is dat nodig?

Elke Van den Brandt (Groen): Ik wil ze heel graag toelichten, ja. Dat vind ik zeker nodig.

De voorzitter: Dat is inderdaad uw volste recht. Dat is geen enkel probleem, integendeel.

Elke Van den Brandt (Groen): Ze gaan over een heel fundamenteel debat, namelijk over wie we als Nederlandstalig beschouwen, wat is een Vlaming in Brussel? Dat is in mijn ogen een van de meest fundamentele debatten die we kunnen hebben in Brussel.

Wij hebben in Brussel voorrangsregels voor Nederlandstaligen. Ik zal hier niet over percentages praten. Die worden vandaag aangepast, maar dat is niet het debat waarover ik het wil hebben. Ik wil het debat voeren over de vraag wie je tot die groep rekent. Waarom is dat belangrijk, collega's? Ik wil eventjes persoonlijk worden. Het is de laatste plenaire vergadering, dus dan gaat dat. Dat gaat over de vraag welke kinderen we erkennen. Ik heb zelf een zoon die naar het eerste middelbaar gaat, die klasgenootjes heeft waarmee hij samen negen jaar Nederlandstalig onderwijs heeft gevolgd en die geen school hebben gevonden – voorlopig, misschien komt er nog een – omdat hun ouders onvoldoende het Nederlands machtig zijn.

Dat was de eenvoudige boodschap. Dat betekent dat je kinderen die negen jaar hun best hebben gedaan in het Nederlandstalig onderwijs, die zelf perfect Nederlandstalig zijn, toch niet erkent als Nederlandstalige wegens de afkomst van hun ouders. Dat is een boodschap die ik heb zien inslaan bij jongeren van 12 jaar. Dit jaar is dat heel dichtbij: dat zijn vriendjes van mijn eigen zoon. Daarbij bestempelt men jongeren eigenlijk als tweederangs, want hun inspanning, hoe groot ook, is niet genoeg. Hun taalvaardigheid, hoe goed ook, is niet genoeg.

Collega's, we hebben dit debat een paar keer gehad deze legislatuur. We hebben een paar keer geprobeerd dat aan te passen. Ik heb hier een paar keer een voorstel gedaan, als voorstel van decreet, als amendement, in verschillende vormen. Ik heb jullie gewoon voorgesteld dat we aan kinderen die in het Nederlandstalig onderwijs zitten, die 12 jaar zijn, die afstuderen in de lagere school van het Nederlandstalig onderwijs, zeggen: jullie zijn Nederlandstalig en we nemen jullie op in die voorrangsgroep Nederlandstaligen. Dat is van ongelooflijk groot belang, omdat we weten dat als er plaats tekort is, als je honderd plaatsen hebt, het natuurlijk eerst de kinderen uit die voorrangsgroepen zijn die die plaats hebben, en dat de kinderen die uit de boot vallen, net die kinderen zijn die niet in die voorrangsgroep zitten.

Je creëert momenteel dus een segregatie in het secundair onderwijs, die we volgens mij niet kunnen aanvaarden, die arbitrair is. Het is een arbitraire keuze om kinderen kansen te geven op basis van hun ouders. Dat is het omgekeerde van wat wij met ons onderwijs willen doen. We willen in ons onderwijs kinderen kansen geven en, als kinderen die kansen grijpen, hen daarvoor belonen. Dat is de essentie van ons onderwijs, maar dat komen we momenteel niet na in Brussel.

Daarom ligt hier een voorstel van amendement voor, waarmee we heel eenvoudig het volgende zeggen. We behouden de regels. Ik zal het debat over de inschrijving en de voorrangsregels en de percentages hier niet aangaan, maar we gaan wel het debat aan over de vraag wie we in die groep opnemen, en iedereen die in ons Nederlandstalig onderwijs is geweest, komt mee in die groep. Collega's, dat is het eerste amendement. Ik weet dat dit wordt gesteund door sp.a, door Open Vld en door CD&V, omdat er in de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) in Brussel een voorstel van resolutie is ingediend door onze collega-parlementsleden dat ons vraagt om dat te doen, dat ons vraagt om die schoolloopbaan van leerlingen mee in rekening te nemen en kinderen die in het Nederlandstalig onderwijs zijn geweest, als volwaardige Nederlandstaligen te aanvaarden.

Ik weet dat de N-VA dat politiek niet steunt, maar collega's met een Vlaams hart, ik ga ervan uit dat een N-VA'er wil dat zo veel mogelijk mensen in Brussel Nederlands leren, dat zo veel mogelijk mensen in de Vlaamse Gemeenschap worden opgenomen, dat, wanneer iemand zich openstelt voor de Nederlandstalige gemeenschap, zegt dat hij daartoe wil behoren, naar een Nederlandstalige school gaat, die taal leert, die taal machtig wordt, we die omarmen, dat we die jongere meepakken vanuit een inclusieve visie op wat Vlaanderen is.

Collega's, daarom hoop ik dat u toch dit amendement wilt goedkeuren. Het is de laatste keer dat we dit doen, maar de vierde keer op rij. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Voorzitter, het schoolkamperen is een heel belangrijk probleem in ons Vlaams onderwijs. Ik denk dat we met zijn allen vragende partij zijn om dat tot het verleden te doen behoren. Dit schooljaar is het helaas nog altijd realiteit.

Ik denk dat we met een decreet een aantal dingen kunnen oplossen, maar dat dit voorstel van decreet dat hier nu voorligt, helaas niet alles zal oplossen. De doelstelling van geen kampeertoestanden en iedereen een plek op school, die delen we over de partijgrenzen heen. Eén tijdslijn, dat is positief. We hebben dat zelf ook vanuit sp.a eerder al voorgesteld in een voorstel van decreet, maar dat kan maar echt renderen als we in een Vlaanderenbreed systeem werken. Enkel een Vlaanderenbreed systeem, waar alle scholen aan participeren, zou ervoor kunnen zorgen dat we die dubbele inschrijving en dus die lange wachtrijen die ouders en ook kinderen tot wanhoop drijven, tot het verleden zouden kunnen doen behoren.

Wat zien we vandaag? Er is al heel wat 'gechipoteerd' met dit Inschrijvingsdecreet, ook met een belangenconflict van de Franstalige collega's uit Brussel. De minister heeft aan scholen en gemeenten gevraagd, zelfs met een kleine financiële incentive, om centraal aan te melden, maar we zien dat ouders verschillende ticketjes ambiëren in aangrenzende gemeenten. We zien ouders een beetje op de lotto spelen van de verschillende gedecentraliseerde centrale aanmeldingssystemen. Dat zorgt er natuurlijk voor dat die dubbele inschrijvingen nog altijd realiteit zijn. Zo lost men een van de belangrijkste problemen die de wachtlijsten genereren niet op, ook niet met dit voorstel van decreet.

Ik doe dus nog eens een oproep om, naast die ene tijdslijn en een inschrijvingsmoment, ook te werken met een Vlaanderenbreed systeem, zodat het voor alle kinderen een oplossing zou zijn.

Voorzitter, de opmerkingen rond sociale mix en voorrangsregels ga ik niet herhalen. We hebben ze gemaakt bij de eerdere besprekingen van het voorstel van decreet. We sluiten ons aan bij het amendement van de collega's van Groen.

Het excuus van het belangenconflict is ook niet meer dan een excuus. Men had perfect de regeling voor Brussel uit het voorstel van decreet kunnen halen en een oplossing voor alle Vlaamse scholen kunnen voorzien en dan had men een sluitend systeem waarbij Vlaamse en Brusselse kinderen een plaats op school zouden vinden zonder kampeertoestanden.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, ik zou heel kort willen reageren op het betoog van collega Van den Brandt. Als u de voorrangsgroep gaat verruimen, dan gaat u natuurlijk de kansen van diegenen die nu in die voorrangsgroep zitten, verminderen. Dat is iets wat CD&V niet wil. Wat wij wel vinden, is dat de schoolloopbaan in het Nederlandstalig onderwijs wel kan worden gehonoreerd. Daarom hebben wij de resolutie binnen de raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) ook goedgekeurd. Maar daarin staat dat naast de thuistaal ook rekening moet worden gehouden met de schoolloopbaan van het kind. Dat is een secundaire voorrang. Daarover gaat het. Het gaat niet over uitsluitingscriteria want het criterium van de Nederlandstaligheid, zoals het nu is bepaald, is al heel ruim. Als de ouder het hoger secundair onderwijs in het Nederlands heeft gevolgd en daar een diploma heeft behaald, word je beschouwd als een Nederlandstalige. Bij het verstrengen van het niveau van taalattest dat je moet hebben van B1 naar B2, hebben we zelfs drie keer een decreet goedgekeurd om mensen drie jaar extra ruimte te geven om hun niveau van het Nederlands bij te spijkeren.

Dus ja, wij vinden dat er rekening moet worden gehouden met de schoolloopbaan van het kind, maar na de voorrangsgroep van de Nederlandstaligen.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Voorzitter, de sprint duurt blijkbaar iets langer.

Collega Van den Brandt viseert ons en zegt dat iedereen het ermee eens is behalve de N-VA. Collega, laat het duidelijk zijn dat dit net vanuit een pedagogisch oogpunt is. Wij omarmen inderdaad eenieder die kiest voor het Nederlandstalig onderwijs. Maar als ouder zou ik echt niet kunnen begrijpen dat mijn kind een schoolloopbaan doorloopt van zes, zeven, acht of negen jaar waar ik als ouder niet bij betrokken ben omdat ik de onderwijstaal van mijn kind niet begrijp.

Wij hebben er in dit voorstel van decreet inderdaad rekening mee gehouden dat de taal, ook van de ouder, belangrijk is, wat zijn afkomst ook is. Ik zie in mijn

omgeving heel wat nieuwe Vlamingen die op korte tijd Nederlands leren. Waarom zou dat in Brussel ook niet kunnen?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Ik wil daar twee zaken op antwoorden. Ik zal dat zo kort doen als ik kan, voorzitter. Maar we gaan hier vandaag nog lang zitten en dit is iets fundamenteels.

Een, een concreet voorbeeld. De moeder van Erkim spreekt Turks met haar kind. Haar zoon van 12 jaar spreekt perfect Nederlands. Zij heeft Nederlandse les gevolgd gedurende drie jaar maar is niet geslaagd voor die B2. Zij is betrokken bij de loopbaan van haar kind, maar haar kind heeft momenteel geen plaats op school. Weet u welke boodschap u aan dat kind geeft over het Nederlands en over hoe inclusief onze Vlaamse samenleving is? Hij is niet goed genoeg omdat zijn mama niet geslaagd is voor de toets. Dat is de realiteit. Het is niet zo dat geen van die ouders geen interesse heeft. Het is niet zo dat niemand daarvan zijn best doet. Maar het is wel zo dat ze niet allemaal slagen voor die taaltest en dat dus daardoor een kind van 12, dat wél perfect Nederlands kan, dat wél geslaagd is in het zesde leerjaar, niet in aanmerking komt, en momenteel – ik wil u in contact brengen met de betreffende jongere – geen plaats heeft op een school. Het komt waarschijnlijk in orde, of het komt hopelijk in orde, maar dat is de realiteit. Dat is één.

Twee. Stel nu dat die moeder dat niet gedaan heeft. Want er zijn ouders die inderdaad niet de moeite nemen om Nederlands te leren om hun kind te begeleiden op school. Ik keur dat niet goed. Maar wat gaat u dan doen? Gaat u dan zeggen: we gaan die ouders daarop aanspreken, de ouders sanctioneren? Of zegt u tegen het kind: 'Pech voor jou. Dan ga jij geen extra kansen krijgen. Dan zit jij niet in de voorrangsgroep.'? Dat is te arbitrair, collega's. Dat is geen signaal dat past in ons onderwijsmodel, dat vertrekt van de kinderen, dat kansen geeft aan kinderen.

Mijnheer Poschet, nog een opmerking. U zegt: 'We hebben dat wel opgelost. Er is een secundaire voorrangsgroep.' Maar u weet net als ik dat die secundaire voorrangsgroep die u hier creëert, per definitie vol zal zitten. Die zal nooit aangesproken worden, want de criteria om daartoe te behoren, zijn sowieso al opgevuld met de andere. Dus dit is een schijnoplossing. De enige echte oplossing, die niet arbitrair is, die niet tegen kindjes in een klas zegt 'jij wel' en 'jij niet, vanwege je afkomst', is zeggen: iedereen die afstudeert in het Nederlandstalig onderwijs, is Nederlandstalig en zit in de voorrangsgroep. Dat is het enige wat u moreel kunt aanvaarden.

De voorzitter: Hiermee zijn de tussenkomsten van de volksvertegenwoordigers beëindigd. We geven nu het woord aan minister Crevits. *(Opmerkingen)*

Dames en heren, met alle respect, elke fractie heeft een betoog gehouden. Er is op voorhand uitgebreid gediscussieerd. Nu gaat het over de procedure. Er is geen consensus in het Overlegcomité. Nu moeten we gewoon daarover stemmen.

Het enige wat kon, was een toelichting geven bij de amendementen. Dat is ook duidelijk. Dus is het debat afgelopen. Ik denk dat daar meer dan voldoende over gedebatteerd werd in de commissie en in het overleg met de COCOF. Ik heb die vergaderingen meegemaakt, samen met mevrouw Julie de Groote.

Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik wil de oppositie oproepen om erover na te denken dit voorstel van decreet wel mee goed te keuren. Ten eerste, collega Gennez, wat u zegt over de dubbele inschrijvingen, klopt niet. Dubbel aanmelden kan nog, dubbel

inschrijven kan niet meer, omdat er centraal ingeschreven wordt. Dat kun je geen twee keer doen. Eén bezwaar van u is dus al weg.

Uw tweede vraag was: 'Haal Brussel eruit.' Beste mensen, we hebben hier in dit parlement al zoveel debatten gehad over Brussel. Ik vind dat we Brussel niet mogen loslaten. Dit decreet is een enorme sprong voorwaarts, om wat orde te scheppen en prioriteiten te stellen in de grote aantrekkelijkheid die het Nederlandstalig onderwijs heeft in Brussel. Dus: houd dit samen en laat ons deze regeling, die een grote verbetering is in vergelijking met vandaag, alstublieft zo snel mogelijk, liefst dus binnen vijf minuten, goedkeuren.

De voorzitter: De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/8)

– Artikel I.1 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Er is een amendement op artikel II.1. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– De artikelen II.2 tot en met II.11 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Er is een amendement op artikel II.12. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– De artikelen II.13 tot en met II.19 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Er zijn amendementen op de artikelen II.20 en II.21. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– Artikel II.22 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Er is een amendement op artikel II.23. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– De artikelen II.24 tot en met II.45 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Er zijn amendementen op de artikelen II.46 en II.47. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– Artikel II.48 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Er zijn amendementen op de artikelen II.49 en II.50. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– De artikelen II.51 tot en met III.1 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Er zijn amendementen tot schrapping van de artikelen III.2 en III.3. (Zie *Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11*)

De stemmingen over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen III.4 tot en met III.6 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel III.7. (Zie *Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen III.8 tot en met III.15 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen III.16 en III.17. (Zie *Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11*)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen III.18 tot en met III.21 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel III.22. (Zie *Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er is een amendement tot schrapping van artikel III.23. (Zie *Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11*)

De stemming over het artikel wordt aangehouden.

– *De artikelen III.24 en III.25 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel III.26. (Zie *Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *Artikel III.27 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel III.28. (Zie *Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen III.29 tot en met III.48 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel III.49. (Zie *Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen III.50 tot en met III.55 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen III.56 en III.57. (Zie *Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11*)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *Artikel III.58 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen III.59 en III.60. (Zie *Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11*)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen III.61 tot en met IV.4 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen IV.5 en IV.6. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen IV.7 tot en met V.10 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel V.11. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *Artikel V.12 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen V.13 en V.14. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *Artikel V.15 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel V.16. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen V.17 tot en met V.19 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel V.20. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen V.21 tot en met VI.2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel VI.3. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen VI.4 tot en met VI.11 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen VI.12 tot en met VI.14. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

Er is een amendement tot schrapping van artikel VI.15. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemming over het artikel wordt aangehouden.

– *De artikelen VI.16 en VI.17 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen VI.18 tot en met VI.20. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nrs. 1747/11 en 1747/12)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *Artikel VI.21 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel VI.22. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen VI.23 tot en met VI.39 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot vervanging van artikel VII.1. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1747/11)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen.

Aan de orde is de stemming over de amendementen nrs. 4 tot en met 15, van Jan Durnez, Kris Van Dijck en Jo De Ro, op de artikelen II.1, II.12, II.20, II.21, II.23, II.46, II.47, II.49 en II.50.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

91 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
67 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

De amendementen zijn aangenomen.

Aan de orde is de stemming over de aldus geamendeerde artikelen II.1, II.12, II.20, II.21, II.23, II.46, II.47, II.49 en II.50.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

91 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

De artikelen II.1, II.12, II.20, II.21, II.23, II.46, II.47, II.49 en II.50 zijn aangenomen.

De amendementen nrs. 16 en 17, van Jan Durnez, Kris Van Dijck en Jo De Ro, strekken tot schrapping van de artikelen III.2 en III.3.

We stemmen over de artikelen.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
1 lid heeft ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

De artikelen III.2 en III.3 zijn niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over de amendementen nrs. 18 tot en met 22, van Jan Durnez, Kris Van Dijck en Jo De Ro, op de artikelen III.7, III.16, III.17 en III.22.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

93 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

De amendementen zijn aangenomen.

Aan de orde is de stemming over de aldus geamendeerde artikelen III.7, III.16, III.17 en III.22.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

88 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
64 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

De artikelen III.7, III.16, III.17 en III.22 zijn aangenomen.

Amendement nr. 23, van Jan Durnez, Kris Van Dijck en Jo De Ro, strekt tot schrapping van artikel III.23.

We stemmen over het artikel.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben neen geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Artikel III.23 is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over de amendementen nrs. 24 tot en met 45, van Jan Durnez, Kris Van Dijck en Jo De Ro, op de artikelen III.26, III.28, III.49, III.56, III.57, III.59, III.60, IV.5, IV.6, V.11, V.13, V.14, V.16, V.20, VI.3, VI.12, VI.13 en VI.14.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

De amendementen zijn aangenomen.

Aan de orde is de stemming over de aldus geamendeerde artikelen III.26, III.28, III.49, III.56, III.57, III.59, III.60, IV.5, IV.6, V.11, V.13, V.14, V.16, V.20, VI.3, VI.12, VI.13 en VI.14.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

De artikelen III.26, III.28, III.49, III.56, III.57, III.59, III.60, IV.5, IV.6, V.11, V.13, V.14, V.16, V.20, VI.3, VI.12, VI.13 en VI.14 zijn aangenomen.

Amendement nr. 46, van Jan Durnez, Kris Van Dijck en Jo De Ro, strekt tot schrapping van artikel VI.15.

We stemmen over het artikel.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
69 leden hebben neen geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Artikel VI.15 is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 47, van Jan Durnez, Kris Van Dijck en Jo De Ro, op artikel VI.18.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

82 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
62 leden hebben ja geantwoord;
20 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het aldus geamendeerde artikel VI.18.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Artikel VI.18 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 50, van Elke Van den Brandt en Elisabeth Meuleman, op artikel VI.19.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
71 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel VI.19.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Artikel VI.19 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 51, van Elke Van den Brandt en Elisabeth Meuleman, op artikel VI.20.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
71 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel VI.20.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Artikel VI.20 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 48, van Jan Durnez, Kris van Dijck en Jo De Ro, op artikel VI.22.

Stemming nr. 16

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het aldus geamendeerde artikel VI.22.

Stemming nr. 17

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Artikel VI.22 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 49, van Jan Durnez, Kris van Dijck en Jo De Ro, tot vervanging van artikel VII.1.

Stemming nr. 18

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel VII.1 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 19

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden. (*Applaus*).

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 23 augustus 2018 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in uitvoering van het Verdrag van 's-Gravenhage en Verordening Brussel IIBis betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen

– 1810 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 23 augustus 2018 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in uitvoering van het Verdrag van 's-Gravenhage en Verordening Brussel IIBis betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1810/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging, wat betreft de regeling van administratieve geldboeten – 1872 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging, wat betreft de regeling van administratieve geldboeten.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1872/1)

– De artikelen 1 tot en met 10 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 21 december 2018 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de betrokkenheid van de Federale Staat bij de ondertekening van de samenwerkingsakkoorden van 6 september 2017 en van 30 mei 2018 – 1920 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 21 december 2018 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de betrokkenheid van de Federale Staat bij de ondertekening van de samenwerkingsakkoorden van 6 september 2017 en van 30 mei 2018.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1920/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de instemming met het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2019 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot kinderopvang in Brussel
– 1930 (2018-2019) – Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de instemming met het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2019 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot kinderopvang in Brussel.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1930/1)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag van Straatsburg van 2012 inzake de beperking van aansprakelijkheid in de binnenvaart (CLNI 2012), ondertekend te Straatsburg op 27 september 2012
– 1910 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van Straatsburg van 2012 inzake de beperking van aansprakelijkheid in de binnenvaart (CLNI 2012), ondertekend te Straatsburg op 27 september 2012.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1910/1)

– *De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag tussen de Regering van de Franse Republiek, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest inzake de aanleg van de Grensleie tussen Deûlémont in Frankrijk en Menen in België, ondertekend in Brussel op 19 november 2018 – 1953 (2018-2019) – Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag tussen de Regering van de Franse Republiek, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest inzake de aanleg van de Grensleie tussen Deûlémont in Frankrijk en Menen in België, ondertekend in Brussel op 19 november 2018.

De algemene bespreking is geopend.

Minister Weyts heeft het woord voor een toelichting.

Minister Ben Weyts: Ik kan misschien even een toelichting geven, een korte inleiding. We weten natuurlijk dat we een grote droom koesteren om onze Vlaamse havens via het water te verbinden met Parijs. We leveren daar verschillende inspanningen voor, in samenwerking met het Waalse Gewest en met Frankrijk. We kiezen ondubbelzinnig voor investeringen in infrastructuur voor mobiliteit.

De uitvoering van dit verdrag wil eigenlijk een moderne waterwegverbinding op groot gabarit tussen het Seine- en Scheldebekken en de Noordzeehavens. Dat is de strategische doelstelling die we vooropstellen. De internationale bereikbaarheid van Vlaanderen verzekert namelijk de concurrentiepositie van de Vlaamse economie. Deze ambitie zit vervat in onze beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking, en in onze beleidsnota Mobiliteit en Openbare Werken. We willen dus investeren in economische en logistieke netwerken, en in een internationaal en multimodaal vervoersbeleid.

Wat regelt dit verdrag? Het betreft de vaststelling van het algemeen kader van de wederzijdse verbintenissen tussen de partijen voor de aanleg, het onderhoud en de exploitatie van de Grensleie.

Ik zal iedereen de geschiedenis van dit verdrag besparen. De Vlaamse Regering heeft al in oktober 2016 beslist de formele onderhandelingen met het Waalse Gewest en met Frankrijk aan te vatten. Op 27 april 2018 heeft de Vlaamse Regering het verdrag goedgekeurd en de minister-president machtiging verleend om tot de ondertekening over te gaan. Die ondertekening heeft op 19 november 2018 plaatsgevonden.

De drie verdragspartijen, de republiek Frankrijk, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest, hebben de onderhandelingen over het nieuwe verdrag voor de Grensleie gevoerd in ad-hocwerkgroepen en in de intergouvernementele commissie Seine-Schelde. De onderscheiden onderhandelingsdelegaties zijn in de betrokken commissie vertegenwoordigd.

Wat de details betreft, lijkt het me belangrijk mee te delen dat het verdrag een verdeling van de kosten volgens een verdeelsleutel bevat. Hierdoor zal Frankrijk 48 procent, Wallonië 25 procent en Vlaanderen 27 procent van de kosten dragen. De gehanteerde percentages zijn gebaseerd op de huidige verdeling van de grondgebieden, gemeten langs de oevers van de gekanaliseerde Leie. Dat is de grondslag voor de vastgelegde financiële verdeelsleutel. Het verdrag bestaat uit 23 artikelen en 2 bijlagen. Tenzij er een algemene vraag is, ga ik hier niet verder op in.

We hebben dit voorgelegd aan de Mobiliteitsraad Vlaanderen, die geen opmerkingen heeft geformuleerd. De Raad van State heeft een advies geformuleerd en heeft opmerkingen gemaakt over de aard van de uitvoeringsovereenkomst inzake onderhoud en exploitatie, over de bekendmaking van het akkoord, over de intergouvernementele commissie en over de artikelen 3 en 18 van het verdrag. We hebben dit uitvoerig besproken in de memorie van toelichting. Waar nodig, hebben we de tekst aangepast aan de bemerkingen van de Raad van State.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1953/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad

– 1922 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik wil toch even toelichten waarom wij straks niet voor dit ontwerp van decreet zullen stemmen, hoewel we uiteraard voorstanders van verplichte inburgeringscursussen zijn.

U hebt de voorbije legislatuur in het Vlaams Parlement gemerkt dat wij kritiek hebben op het ons inziens slappe inburgeringsbeleid dat heden nog steeds wordt gevoerd. Ik vermeld hier de afwezigheid van inburgeringsexamens die naam waardig, van de verplichting voor een examen te slagen als voorwaarde voor verblijf en nationaliteit, zaken die in andere landen trouwens zeer vanzelfsprekend zijn, of van het absolute gratis karakter van de inburgeringscursussen, wat volgens mij

allerm minst responsabiliserend werkt en de migranten het verkeerde signaal geeft dat alles in onze maatschappij gratis is.

Wat concreet de trajecten in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreft, heb ik in een artikel op de website van BRUZZ gelezen dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de verplichte inburgering de facto zou loslaten omdat het afgesproken aantal plaatsen niet zou volstaan om iedereen een traject aan te bieden. Vlaanderen heeft zich nochtans geëngageerd om een groot gedeelte van de lasten te dragen. Het mag hierbij nog eens worden gezegd dat de factuur voor de belastingbetaler per migrant of inburgeraar ongeveer 4300 euro bedraagt.

Minister, dit geeft mij weinig vertrouwen in het samenwerkingsakkoord en in de gemaakte afspraken. Om deze redenen zullen wij ons straks bij de stemming onthouden.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Janssens, u hebt net gezegd dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de verplichte inburgering zou loslaten omdat het aantal trajecten niet zou volstaan. Dat is mij totaal onbekend. Het samenwerkingsakkoord zal worden ondertekend en in eerste instantie zal Vlaanderen 4000 trajecten aanbieden. Ook de Franse Gemeenschapscommissie heeft zich geëngageerd om 4000 trajecten aan te bieden.

U weet hoe moeilijk en complex de structuur van Brussel is, laat staan dat je daar iets moet bewerkstelligen, maar onderling is er met alle partners die rond de tafel zaten, afgesproken dat als het aanbod van de twee maal vierduizend trajecten niet volstond, er in bijkomende trajecten zou worden voorzien.

Collega's, sinds 2004 hebben we een verplichte inburgering in Vlaanderen. Het is zeer goed dat die verplichte inburgering na heel veel onderhandelen – ik dank minister Gatz voor zijn constructieve medewerking – ook eindelijk van toepassing is in Brussel. Vanuit Vlaanderen boden wij natuurlijk al inburgeringstrajecten aan in Brussel, maar dat was op vrijwillige basis. Nu zal het verplicht worden en dat is een zeer goede zaak. Ik zou het dan ook kunnen appreciëren als iedereen op het groene knopje duwt.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1922/1)*

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones – 1940 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, we willen graag onze stemhouding van straks motiveren. We zullen tegen dit ontwerp van decreet stemmen dat de organisatie van lage-emissiezones ook door kleinere gemeenten moet faciliteren, waarbij die gemeenten onder meer de mogelijkheid krijgen een beroep te doen op private concessiehouders.

We hebben onze kritiek tegen de lage-emissiezones al meermaals geuit tijdens deze legislatuur. De beperkte gezondheidswinsten wegen niet op tegen de negatieve sociale gevolgen. We geven de voorkeur aan positieve stimulerende maatregelen om de meest vervuilende wagens van de baan te krijgen en we kanten ons daarom tegen lage-emissiezones die de facto neerkomen op een gedwongen ont-eigening zonder compensatie van overwegend minder gegoede mensen die vaak niet over de middelen beschikken om zich een nieuwe wagen aan te schaffen.

Wanneer onder meer ten gevolge van dit ontwerp van decreet ook tal van kleinere gemeenten lage-emissiezones gaan creëren, is het einde zoek en zal op de duur elke Vlaming met een oudere wagen vooraleer zijn reis te plannen op een kaart moeten kijken over het grondgebied van welke gemeente hij nog wel mag rijden. Mogelijk moet hij dan om bepaalde gemeenten te vermijden misschien zelfs een langere route afleggen dan hij zou moeten doen zonder lage-emissiezones. Dat lijkt een totaal absurde situatie.

Overigens zou een wirwar van lage-emissiezones ook de oldtimerbezitters een serieuze pad in de korf zetten. Hun hobby wordt zo totaal onmogelijk gemaakt, tenzij ze fors betalen natuurlijk. Daarom zullen we dit ontwerp van decreet niet goedkeuren.

De voorzitter: Minister Van den Heuvel heeft het woord.

Minister Koen Van den Heuvel: Een lage-emissiezone is een lokaal afgebakend gebied. Dat wil zeggen dat we het overlaten aan de wijsheid van de lokale besturen. In de voorbije jaren heb ik in dit parlement altijd een heel groot draagvlak bij en vertrouwen gevoeld in de lokale bestuurders. Nu wordt het voorstel gedaan vanuit het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering om een kader te creëren zodat lokale bestuurders in volle wijsheid ermee aan de slag kunnen gaan.

Dit zijn trouwens een aantal aanpassingen aan een decreet dat al op 27 november 2015 werd goedgekeurd. De aanpassingen zijn gericht aan de steden, vooral dan de stad Gent, om de eventuele implementatie van de lage-emissiezone mogelijk te maken.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1940/1)

– *De artikelen 1 tot en met 10 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens houdende de gemeentewegen**– 1847 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 5****Algemene bespreking**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens houdende de gemeentewegen.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Voorzitter, collega's, ik neem vandaag toch wel de moeite om even naar het spreekgestoelte te komen om dit voorstel van decreet kort aan u toe te lichten. Ik doe dat ook omdat het mij heel na aan het hart ligt.

De wetgeving op de buurtwegen is bij iedereen wel gekend, of toch zeker het woord 'de sentiers'. Zeker als men als lokaal bestuurder actief is, weet men wel wat de buurtwegen inhouden. Dat is dan vooral op een negatieve manier, want op lokaal niveau word je er vooral mee geconfronteerd als er geschillen ontstaan over het onderhoud, of over het afsluiten van buurtwegen, wat dan ook dikwijls uitmondt in rechtszaken – veel problemen, dus.

Het zijn echter niet alleen problemen die ertoe geleid hebben om een voorstel van decreet rond gemeentewegen op te maken, maar ook het feit dat de laatste tien, twintig jaar de aandacht voor onze trage wegen enorm is toegenomen. Zowel op recreatief, toeristisch als cultuurhistorisch niveau is het heel belangrijk dat die trage wegen in onze gemeenten verder worden ontwikkeld. En die aandacht is er zeker ook wel geweest, ook op beleidsmatig vlak. Eind jaren negentig al zijn de eerste stappen gezet en de eerste initiatieven genomen om de wetgeving op de buurtwegen, die al sinds 10 april 1841 bestaat, dus al meer dan 175 jaar, te wijzigen en aan te passen aan de huidige realiteit.

Dat is echter heel dikwijls spaak gelopen. Het ging dan over problemen rond de bevoegdheidsverdeling tussen gemeente, provincie en Vlaams niveau. Het ging dan over problemen rond beroepsmogelijkheden. Het ging over het toepassingsgebied: wat is een buurtweg en wat is een trage weg? Die initiatieven zijn in het verleden dus altijd fout gelopen. Zelf heb ik in de vorige legislatuur, al in 2009, dan toch maar de frisse moed gehad om aan een nieuwe regelgeving daarrond te werken. Helaas is dat initiatief toen ook niet geland.

Daarom was ik heel blij dat bij het begin van deze legislatuur heel duidelijk in het regeerakkoord werd opgenomen dat men de intentie had om de buurtwegenwetgeving te moderniseren. Dat was voor mij zeker ook de aanleiding om dit als parlement naar ons toe te trekken. Gelukkig hebben onze bevoegde ministers dan gezegd: indien het parlement daar de initiatieven rond wil nemen, is dat zeer goed, dan gaan wij dat vanuit het ministeriële niveau niet doen en laten wij dat aan jullie over. Waarschijnlijk was dat ook wel vanuit de gedachte: we hebben daar al zoveel malen onze tanden op stukgebeten, dus als het ons als ministers ook niet gaat lukken, is het misschien beter dat het parlement er maar niet in slaagt.

Maar we hebben dan toch maar weer, samen met de coalitiepartners, beslist om daar opnieuw mee aan de slag te gaan. En we hebben ook onze aanpak veranderd. We hebben beslist om het niet meer te hebben over een wetgeving rond buurtwegen en trage wegen, maar naar een voorstel van decreet voor alle gemeentewegen te gaan. Dat uitgangspunt en die doelstelling waren heel belangrijk

om een klik in het denken rond gemeentewegen en trage wegen te maken. De eerste intentie was dan ook om er voor de lokale besturen voor te zorgen dat er echt een eenvoudig en duidelijk instrument rond alle wegen op hun grondgebied zou komen. En dat opende toch wat perspectieven. Het tweede uitgangspunt was dat wij het netwerk van trage verbindingen in alle gemeenten willen opwaarderen en de lokale besturen ook de instrumenten geven om het 'vernetwerken' en het fijnmaziger maken van dat netwerk ook effectief te kunnen realiseren op een eenvoudige en onderbouwde manier.

Dat betekent ook dat wij de afgelopen jaren heel wat overleg gehad hebben. We hebben met heel wat partners rond de tafel gezeten, met de vzw Trage Wegen, de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSg). We hebben heel wat juridisch advies moeten inwinnen, want een wetgeving van 1841 veranderen, is niet zo eenvoudig. Er is ook overleg geweest met de Landelijke Gilde. Ook binnen onze eigen meerderheid hebben we heel wat besprekingen gehouden.

Uiteindelijk zijn we geland op een voorstel van decreet dat de goedkeuring en de ondersteuning kon wegdragen van alle betrokkenen uit het middenveld. Ik wil hen daar van hieruit ook uitdrukkelijk voor bedanken. Zonder de inbreng van onder andere de vzw Trage Wegen en de Landelijke Gilde hadden wij dit voorstel van decreet niet tot stand kunnen brengen. Dus zeker ook aan hen uitdrukkelijke dank.

Ik zei al dat we zijn kunnen landen met ons voorstel van decreet waarin we heel duidelijk hebben opgenomen dat we komaf willen maken met de ad-hocbenadering die vandaag wordt gehanteerd wanneer het gaat over gemeentewegen, trage wegen en buurtwegen. Voor ons zijn vooral die toekomstwaarde en dat grensoverschrijdend karakter van de wegen heel belangrijk. Wij vinden het ook essentieel dat de procedures eenvoudig en uniform zijn en dat er geen ellenlange opeenvolgende procedures moeten worden gevoerd. Ook dit hebben we kunnen aanpakken. En verder hebben we – en dat is belangrijk voor de mensen die daar op het terrein actief mee zijn – duidelijk een instrument gegeven aan de lokale besturen inzake het beheer en de handhaving van wegen, trage wegen en buurtwegen.

Het voorstel van decreet heeft een heel lange weg doorlopen maar ik ben blij dat wij al tijdens de bespreking in de commissie konden vaststellen dat het in de commissie unaniem zou worden goedgekeurd. Ik hoop dat we dit ook in de plenaire vergadering kunnen bereiken. Mijn ambitie is, maar dat is misschien een beetje hoog gegrepen, dat we met dit voorstel van decreet zeker de termijn kunnen evenaren van de wetgeving over de buurtwegen, namelijk 178 jaar. Ik zal de lat iets minder hoog leggen, mijnheer Rzoska. Als we 50 jaar met deze wetgeving aan de slag kunnen gaan op lokaal niveau, hebben we mooi werk geleverd. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Jans en wil nog eens benadrukken dat hier voor ons een evenwichtig en verdedigbaar voorstel op tafel ligt dat vooral de verdienste heeft dat het over alle gemeentewegen gaat. In het kluwen van buurtwegen, trage wegen, gemeentewegen, paden enzovoort vond een kat jaar jongen niet meer. Dat heeft decennialang voor onduidelijke situaties gezorgd. Er zijn grote en kleine projecten op vastgelopen en ook lokaal heeft het vaak tot veel ergernis geleid.

Belangrijk voor ons is dat de gemeente de instrumenten in handen krijgt, en dat gaat dan zowel over het beleidskader, de handavingsinstrumenten als over de beslissingsbevoegdheid om een duidelijk en effectief beleid te voeren. Vanuit CD&V geloven wij immers in deze gemeentelijke autonomie, dat tonen we hier met dit voorstel van decreet aan.

Belangrijk voor ons is dat de procedures rond het beleid van deze wegen worden geïntegreerd. We hanteren met andere woorden dezelfde procedure voor aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing. Dat kan alleen met een administratieve beslissing van de gemeenteraad. De gemeenten zijn volgens ons het best geplaatst om daarover uitspraken te doen. Via een beleidskader kan de gemeente haar visie weergeven.

Handhavingsinstrumenten zijn uiteraard ook zeer belangrijk. Gemeenten kunnen zelf optreden tegen onrechtmatige innames of blokkades via GAS-boetes of bestuurlijke maatregelen zoals last tot herstel, dwangsommen of bestuursdwang.

Het in het voorstel van decreet bereikte evenwicht is voor ons belangrijk. Er is een verzoekschrift mogelijk tot heropening of tot opheffing. De gemeenteraad kan beslissen over zowel heropening als afschaffing van een weg.

Ik dank de collega's in de meerderheid voor de lange samenwerking in dit dossier.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Zich inzetten voor de goede zaak is onze missie in dit parlement en dat doen we met dit voorstel van decreet. Dit voorstel zet de rem op willekeur, onder meer om nieuwe ontwikkelingen tegen te houden. Op die manier kennen heel wat collega's de complexe procedures rond buurtwegen. Iemand wil een verkaveling organiseren, dat kan ook een openbaar bestuur zijn, en plots roept iemand ergens een niet zichtbare buurtweg in om de toekomst van tientallen jonge gezinnen te hypothekeren en ervoor te zorgen dat de procedure voor de verkaveling nog jaren aansleept.

Ook het omgekeerde is mogelijk: met cultuurhistorisch erfgoed. Ik heb het dan over bijvoorbeeld een buurtweg die aan de rand van een bos ligt en die plots wordt afgesloten door een omheining of die wordt omgeploegd door een boer. Dat zijn allemaal voorbeelden uit de universiteit van het leven.

Vandaag hechten heel wat mensen, van alle generaties, aan die trage verbindingen. Ze gaan daar op zondagvoormiddag een frisse neus halen. We moeten dat cultuurhistorisch erfgoed beschermen.

We vallen vandaag terug – het klinkt inderdaad surrealistisch, soms overtreft de realiteit de verbeelding – op een wetgeving die teruggaat tot 1841, de wetgeving op de buurtwegen. Als je weet dat onze bevolking toen minder dan de helft bedroeg dan vandaag, dat gemotoriseerd verkeer toen nog moest worden uitgevonden en dat de hele industrialisatie eigenlijk nog moest beginnen, dan zie je dat de tijd de wetgeving heeft ingehaald. Vandaag zijn er vooral problemen met die gedateerde wetgeving. Ik geef een voorbeeld. De stad Aarschot is veroordeeld tot het terug openstellen van meer dan vijftig buurtwegen, waarvan de meeste ondertussen niet meer bestaan. Er is een vonnis van een vrederechter waaraan dwangsommen gekoppeld zijn. Het is een wurggreep rond de nek van die stad. Dat kan niet de bedoeling zijn. Er is de hele E40. Er lopen heel wat buurtwegen doorheen. Het is een materie waarvoor 20 tot 30 jaar geleden niemand oog had. Maar vandaag kan ze gelukkig opnieuw op heel wat maatschappelijke belangstelling rekenen.

We hebben het niveau dat daarvoor inderdaad het best geschikt is en dat de situatie op het terrein het beste kent, met name de lokale besturen, de steden en gemeenten, de bevoegdheid daarvoor gegeven. Dat betekent een stuk minder bevoegdheid voor de deputaties. Voorzitter, ik ken uw voorliefde voor de deputatie. Maar ik heb nooit begrepen waarom zij zich de jongste jaren, de jongste decennia, nogal hebben gesmeten op die bevoegdheid en daar allerlei formalismen hebben ingeroepen om ontwikkelingen te vertragen. Er zijn ook bestuurlijke handhavingsinstrumenten voor die lokale besturen, om ervoor te zorgen dat de

leeuw niet alleen kan brullen maar ook finaal kan klauwen en uiteindelijk herstel in de oorspronkelijke staat kan afdwingen.

Dit is gedragen wetgeving. We hebben rond de tafel gezeten met alle middenveldorganisaties die daarmee vertrouwd zijn op het terrein, die daarmee werken. In de commissie stellen we een breed draagvlak vast over de grenzen van meerderheid en oppositie heen. Dat geeft aan dat ze beantwoordt aan een nood op het terrein, een nood die leeft in de samenleving en tezelfdertijd ook de toekomst vrijwaart. Ik ben dan ook blij dat ik een bescheiden bijdrage heb kunnen leveren aan de realisatie van dit decreet.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, op mijn beurt wil ik mij aansluiten bij de vorige sprekers, maar dan vanuit een minderheidsfractie die hetgeen op tafel ligt knap werk vindt.

Collega's, het is van belang om aan te geven dat die trage wegen, ondanks het feit, collega Keulen, dat ze uit het verleden stammen, op sommige plaatsen opnieuw essentiële schakels zullen vormen om vooral voetgangers en fietsers op een zeer vlotte en vaak ook veilige manier – omdat het nu eenmaal gaat over die trage wegen – op hun bestemming te brengen. Heel wat gemeentebesturen, heel wat lokale besturen, hebben de voordelen daarvan ingezien.

Daarom, collega's, zien wij vanuit de Groen-fractie heel wat kansen in dit voorstel van decreet, vooral op het inhoudelijke vlak, om dat fijnmazige wegennet ook lokaal aan te vullen en om ervoor te zorgen dat die trage wegen volop kunnen worden gebruikt.

Tegelijkertijd zijn er ook heel wat voorbeelden te vinden van wegen die onrechtmatig worden ingepalmd terwijl ze wel een essentiële schakel kunnen zijn in het fiets- en voetgangersverkeer. Daarover ben ik het met jullie eens, want ook ik kan wel een aantal dossiers opnoemen van het lokale niveau bij ons waarin je vaststelt hoe trage wegen onrechtmatig worden ingepalmd. En dat wordt opgelost met dit voorstel van decreet.

Naast het inhoudelijke aspect, wil ik ook een punt aanhalen met betrekking tot de administratieve vereenvoudiging. Ik vind het zeer belangrijk dat we op dat vlak toch wel stappen vooruit zetten. Je moet ook de lokale besturen inderdaad duidelijke handhavingsinstrumenten geven.

Collega Jans, die wetgeving is inderdaad behoorlijk oud. Voor een historicus, toch van de Recente Tijd, is die zeer oud. Ik zou niet de ambitie uitspreken om er opnieuw 180 jaar bij te doen. De dag van vandaag verlopen de dingen behoorlijk snel. Maar het had ook te maken met het feit dat het zeer gevoelige materie was. Dat was ook vast te stellen in de commissie. Jullie hebben er zeer lang over gedaan – ik werp daarmee geen steen – om van de voorstelling van de conceptnota tot het uiteindelijke voorstel van decreet te komen.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik niet dacht dat het er nog zou komen, maar ere wie ere toekomt. Ik vind het van belang dat er een evenwichtig compromis gevonden is. Wat ik nog veel belangrijker vind voor het parlement is dat het parlement zijn initiatiefrecht duidelijk heeft gebruikt: het is uitgewerkt door het parlement, er zijn hoorzittingen geweest, en, veel belangrijker – wat de laatste tijd te weinig gebeurt –, er is ook rekening gehouden met wat er tijdens de hoorzittingen is gezegd want er zijn ook amendementen goedgekeurd.

Voorzitter, collega's, wij zien hier eten en drinken in, ook voor lokale besturen, om verder te gaan op de weg van de trage wegen. Wij zullen dit voorstel van decreet vanuit de Groenfractie met veel overtuiging goedkeuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1847/5)

– De artikelen 1 tot en met 91 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Tine van der Vloet, Freya Saeys, Peter Persyn, Cindy Franssen en Lorin Parys houdende de sociale kaart

– 1854 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Katrien Schryvers, Tine van der Vloet, Freya Saeys, Peter Persyn, Cindy Franssen en Lorin Parys houdende de sociale kaart.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, voor het Vlaamse zorgbeleid is een goede sociale kaart met informatie van heel groot belang. Vroeger was de provincie bevoegd voor het opstellen en actueel houden van de sociale kaart. Maar met het decreet van 18 november 2016 werd die bevoegdheid opgeheven. Met dit voorstel van decreet geven we een nieuwe decretale basis aan die sociale kaart.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1854/4)

– De artikelen 1 tot en met 5 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Lies Jans, Freya Saeys, Ingeborg De Meulemeester, Vera Jans en Elke Wouters houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten
– 1856 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 6

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Katrien Schryvers, Lies Jans, Freya Saeys, Ingeborg De Meulemeester, Vera Jans en Elke Wouters houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, collega's, het is toevallig maar eigenlijk wel heel mooi dat we juist vandaag op de jaarlijkse Buitenspeeldag stemmen over dit voorstel van decreet. Op deze dag waarop we kinderen aanzetten om te spelen, zich uit te leven en zich te amuseren met leeftijdsgenoten, beslissen wij over nieuwe regelgeving die precies bedoeld is voor hen: onze kinderen die we alle kansen willen geven om naar school te gaan, om te spelen, om een hobby uit te oefenen, om te bewegen, om te groeien, samen met andere kinderen. En dit terwijl ouders gaan werken, een opleiding volgen en het huishouden runnen. Een evenwicht vinden tussen dit alles is niet altijd gemakkelijk. Ik denk dat velen van ons dat kunnen getuigen. Dat is het oogpunt van dit voorstel van decreet.

Met dit voorstel van decreet beogen we een geïntegreerd, open en kwaliteitsvol aanbod van opvang en vrije tijd op maat van het kind, het gezin en de samenleving. Niet alleen schept kinderopvang mogelijkheden voor ouders om de balans tussen werk en gezin in evenwicht te houden, ook willen we door middel van buitenschoolse activiteiten kinderen een leuke vrije tijd bieden en kansen om deel te nemen aan de samenleving. Het is niet de bedoeling om de bestaande opvanginitiatieven zomaar leuker te maken. Neen, wat we willen, is dat het vanzelfsprekender wordt om diezelfde tijd te besteden aan onder meer sport, cultuur, kunst of kunstbeleving, waardoor kinderen en hun ouders niet meer de keuze moeten maken tussen het ene of het andere. Want een sportvereniging kan dan in de turnzaal van de school activiteiten aanbieden of er kan opvang in de sportclub plaatsvinden, of er kan vervoer worden voorzien tussen het ene en het andere.

Door het opvang- en vrijetijdsaanbod op zulke nieuwe manier te organiseren, zorgen we er bovendien voor dat sport, cultuur en kunst een nog meer volwaardige plaats zullen krijgen in de opvoeding en ontwikkeling van onze jeugd.

Met dit voorstel van decreet hebben we verder gebouwd op de conclusies en aanbevelingen van de Staten-Generaal Opvang en Vrije tijd van Schoolkinderen van april 2014, de conceptnota van de Vlaamse Regering over de krachtlijnen van een nieuwe organisatie voor opvang en vrije tijd van kinderen, de bijbehorende adviezen van de strategische adviesraden en de hoorzittingen die we hierover heel uitvoerig hebben gehouden in de commissie Welzijn.

Het voorstel sluit ook aan bij de recente regelgeving over het lokaal bestuur en het lokaal sociaal beleid. Het geeft bovendien uitwerking aan het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, waarvan artikel 31 bepaalt dat elk kind recht heeft op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden die passen bij zijn of haar leeftijd en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.

Met dit voorstel creëren we een kader voor lokale besturen om maatwerk aan te bieden en te voorzien in een divers aanbod van opvang en activiteiten buiten de schooluren. Lokale besturen krijgen de regierol in handen. Zij zijn immers het best geplaatst om in te spelen op de lokale noden en om beleidsdomeinoverschrijdende werkingen mogelijk te maken.

Het is uiteraard logisch dat ze daarvoor de nodige middelen krijgen. Dat zal gebeuren via een bijkomende subsidiestroom via het Vlaams Gemeentefonds, aanvullend op de financiering of subsidiëring krachtens andere decreten, zoals dat voor het deeltijds kunstonderwijs (dko). De wijze van financiering zal er mee voor zorgen dat er bijzondere aandacht gaat naar kwetsbare gezinnen en kinderen met een specifieke zorgbehoefte.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik hoor mevrouw Schryvers graag zeggen dat het voorstel van decreet ook kansen biedt aan kinderen om zich op het vlak van jeugd, cultuur en sport te ontwikkelen. Ik heb in het voorstel van decreet ook gelezen dat daar ter zake alleen maar wat vage bepalingen over instaan en dat de uitwerking eigenlijk wordt overgelaten aan de lokale besturen of scholen.

Ik denk dat u ook het advies van de Vlaamse Jeugdraad hebt gezien. Ik zou er ook voor willen pleiten dat er in de toekomst, tijdens de volgende legislatuur, bij de uitwerking van dit voorstel van decreet, een aantal omkaderende ideeën, voorstellen en maatregelen komen om scholen en lokale besturen aan te zetten om ter zake initiatieven te nemen. Het biedt inderdaad kansen. Ik onderschrijf dat ook. Het zou fantastisch zijn dat de buitenschoolse kinderopvang niet enkel met oppassen wordt ingevuld, maar dat die ook een zinvolle invulling krijgt zodat de papa's en mama's hun leven wat beter kunnen organiseren door de vrijetijdsactiviteiten van de kinderen te laten aansluiten op de schooltijd.

Dit is een droom die ik zelf al meer dan twintig jaar heb, van toen we er indertijd bij de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) al voor pleitten om er op die manier een invulling aan te geven. We dachten toen aan dingen als een sportacademie, het dichterbij trekken van de muziekschool naar het lager onderwijs enzovoort.

Het mag geen dwangsystemen zijn waarbij bijvoorbeeld sportclubs of jeugdverenigingen in een lokaal carcan worden gedwongen. Er moet met de partners worden nagedacht en op zoek worden gegaan hoe dit kan gebeuren. Het zou fijn zijn mocht de Vlaamse overheid daar een soort van omkadering voor maken. Dat hoeft geen fortuinen te kosten, maar op die manier kunnen er ideeën worden aangebracht, al is het via een steunpunt, al is het via de CANON Cultuurcel om dat vorm te geven. Ik denk maar hardop. Anders wordt het misschien weer een lege doos.

Dit is een win-win: opvang en tegelijk extra vorming op essentiële onderdelen die voor kinderen vaak moeilijk toegankelijk zijn, zeker als de ouders niet zo mobiel zijn of als de ouders daar niet de tijd voor vinden.

Dit is een pleidooi voor de ietwat verdere toekomst, maar ik vraag u om dit mee te nemen.

Katrien Schryvers (CD&V): Mijnheer Caron, u haalt een aantal heel terechte zaken aan. Dit is een kaderdecreet. We weten dat en ik kom daar straks ook op terug.

We willen absoluut de samenwerking en de afstemming tussen de opvang en het verenigingsleven motiveren. We reiken ook een inspiratiekader aan om dit te doen.

Het is echter ook wel de uitdrukkelijke vraag van de diverse sectoren om inderdaad, zoals u dat hebt gezegd, en u neemt me daarmee ook de woorden uit de

mond, niet in een carcan te worden gezet. Je ziet immers ook natuurlijk dat er op het terrein in de lokale besturen heel verschillende situaties bestaan. Er zijn besturen en gemeenten waar er al heel veel ervaring is en waar het al goed gebeurt. Die moeten we ook de kans geven om dat verder te doen. En er zijn er natuurlijk die nog in een beginsituatie staan, en die willen we een inspiratiekader aanreiken. Wat de uitvoeringsbesluiten betreft, wij houden ook een pleidooi om die in de toekomst verder op te maken, in samenwerking met die diverse sectoren.

Collega's, ik was bij de opdracht van het lokaal bestuur gekomen. Dat is natuurlijk wel van belang. Die opdracht, namelijk het uittekenen van strategische doelstellingen ter zake, sluit aan op de opdrachten van het op te richten samenwerkingsverband tussen alle actoren die betrokken zijn bij de buitenschoolse activiteiten. De opdrachten van het lokaal samenwerkingsverband zijn meer operationeel, praktijkgericht en specifiek van aard. Het spreekt voor zich dat een goede dialoog tussen beide essentieel is. Deelname aan het samenwerkingsverband is voor elke organisatie of vereniging een vrije keuze.

We zijn ons ervan bewust dat er op veel plekken al goede praktijken bestaan van hoe opvang en vrijetijdsaanbod samenwerken en op elkaar zijn afgestemd. Die praktijken kunnen mooie voorbeelden vormen voor andere gemeenten. Daarom voorziet het voorstel erin dat de Vlaamse overheid een inspiratiekader uitwerkt voor een geïntegreerd aanbod aan buitenschoolse activiteiten. Het gaat niet om het opleggen van normen, maar om het ter beschikking stellen van een vrijwillig te raadplegen handig hulpmiddel met praktische handvatten en goede voorbeelden.

Voor aanbieders van opvang van kleuters wordt een kwaliteitslabel uitgewerkt. Ook het aanvragen daarvan is geen verplichting, maar via een afzonderlijke subsidiestroom, die bij voorrang gaat naar initiatieven met een kwaliteitslabel, krijgen ook zij zekerheid over hun middelen. Op die manier bewaken we de kwaliteit van de opvang van onze allerkleinsten, die toch nog het meest nood hebben aan zorg en begeleiding.

Het voorstel van decreet treedt in werking op 1 januari 2021, en dat geeft de lokale besturen en de aanbieders van buitenschoolse opvang en activiteiten ruim de tijd om zich voor te bereiden. Voor de huidige gesubsidieerde opvanginitiatieven voorziet het voorstel van decreet in een overgangstermijn van zes jaar.

Collega's, ik zal hier niet vermelden dat de opmaak van dit voorstel van decreet geen gemakkelijke oefening is geweest. Ik ben er echter van overtuigd dat we met dit voorstel een goed evenwicht hebben gevonden, en ik wil dan ook iedereen die hieraan heeft meegewerkt, uitdrukkelijk bedanken. Sectoren zoals Jeugd en Sport krijgen geen verplichtingen opgelegd, maar we motiveren hen wel om mee te werken. We geven het lokale bestuur het vertrouwen, ook op het vlak van financiën, maar verzekeren toch middelen voor de kleuteropvang met een kwaliteitslabel. We leggen geen arsenaal aan nieuwe regels op, maar reiken wel ondersteuning aan via het inspiratiekader, en de bestaande initiatieven geven we de ruimte en de tijd om de transitie op een goede manier te kunnen maken. Zo garanderen we voor de buitenschoolse kinderopvang nabijheid en kwaliteit, en geven we de opvang een verbindend karakter.

Ik ben ervan overtuigd dat deze nieuwe regelgeving een grote meerwaarde kan betekenen op lokaal vlak, zowel voor de families die op zoek zijn naar een goed evenwicht tussen werk en gezin en voor tal van verenigingen uit diverse sectoren waarvoor zich nieuwe opportuniteiten kunnen voordoen, als voor de opvanginitiatieven zelf, die kunnen worden verrijkt. En uiteraard zal het een grote vooruitgang betekenen voor de kinderen zelf. Zoals in de commissie werd benadrukt, dit voorstel van decreet creëert een kader. Ik onderstreep nogmaals dat het van belang zal zijn om bij de verdere uitvoering ook de diverse sectoren te betrekken.

Collega's, in 2011 keurde dit parlement op Buitenspeeldag een resolutie goed die het recht van kinderen om te spelen wilde garanderen. Met het voorstel van decreet van vandaag geven we die kinderen bijkomende kansen en mogelijkheden tot ontplooiing en om hun hobby's uit te oefenen. We willen hen ook ten volle doen participeren aan de samenleving en hen zo veel mogelijk kansen aanreiken om zich naargelang de eigen interesses te ontplooiën. Bovendien willen we via deze weg nog meer mogelijkheden scheppen tot het versterken van kinderen met specifieke zorgbehoeften, tot het bevorderen van gelijke kansen en sociale cohesie. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Voorzitter, collega Schryvers heeft goed geschetst welke belangrijke klemtonen in dit voorstel van decreet werden gelegd. Het is essentieel om te zeggen dat dit een kaderdecreet is waarbij een aantal lijnen worden vastgelegd maar waarbij de verdere uitvoering niet alleen door de Vlaamse Regering maar zeker op het terrein zal moeten gebeuren.

De uitdagingen waren groot. We wilden de combinatie tussen werk en gezin, zeker voor tweeverdieners, kunnen faciliteren. We vonden het belangrijk dat kinderen in een uitdagende en speelse omgeving na school activiteiten kunnen krijgen en dat deze zoveel mogelijk voor iedereen beschikbaar zijn. We wilden ook dat de lokale besturen hun regierol konden opnemen en de lokale autonomie zoveel mogelijk laten spelen. We wilden ook tot een overeenstemming komen in de verschillende sectoren. We merkten bij de hoorzittingen dat de visies vanuit jeugd, sport en de huidige buitenschoolse kinderopvang vanuit hun huidige realiteit zeer uiteenlopend waren.

Ik ben toch wel blij om te kunnen zeggen dat wij met dit voorstel van decreet aan de verschillende uitdagingen een oplossing hebben kunnen bieden, waarbij we de doelstellingen die worden vooropgesteld kunnen beantwoorden en realiseren. Door dit voorstel van decreet zorgen we ervoor dat er een betere aansluiting is, zowel in tijd als in ruimte, tussen het onderwijs en de buitenschoolse activiteiten. We gaan echt wel naar een betere ontplooiing voor kinderen. We zorgen er ook voor dat ouders de mogelijkheid zullen hebben om de combinatie van werk en privé beter te realiseren. We zetten zeker ook in op een sterkere sociale integratie.

Zoals ik al zei, was het niet gemakkelijk, wat ook af te leiden is uit het lange traject dat doorlopen is. Met de resultaten die hier nu voorliggen, zetten we de nodige stappen vooruit. We geven de lokale besturen de mogelijkheden om activiteiten en projecten die nu al op sommige plaatsen aanwezig zijn – bijvoorbeeld afstemming tussen school, kinderopvang en sport –, te versterken. Op sommige plaatsen worden in de sporthal van de school turnlessen gegeven na de schooluren.

Het uitgangspunt is dat we het vertrouwen geven aan de lokale besturen zodat ze in overleg gaan met de verschillende actoren op het terrein om samen tot mooie oplossingen te komen.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): De bespreking in de commissie heeft me geleerd dat er een aantal waren die een zeker wantrouwen hadden tegenover de lokale besturen voor wat betreft de delegatie van de bevoegdheden voor buitenschoolse opvang van Vlaanderen naar de gemeenten en voor de afstemming van de buitenschoolse activiteiten. Nochtans is die delegatie voor mijn partij zeer belangrijk. We geven niet alleen de regie aan de lokale besturen maar ook de middelen. Lokale overheden staan het dichtst bij de mensen en weten waar de belangrijkste noden zijn. Zij kennen ook het aanbod van hun gemeente of stad, niet alleen van de buitenschoolse kinderopvang maar ook van de andere buitenschoolse activiteiten. Bijgevolg zijn

zij het best geplaatst om met alle geïnteresseerde actoren rond de tafel te gaan zitten en na te gaan of en hoe afstemming mogelijk is. Geen enkele burgemeester of schepen in Vlaanderen of Brussel zal er belang bij hebben om buitenschoolse kinderopvang te verwaarlozen want hij zal daar zwaar voor worden afgestraft.

Tijdens de bespreking heb ik ook vastgesteld dat dit huis het vaak nog moeilijk heeft om afstand te doen van allerlei regeltjes. Onze keizerkostermentaliteit maakt dat we regels willen opleggen vanuit het Vlaams Parlement om zo de kwaliteit van opvang te garanderen.

Nochtans worden er in Vlaanderen heel veel kinderen bij buitenschoolse activiteiten opgevangen zonder dat er regels voor zijn. Wij bieden met dit voorstel van decreet een inspiratiekader waarin good practices worden gegeven, zodat niet elke gemeente het warm water zelf moet uitvinden, zodat gemeenten die al voorlopers waren hun goede ervaringen kunnen delen met andere gemeenten die er naar aanleiding van dit decreet mee zullen starten. Voor de jonge kinderen biedt het kwaliteitslabel trouwens wel een garantie voor die kwaliteit.

Voor het eerst in de welzijnssector werken we ook samen met andere sectoren zoals sport, cultuur, jeugdverenigingen en kunstonderwijs om een aanbod te formuleren voor kinderen en jongeren. Wat we jongeren kunnen bieden na schooltijd is niet alleen maar beperkt tot opvang, we verruimen de mogelijke activiteiten waaraan kinderen kunnen deelnemen, elk volgens hun eigen interesse. Dat is volgens mij een belangrijke meerwaarde voor de ontplooiing van kinderen en jongeren.

Met dit voorstel van decreet hebben we ook aandacht voor de toegankelijkheid van buitenschoolse activiteiten, meer bepaald dan voor kinderen met een beperking en kinderen van ouders met een zwakke socio-economische achtergrond. Het M-decreet zal ervoor zorgen dat kinderen met een beperking gebruik zullen maken van de reguliere buitenschoolse activiteiten. We moeten zorgen dat daarvoor ook de mogelijkheid wordt gecreëerd. We hebben bij onze financiering de nodige parameters ingebracht om ervoor te zorgen dat deze groepen wel degelijk aan bod kunnen komen.

Dit voorstel van decreet heeft inderdaad een lange overgangsperiode en zal maar ten volle zijn werking hebben in 2027. Dat moet het wel mogelijk maken dat alle actoren en lokale overheden hun werking kunnen aanpassen aan die nieuwe regels. Het aanbod van de gesubsidieerde buitenschoolse kinderopvang is immers niet gelijk verdeeld over Vlaanderen. Het aanbod van buitenschoolse opvang en buitenschoolse activiteiten is verschillend in alle Vlaamse gemeenten en dus is er best wel wat maatwerk nodig. De overgangsfase laat toe voor elke actor en elke gemeente tot een realistisch plan te komen om in 2027 te komen tot een zo goed mogelijke regeling.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Collega's, wij zijn vandaag geëvolueerd naar een samenleving met een tweeverdienersmodel. Beide ouders gaan werken, ook als ze kinderen hebben. We zijn geëvolueerd naar een model waarin ook verwacht wordt dat beide ouders gaan werken en dat kinderen naar school gaan. Maar ons schoolmodel – dat weten jullie ook allemaal, want wij zitten hier op een woensdagnamiddag – is niet altijd aangepast aan de werkuren van de ouders. Dat betekent dat na de school om half vier daar staan voor de meeste werkende mensen nagenoeg onmogelijk is, noch op woensdagnamiddag noch in schoolvakanties. Dus is vandaag de combinatie van werk en gezin ongelooflijk moeilijk. Dat zie je aan de cijfers van de buitenschoolse opvang. Waar er vroeger iets meer dan 30 procent van de kinderen in een buitenschoolse opvang zaten, gaan we nu richting 70 procent. Dat is één belangrijk element.

Een ander belangrijk element is dat er steeds meer kinderen zijn, zeker in de steden. We kennen de tekorten. Er zijn scholen bijgekomen, dat is een goede zaak, maar er zijn ook meer kinderen. Er is een M-decreet gekomen, dat betekent dat kinderen met een handicap, met een beperking, meer naar het regulier onderwijs gaan. Al die zaken hebben een invloed op onze buitenschoolse opvang. Wat is daar gebeurd, deze legislatuur, collega's? Wat heeft deze regering gedaan om meer of betere buitenschoolse opvang te hebben? Niets. Er is geen capaciteit bijgekomen. Er is niets veranderd.

Dat wil niet zeggen dat er niets gebeurt op het terrein. Er wordt met hart en ziel, en met heel veel overtuiging, goed werk geleverd. Maar in essentie is er niets veranderd. En dus ging er een decreet komen. Dat werd in het begin van de legislatuur aangekondigd. We hebben een Staten-Generaal gehad in 2014. Dat is goed. Er is een conceptnota gekomen in 2014. Dat is goed. We hebben die conceptnota besproken in het parlement. Er waren hoorzittingen met heel de sector. Tot zover het goede nieuws. Toen kwam er stilte. Toen is alles in een zwarte doos gegaan. Ik heb dit voorstel van decreet hier een paar keer het Loch Ness van de commissie Welzijn genoemd. Iedereen praatte erover maar niemand zag het. Dat is vijf jaar zo geweest. Dan zou je nu denken: ah, het is er, het komt boven water, we zien het. Maar eigenlijk is het er niet. Eigenlijk ligt hier vandaag een schim van wat een goed voorstel van decreet betreffende de buitenschoolse opvang zou kunnen zijn.

Want wat staat er in een goed decreet voor buitenschoolse opvang? Er staat in wat goede buitenschoolse opvang is, wat wij kwaliteit noemen – dat wil niet zeggen hoeveel vierkante meter speelplaats je hebt, maar wel een goede visie op wat kwaliteit is – en hoe we gaan zorgen dat er genoeg plaats is, die voor iedereen betaalbaar en toegankelijk is. Dat is een goed decreet buitenschoolse opvang. Maar dat staat hier niet in. Hier staat in dat we dat willen – we willen dat allemaal –, maar niet hoe we daar gaan komen. Hier staat in dat we het aan de gemeenten gaan vragen, en daar hebt u onze steun. Daar was een breed draagvlak voor, want de gemeente heeft een veel betere voeling met wat er op het terrein leeft, welke organisaties actief zijn, en hoe je op een goede manier die buitenschoolse opvang kunt organiseren, samen met je sport- en culturele verenigingen, samen met je middenveld. Dat is dus een goede zaak. Maar hoe ze dat moeten doen, met welke middelen, met welke instrumenten: daar blijven we achterwege.

Eigenlijk wordt hier een ongelooflijke verantwoordelijkheid doorgeschoven naar de gemeenten. Ik hoor dan: 'we hebben daar vertrouwen in, we hebben allemaal vertrouwen in lokale besturen'. Wel, ik ook! Maar als je vertrouwen hebt in lokale besturen, geef je ook de instrumenten en de middelen om uit te voeren wat je vraagt om uit te voeren. Dit wordt nu niet voorzien. Hier wordt geen groeipad voorzien, hier wordt niet aan de regering gevraagd om voldoende middelen vrij te maken – en, collega's, wij kunnen dat aan de regering zeggen te doen. Wij moeten niet zeggen: 'alstublieft, wilt u eens kijken of u genoeg geld hebt en dat misschien in orde brengen'. Wij kunnen zeggen: 'zie dat daar genoeg geld voor is, maak dat waar en geef uw gemeenten de instrumenten in handen om dat waar te maken'. Maar dat doet dit voorstel van decreet niet, en dat is ongelooflijk jammer.

Ik wil even verwijzen naar een incident dat deze vakantie gebeurd is, een tragisch incident. Er is een brand geweest. Het was een moeder die haar kinderen alleen gelaten had, een moeder die ging werken en daarom haar kinderen alleen gelaten had. Ik wil dat niet goedpraten, maar ik wil ook geen overheid goedpraten die niet genoeg opvang voorziet voor die werkende ouders, die niet zorgt dat er genoeg betaalbaar en toegankelijk aanbod is. Dus in plaats van ouders die de touwtjes niet aan elkaar geknoopt krijgen en niet kunnen zorgen voor de juiste opvang voor hun kinderen, te verwijten, wil ik een overheid die verantwoordelijkheid neemt en zorgt dat er een aanbod is. En kom niet zeggen dat er genoeg

aanbod is, want iedereen weet het. Iedereen met jonge kinderen weet hoe moeilijk het is om vakantieopvang te vinden, om naschoolse opvang te vinden of om zelf aan de schoolpoort te staan om halfvier.

Het is jammer dat er daarover te weinig staat in dit voorstel van decreet, en dat is iets wat wel rechtgezet kon worden. Er zijn zelfs amendementen geweest om daaraan tegemoet te komen. Daarom zal Groen dit voorstel van decreet ook niet goedkeuren.

Is heel dit voorstel van decreet slecht? Neen. We gaan ook niet tegenstemmen, we gaan ons onthouden. Er staan goede zaken in – ik zei het daarnet al. Het feit dat je van je lokale besturen de motor maakt, is een goede zaak. Dat je oog hebt voor bijvoorbeeld zorgkinderen, dat is geen detail, dat is een goede zaak, dat we weten dat die kinderen met zorgnoden er ook komen. Wat ik misschien ook een goede zaak vind – en het is bijna cynisch – is dat het pas over lange tijd in de toekomst in voege zal treden. De datum waarop het in voege zal treden is in 2020-2021, het is gefaseerd, dan heb je nog een hele overgangperiode. Dat betekent dus dat er nog heel veel rechtgezet kan worden – dat is een oproep aan al wie de volgende meerderheid mag uitmaken – en dat zal nodig zijn. Ik wil u dan vragen om dat te doen, om de nodige middelen en instrumenten te voorzien, en om dat samen met de sector te doen.

Mevrouw Schryvers, u bent geëindigd met al wie meegeholpen heeft, te bedanken. Ik vond dat eigenlijk cynisch. Wij hebben immers nagenoeg unaniem van alle actoren op het terrein een brief gekregen waarin zij zeiden dat ze graag wilden meewerken, maar dat ze twee of drie jaar in het duister gehouden zijn, dat ze twee of drie jaar niets gehoord hebben. Ze waren bereid om mee te werken, om mee na te denken. Maar u hebt het in de stilte, in de achterkamers gedaan, en hen niet betrokken. Pak dat dus anders aan, gebruik die overgangperiode om effectief aan de slag te gaan. Groen zal daar mee een bondgenoot in zijn, om te zorgen dat we een goede buitenschoolse opvang hebben, dat we een goede visie op kwaliteit hebben en dat we onze regering verplichten om daar ook de nodige middelen tegenover te zetten. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Mijn dank aan alle collega's voor de discussies, waarbij we ook vanuit de commissie Onderwijs te gast waren in de commissie Welzijn om dit belangrijke dossier te bespreken. Goede buitenschoolse kinderopvang is inderdaad nogal essentieel om de gemeenschap, maar ook de economie van vandaag te laten draaien. Collega Van den Brandt zei het al: we zijn een samenleving waar mensen met zijn tweeën gaan werken, en waar lang niet alle gezinnen om twintig over drie aan de schoolpoort kunnen staan om de kinderen op te vangen en de vakantieperiodes te overbruggen.

Wij zijn er absoluut heel sterk voorstander van om de regie van buitenschoolse opvang ook bij de lokale overheden te plaatsen, omdat zij het dichtst bij de mensen staan en de regie het beste kunnen opnemen met scholen en met het hele middenveld. We weten ook dat er in een aantal steden en gemeenten fors geïnvesteerd wordt in het aanbod en dat is een goede zaak, dat zijn 'good practices'.

'Good practices' maken natuurlijk nog geen goed globaal beleid. Het voornaamste is dat elk kind tussen 2,5 en 12 jaar recht heeft op kwaliteitsvolle, betaalbare en toegankelijke buitenschoolse opvang. Dat principe staat, als principe, in dit voorstel van decreet, wat een goede zaak is. Het blijft echter wel heel vrijblijvend, zoals collega Van den Brandt ook al aanhaalde. Zo voorziet de Vlaamse Regering niet de middelen om die opvang ook te organiseren op het terrein. We denken dat dat een gemiste kans is – en ik heb de collega's in de commissie Welzijn daar ook attent op gemaakt.

In het onderwijs kennen we het open-endprincipe: als een school meer kinderen heeft dan volgen er ook middelen om het leerproces te begeleiden en komen er meer leerkrachten om de onderwijstaak op te nemen. Eigenlijk is het recht op buitenschoolse opvang een recht dat even sterke garanties zou moeten krijgen als het recht op onderwijs. Vandaar zeggen wij dat het open-endprincipe doorgetrokken moet worden over het hele voorstel van kaderdecreet. U kunt het niet maken om te zeggen dat kinderen van 2,5 tot 12 jaar recht hebben op buitenschoolse opvang, maar daar geen middelen voor voorzien. Dan blijven dat eigenlijk ijdele woorden.

Een tweede element dat wij heel erg belangrijk vinden is niet alleen de toegankelijkheid van buitenschoolse opvang voor alle doelgroepen, maar ook de kwaliteit van die opvang. Ik denk dat het evident is dat je aan een kaderdecreet een kwaliteitskader koppelt. Ook hier blijft het voorstel van decreet wat ons betreft wat te vrijblijvend. Wij hadden amendementen ingediend om dat kwaliteitskader te versterken, maar daar ging de meerderheid niet op in en dat betreuren wij. Vanwege die twee bemerkingen zal sp.a zich onthouden over dit voorstel van kaderdecreet, ook al zitten er uiteraard ook goede elementen in, waaronder de verankering van het recht op buitenschoolse opvang en die regie bij de lokale besturen.

Katrien Schryvers (CD&V): Ik wil graag even reageren op de tussenkomsten van mevrouw Van den Brandt en mevrouw Gennez.

Heel wat collega's waren aanwezig tijdens de hoorzittingen, waarop we vanuit heel uiteenlopende hoeken bijdragen hebben gehoord. Wij krijgen het verwijt – en kregen dat ook in de commissie – dat wij niet aan alle verwachtingen tegemoet zijn gekomen.

Mevrouw Van den Brandt, ik zou u toch willen uitdagen of vragen hoe u dat gedaan zou hebben. U hebt namelijk ook de verschillende adviezen gehoord. Er waren vanuit verschillende kanten ontzettend verschillende verwachtingen met betrekking tot dit voorstel van decreet.

De lokale besturen vroegen om de regie over te dragen en zo weinig mogelijk in regels te gieten, zodat maatwerk voor nieuwe en bestaande initiatieven mogelijk zou zijn. De buitenschoolse opvang zelf vroeg om de huidige situatie zoveel mogelijk te verankeren. Andere sectoren, zoals Jeugd en Sport, vroegen om te kunnen, maar zeker niet te moeten, participeren. Die wilden vooral niet dat hun ondersteuning en subsidies af zouden hangen van hun eventuele deelname.

Ik kan u verzekeren – en dat weet u eigenlijk heel goed – dat dit allemaal niet zo eenvoudig was. Ik ben ervan overtuigd dat we nu een goed evenwicht gevonden hebben en dat is ook uit de reacties vanuit verschillende hoeken bevestigd. Waar er nog verschillende punten aangedragen worden, zijn die heel tegenstrijdig.

Voor de middelen zal er in de toekomst inderdaad een groeipad nodig zijn. Mevrouw Gennez, u bent actief lid van de commissie Onderwijs, en in de onderwijssector is er een open-endfinanciering mogelijk. We kennen dat echter niet in de welzijnssector. We moeten roeien met de riemen die we hebben. We moeten in de toekomst zeker een groeipad uitwerken en ik zou willen dat we ooit met een open-endfinanciering kunnen eindigen, maar jammer genoeg is de hemel niet voor iedereen onmiddellijk bereikbaar.

De kwaliteit is een punt dat meermaals terugkomt. Het is natuurlijk wel tegenstrijdig om te vragen dat we aan de ene kant rekening houden met de verschillende adviezen, maar dat we aan de andere kant stringente kwaliteitsregels moeten opleggen. In heel veel van die adviezen wordt net gevraagd om niet stringent op te treden op het vlak van kwaliteit. We hebben daarin een goed evenwicht gevonden. We werken voor de kleuteropvang een kwaliteitslabel uit, maar we doen

dat niet voor de oudere kinderen. Voor die opvang reiken we wel een inspiratiekader aan en leggen we ons vertrouwen in de samenwerking die de lokale besturen met de verschillende sectoren zullen opzetten.

Als je trouwens dat kwaliteitskader stringent zou maken voor de totale opvang dan zou dat betekenen dat je ook kwaliteitseisen moet stellen voor de sectoren jeugd en sport. Voor die sectoren wordt gevraagd om dat absoluut niet te doen.

Ik denk dat we hierin een goed evenwicht hebben gevonden.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Mevrouw Schryvers daagde me uit om te zeggen hoe ik het dan zou hebben gedaan. Tussen de hoorzittingen en nu zijn niet een paar weken of maanden verloren gegaan, mevrouw Schryvers. Er zitten een paar jaar tussen.

De sector vroeg in die jaren waarin u heel naarstig hebt zitten schrijven en waarin u de sector niet hebt betrokken om net wel betrokken te worden. Dat lijkt me niet zo'n overdreven vraag. Integendeel. Ik ken die sector net zoals u als een constructieve bondgenoot die graag wil meedenken. Dat bleek ook zo op de hoorzitting.

Nu u op het einde van de rit plots als een duivel uit een doosje met een decreet komt, nog net op tijd voor de deadline van het Vlaams Parlement, weet de sector van niets. Ze willen betrokken worden en het decreet nog bijsturen. Dit is een ongelooflijk gemiste kans.

U zegt dat de sector tegenstrijdige adviezen geeft, maar dat is helemaal niet zo. Ik zal u een concreet voorbeeld geven van een advies dat niet tegenstrijdig is en dat niet werd gevolgd. Ik begrijp niet waarom. De lokale jeugdraden vragen dat ze de lokale besturen kunnen adviseren. U gaat daar niet op in. Daarvoor hebt u geen argument, geen reden. Zo zijn er meerdere zaken. Had hen toch betrokken, had hen toch een plek gegeven, want er was ruimte voor overleg.

Dat zou ik anders hebben gedaan, mevrouw Schryvers. Ik zou mezelf niet drie jaar in een kamer hebben opgesloten, maar wel met de sector hebben samengewerkt. Nee, het was niet gemakkelijk, dat geef ik grif toe, maar als je een hele legislatuur de tijd hebt om iets waar te maken, dan moet je het ook goed doen. Die hele legislatuur heeft minister Vandeuren geen enkele extra capaciteit gecreëerd. Er is niets bijgekomen. De sector werd totaal verwaarloosd. Op het einde komt er dan een voorstel van decreet dat op z'n minst een goed volwaardig decreet had moeten zijn, met een visie op kwaliteit.

Niemand vroeg om stringente regels, niemand vroeg om de regulitis die in sommige welzijnssectoren heerst, maar iedereen vroeg een goede visie op kwaliteit en dat daarover werd nagedacht. Wat betekent kwaliteit? Dat is niet hetzelfde als een inspiratiekader en te weinig geld aan het lokale bestuur geven met de boodschap dat ze het waar moeten maken. Kwaliteit betekent dat men een goede visie ontwikkelt. Dat kan een steunpunt doen, zoals de heer Caron heeft gezegd. Dat kan op vele manieren, maar die kansen zijn tijdens deze legislatuur niet gegrepen. Dat is jammer.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Ik zal eerst ingaan op de samenwerking met de jeugdraad. U zegt dat de jeugdraad heeft gevraagd om opgenomen te worden. Ze hebben net gevraagd om niet opgenomen te worden en ze hebben dat nadien nog eens bevestigd. We hebben dat ook niet gedaan.

Met betrekking tot de jeugdraad hebt u een amendement ingediend om te vragen dat er aan de jeugdraad een verplicht advies zou worden gevraagd met betrekking tot buitenschoolse opvang.

Mevrouw Van den Brandt, ik verwijs naar het decreet van 6 juli 2012, houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid, dat in artikel 5, paragraaf 3 zegt: "Het college van burgemeester en schepenen toont aan dat ze advies vraagt aan de jeugdraad over alle aangelegenheden die betrekking hebben op het jeugdbeleid", ook bij de opmaak van het meerjarenplan.

Dit valt daaronder. Dit is dus al opgenomen. Ik zie niet in waarom dit nogmaals zou moeten worden opgenomen in het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten, en waarom we dit dan niet zouden doen voor de andere sectoren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1856/6)

– De artikelen 1 tot en met 20 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft
– 1970 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Jan Durnez bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Durnez heeft het woord.

Jan Durnez (CD&V): Voorzitter, ik vraag de collega's om bij hoogdringendheid een voorstel van decreet te behandelen houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft. Dat hangt samen met het reeds ingediende voorstel van resolutie.

De voorzitter: Daarover zullen we in de loop van de vergadering beslissen.

Het incident is gesloten.

**VOORSTEL VAN DECREET van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Sas van Rouveroij, Bert Maertens, Martine Fournier en Paul Van Miert houdende de havenkapiteinsdienst
– 1908 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Sas van Rouveroij, Bert Maertens, Martine Fournier en Paul Van Miert houdende de havenkapiteinsdienst.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1908/1)

– *De artikelen 1 tot en met 23 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

**VOORSTEL VAN DECREET van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gwenny De Vroe, Axel Ronse, An Christiaens en Lorin Parys houdende wijziging van artikel 80 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, wat betreft de uitbreiding van de verzekering gewaarborgd wonen met bescherming tegen inkomensverlies van zelfstandigen ingevolge onvrijwillige stopzetting van hun activiteit
– 1912 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gwenny De Vroe, Axel Ronse, An Christiaens en Lorin Parys houdende wijziging van artikel 80 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, wat betreft de uitbreiding van de verzekering gewaarborgd wonen met bescherming tegen inkomensverlies van zelfstandigen ingevolge onvrijwillige stopzetting van hun activiteit.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Met de titel hebt u eigenlijk al samengevat waar het over gaat. Het is een uitbreiding van de verzekering gewaarborgd wonen voor zelfstandigen. Zij konden die verzekering vandaag ook al krijgen, maar dan enkel als zij arbeidsongeschikt werden. Het verzekerde hen niet tegen de onvrijwillige stopzetting van hun zelfstandige activiteit. Dat wordt door dit voorstel van decreet toegevoegd. Het voorstel van decreet is een uitvoering van de resolutie die dit parlement reeds heeft goedgekeurd in deze legislatuur.

Het gaat om de begeleiding van ondernemers in moeilijkheden. Het is eigenlijk de uitvoering van een amendement van collega Turan, die daar toen het eerste initiatief toe heeft genomen.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Voorzitter, u hebt mij uitgenodigd om hier te komen spreken met uw opmerking die u onbedoeld hebt gemaakt. Het feit dat de indieners afwezig zijn – behalve collega Engelbosch – toont hoeveel interesse er is voor dit voorstel van decreet. Ik wil daar net extra aandacht op vestigen. Daarom sta ik hier.

Gelukkig sta ik hier, maar ik kan ook zeggen: 'helaas'. Waarom? Er was inderdaad sprake van discriminatie tussen een ondernemer – een zelfstandige – en een werknemer die wegens ziekte uit roulatie viel. Het gaat dan over de waarborg op wonen die wij voor die mensen garandeerden. Die ongelijkheid tussen een ondernemer in nood en een werknemer in nood is bij deze weggewerkt. Waarom zeg ik 'helaas'? Omdat die uitsluiting in de eerste plaats daar niet in had moeten zitten. Ik zeg ook 'helaas' omdat dit voorstel van decreet er is gekomen, zoals de heer Engelbosch ook aangaf, naar aanleiding van enkele initiatieven van mij en van de sp.a-fractie – en ik zeg 'helaas' omdat dit een conceptnota was voor een nieuwe regelgeving die was ingediend op 12 maart 2015.

Als gevolg daarvan heb ik in juni 2015 een voorstel van resolutie ingediend dat uiteraard is weggestemd. Op 23 juni 2015 heeft de meerderheid echter een voorstel van resolutie ingediend waarin dit punt was opgenomen en waar vandaag gelukkig gevolg aan wordt gegeven.

Ik weet niet of iedereen beseft wat dit betekent. We willen iedereen stimuleren om te ondernemen, maar als het misloopt en iemand is gedwongen te stoppen of gaat failliet, dan is er gelukkig nog het gewaarborgd wonen en verliest hij zijn woning niet. Hoeveel faillissementen zijn er sinds 2015 al uitgesproken? Hoeveel gezinnen hebben ondertussen helaas hun woning verloren? Gelukkig is het gewaarborgd wonen er nu, maar wat mij betreft, komt het veel te laat. We hadden dat beter kunnen aanpakken en sneller kunnen werken. Iemand wil zekerheid voor zijn gezin en werkt daarvoor. Hij wil zekerheid vandaag en morgen. We volgen allemaal de hype van het ondernemerschap, met freelancers en zelfstandigen. We applaudisseren als het lukt, maar als het mislukt, hoor ik dat we ze niet mogen pamperen.

We bieden nu een aantal zekerheden, ook voor die mensen. We bieden gelijke kansen. Het moeten niet enkel de vermogenden zijn die kunnen ondernemen. We moeten ervoor zorgen dat wat kansarmere mensen, die veel initiatieven kunnen nemen en die veel ideeën hebben, ook kunnen ondernemen. Ondernemers met een migratieachtergrond ervaren uiteraard dezelfde belemmeringen, maar voor hen is het aanvoelen soms zwaarder. De flankerende maatregelen moeten soms aan een doelgroep worden aangepast. Ik denk dan aan mensen met een beperking of aan vrouwen, die nog steeds niet zijn vertegenwoordigd zoals we zouden willen.

Voorzitter, het heeft helaas lang geduurd, maar gelukkig is het uiteindelijk, tijdens de allerlaatste vergadering van deze legislatuur, gelukt dit voorstel van decreet erdoor te krijgen. Dit betekent dat het ook de allerlaatste keer is dat ik hier op het spreekgestoelte heb mogen staan. Ik wil u en alle collega's bedanken voor de samenwerking. Maak er een mooie campagne en een nog mooiere legislatuur van. (*Applaus*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1912/2)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat de toegang tot een betalende niet-lineaire televisiedienst betreft

– 1936 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat de toegang tot een betalende niet-lineaire televisiedienst betreft.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, we weten dat het gekende televisiemodel onder druk staat. Zo kosten het uitgesteld kijken en het doorspoelen van reclame, bijvoorbeeld, de private omroepen advertentie-inkomsten. Uit een onderzoek van Econopolis blijkt dat dit ten koste van het aanbod aan Vlaamse programma's zou kunnen gaan. Dit aanbod zou verschromelen en een mogelijkheid om hier iets aan te doen, is het niet-lineaire aanbod stimuleren. We moeten daarbij de klemtoon leggen op eigen Vlaamse Nederlandstalige producties. Om te voorkomen dat de markt wordt ingenomen door enkele grote buitenlandse spelers, zoals Netflix, die blijkbaar niet de behoefte voelen om die Nederlandstalige producties te beklemtonen, moeten we lokale initiatieven maximaal ondersteunen en maximale slaagkansen bieden.

Met dit voorstel van decreet doen we dit door een doorgifteverplichting op te leggen. We stellen dat een aanzienlijke hoeveelheid Nederlandstalige Europese producties moet worden doorgegeven.

Dat amendement heeft de N-VA aangevraagd en aan de collega's voorgelegd. Door dat te doen, willen wij in elk geval dat die regelgeving ons Vlaams media-ecosysteem en onze creatieve Vlaamse industrie extra ondersteunt.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Voorzitter, ik wil collega Bajart verontschuldigen. Hij had andere verplichtingen.

Met dit voorstel van decreet willen we de weg vrijmaken om de toekomst van de Vlaamse mediasector te versterken. In de commissie en ook in de plenaire vergadering hebben we geregeld gepraat over de verschuiving van reclame-inkomsten, het veranderend kijkgedrag van de mediagebruiker en de opkomst van nieuwe spelers en distributietechnieken. Die zetten ons Vlaamse media-ecosysteem danig onder druk.

Anderzijds werd er bij de laatste studie, die we hier ook hebben besproken, van Econopolis en imec-SMIT onder leiding van de VUB, ook een duidelijk lichtpunt gezien. Want de Vlaamse mediaconsument is wel degelijk bereid te betalen voor goede content. En net daar gaat het om: de toekomst van de mediabedrijven, omroepen en vooral de productiehuisen in Vlaanderen verzekeren, want die maken wereldwijd erkende goede content.

De kijker houdt van Vlaamse series. Omroepen staan vandaag echter onder grote commerciële druk, die de productie daarvan in gevaar brengt. De Vlaamse omroepen zijn goed voor 90 procent van de investeringen in Vlaamse content. Los van de economische effecten die hieraan verbonden zijn, gaat dit natuurlijk ook om ons cultureel beleid. De Vlaamse omroepen doen een belangrijke bijdrage aan ons cultureel landschap en maken een onmisbaar deel uit van het maatschappelijk debat. Dat komt allemaal samen wanneer de commerciële druk op ons media-ecosysteem te groot wordt.

Er is echter een lichtpunt. De betalingsbereidheid van de Vlaamse burger kan vandaag ook worden omgezet in een nieuwe bron van inkomsten. We moeten wel opletten dat ook dit niet weer naar het buitenland vloeit, zoals bijvoorbeeld met reclame al gebeurde.

We moeten als overheid onze verantwoordelijkheid hierin nemen, maar laat ons duidelijk zijn: het zijn de mediabedrijven zelf die dit moeten waarmaken. Wat we wel kunnen doen, en dat is waar dit voorstel van decreet op neerkomt, is de drempel voor betalende niet-lineaire televisiedienst, zeg maar een Vlaamse Netflix, zo laag mogelijk leggen. Die zou ons ecosysteem kunnen versterken en ervoor zorgen dat de 'willingness to pay' van de Vlaamse consument niet volledig naar het buitenland vloeit.

Maar zo'n initiatief houdt natuurlijk ook investeringen in, en vooral ook risico's. Om kans van slagen te hebben, is het belangrijk dat dit interessant genoeg is voor de consument en dat die er gemakkelijk bij kan. Dat laatste willen we verzekeren met dit voorstel van decreet. Door ervoor te zorgen dat, als zo'n initiatief wordt gelanceerd, dit niet enkel via internet, maar ook via televisie tot bij de consument raakt, nemen we een belangrijke drempel weg, zodat de mediabedrijven in staat zijn om hiermee aan de slag te gaan. Wanneer de omroepen niet weten of ze in staat zijn om bij de consument te raken, is het nog maar de vraag of ze dit investeringsrisico willen of durven nemen. Alvast dat aspect proberen we hiermee weg te nemen.

Collega's, bij de bespreking in de commissie Media hebben we beslist om de Mediaraad te vragen ons hierbij nog te adviseren. Hoewel er binnen de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) geen duidelijke consensus was in de ene of de andere richting, wil ik toch op een aantal aspecten ingaan.

We hebben het al gehad over de urgentie die speelt. Die is vandaag reëel: er is één internationale speler die op dit moment al een heel sterke marktpenetratie heeft, en volgens het onderzoek waarover we al spraken, zou er in Vlaanderen maar ruimte zijn voor een drietal dergelijke spelers. Met andere woorden: wordt er nu niet snel ingespeeld op deze opportuniteit, dan dreigt deze markt verzadigd te worden door internationale spelers. En die komen er wel degelijk aan. Om een echte kans van slagen te hebben en zo ons ecosysteem te versterken, is snelheid dus duidelijk aan de orde.

Daarnaast is er ook de vraag of dit moet gelden voor een initiatief van één omroep, of van een samenwerking van omroepen. Hoewel we de samenwerking zeker en vast toejuichen, moeten we duidelijk kiezen voor zo laag mogelijke drempels. We willen de markttoegang zo laag mogelijk brengen, en daarom doen we nu een decretale ingreep. Door dit enkel te laten gelden voor een samenwerking, zou je de drempel weer verhogen. Dan mis je de doelstelling die we vooropstellen.

Collega's, de vraag werd opgeworpen of deze decretale verplichting enkel zou moeten gelden voor een betalend niet-lineair aanbod. De reden daarvoor is wat ons betreft nochtans erg duidelijk: de doelstelling is om ons media-ecosysteem te versterken, zodat het zijn culturele en maatschappelijk belangrijke rol kan blijven vervullen. Daarbij is het probleem duidelijk, en daar ben ik ook mee begonnen: de financiering van Vlaamse content staat onder druk, terwijl de betalingsbereidheid van de Vlaamse consument naar het buitenland wegvloeit. Het is net een betalende niet-lineaire televisiedienst die in dat gat kan springen en hopelijk minstens een deel van een oplossing voor onze sector en ons cultureel veld kan zijn.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Collega's, we zouden ons de vraag kunnen stellen of wij voor of tegen een Vlaamse Netflix zijn. Is het belangrijk om een Vlaamse Netflix te hebben? Ik zou een opiniepeiling kunnen doen in deze zaal, bij de zeven mensen die zitten te luisteren. Dank u wel, ik heb al vier stemmen voor. Vijf, zes, zeven, acht, negen, tien, elf stemmen voor. De vraag is of dit voorstel van decreet het juiste instrument is om zo'n Vlaamse Netflix te creëren.

Laten we misschien nog even een stapje terug zetten. Als we ons niet heel erg haasten, heeft het helemaal geen zin om nog een Vlaamse Netflix te hebben. Collega De Gucht, die meestal zeer wijze woorden spreekt, heeft het gezegd: mensen zullen geen drie abonnementen nemen. Je kabeltelevisie, een abonnement op Netflix, straks eentje op een soort Vlaamse Netflix, eentje op Play bij Telenet en iets gelijkaardigs voor de Proximusabonnees, zo zot ga je de Vlaming niet krijgen.

Maar goed, we willen een Vlaamse Netflix. Zijn we het daarover eens? Wel, wat zijn dan de voorwaarden voor een Vlaamse Netflix? Dat je een fantastische catalogus hebt. Want dat is de sterkte van de Amerikaanse Netflix. Dat je een reuze-fantastisch palet hebt, een diversiteit van series, films, documentaires, een aanbod om 'u' tegen te zeggen, waar je door verleid wordt, waar je een gezinsabonnement op neemt, waarbij je kinderen in hun eigen slaapkamer op hun laptop naar hun favoriete series kijken, terwijl moeder naar 'Thuis' of 'Familie' kijkt, of naar een of andere andere soap.

Als we ons niet heel erg haasten, zal er geen Vlaamse Netflix zijn, maar zal die markt al lang ingenomen zijn door die andere spelers. Ik zou opnieuw een peiling kunnen doen: wie heeft hier een abonnement op Netflix? Dat valt nog tegen, vind ik. Er is dus misschien toch ruimte voor een Vlaamse Netflix. Wanneer zou u zich abonneren? Als u een fantastische catalogus vindt. Akkoord? En als de prijs redelijk is, misschien ook. Want dat is al uw tweede abonnement, boven op de Amerikaanse Netflix.

De vraag is of wij in dit Vlaams Parlement decretaal kunnen garanderen dat die basisvoorwaarden vervuld zijn, dat we een fantastische catalogus hebben, voor een betaalbare prijs, die heel veel Vlamingen bereikt. Dat is waar we naartoe moeten. Ik denk dat we die bekommernis zeker delen, zeker met de leden van de commissie Media, en ook met heel veel Vlamingen. Want morgen hebben we ook nog Apple TV, en Google komt er ook nog aan. Die gaan ons ook nog eens een abonnement proberen aan te smeren. En op het moment dat de markt gesatureerd is, zal Netflix er ongetwijfeld ook nog eens reclame proberen tussen te plooiën, om hun verdienmodel nog wat bij te stellen. Dan tellen wij in Vlaanderen niet meer mee. En toch investeren we met de Vlaamse overheid vrij veel miljoenen in de ontwikkeling van Vlaamse fictie, en terecht. We hebben ook internationaal wat te betekenen.

De vraag is hoe we daar het best toe kunnen komen. Wel, collega's, dit voorstel van decreet, zoals het nu voorligt, beantwoordt helaas niet aan die drie voorwaarden.

Het zou er kunnen aan beantwoorden maar het geeft geen garantie.

Deze tekst laat toe dat één televisieonderneming in Vlaanderen een Netflix met zijn eigen portefeuille maakt en zijn twintig series van de laatste jaren daarop zet en verkoopt. Is dat een verdienmodel? Zeer twijfelachtig. Wie is geïnteresseerd vandaag? VTM, Medialaan is geïnteresseerd om een dergelijk Netflix te maken maar zult u een abonnement nemen met alleen series van Medialaan? Is dat toch niet een beetje te mager? Of zou u er eentje nemen met alleen de VRT? En met de series van SBS, VIER en VIJF? Of zou u er misschien toch eentje nemen wanneer die allemaal samenwerken en als al die productiemaatschappijen die die series creëren daar ook aan participeren? Als we dan bovendien in Europees verband, in elk geval voor het Nederlandstalig aspect, partners zoeken om aanbod te creëren, dan hebben we een levenskans. Dan hebben we een verdienmodel en promoten we de Nederlandse en Vlaamse cultuur en onze expertise op het vlak van fictie en de creatie van fictie. Dat moeten we doen.

Telenet en Proximus zijn natuurlijk gewoon tegen, die willen een eigen portefeuille van Play blijven aanbieden. Dat zien we heel goed in het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC). We mogen overigens dankbaar zijn dat de SARC binnen een termijn van twee weken een vijftien bladzijden lang advies heeft afgeleverd waarin al die tegenstellingen waar we nu over bezig zijn, zeer expliciet naar voren komen.

Telenet en Proximus willen geen concurrenten, zij willen Netflix verkopen en hun eigen pakketje. Die doen dus ook niet mee hoewel zij verplichtingen hebben om te investeren in fictie, dat hebben wij decretaal vastgelegd. De VRT heeft VRT NU en wil heel graag niet alleen op internet maar ook op televisie. En dus is de VRT vragende partij om een dergelijk kanaal te krijgen van niet-betalende lineaire televisie.

SBS zal ook niet meedoen want Telenet is voor 100 procent baas in SBS, in VIER en VIJF. En dus blijft alleen VTM over. We bespreken hier dus een voorstel van decreet dat geen enkele structurele basis heeft voor een Vlaamse Netflix al is het met de beste bedoelingen ingediend, daar twijfel ik niet aan.

Tweede waarschuwing: we hebben in het Mediadecreet een hoofdstuk signaalintegriteit. Wanneer de zenders en de distributeurs niet overeenkomen, is daarin een procedure opgenomen van bemiddeling en arbitrage. Dat gaat dan bijvoorbeeld over het doorspoelen van reclame. Dat staat niet in dit voorstel van decreet. In een relatief liberale mediamarkt die technologisch heel snel evolueert, moet de overheid zeer terughoudend zijn om in te grijpen, want het risico bestaat dat een van de partijen wordt bevoordeeld of benadeeld.

Met dit verhaal bevoordeelt u uiteraard de VTM. Want het is hier altijd hetzelfde: de VTM mag zoiets opstarten maar de VRT niet. Waarom zouden wij onze eigen openbare omroep een plezier doen? Of nog beter: waarom zouden we de VTM en de VRT niet kunnen verplichten om samen te werken? Maar verplichten, dat doen we niet. We zijn hier de versnippering aan het organiseren van partijen die concurrenten zijn en we bieden geen enkel aantrekkelijk instrument om dat ook te doen. En dus is wat voorligt niets anders dan een doodgeboren kind.

Er zal geen interessante catalogus zijn van aanbod dat alle zenders bevat, al hun fictie, de productiehuizen en hun fictie inbegrepen. Het zal niet voldoende penetratie krijgen, omdat dat aanbod zo klein is en de buitenlandse concurrentie te groot. Tegen dan hebben de Vlamingen al lang twee andere abonnementen. En dat is jammer, doodjammer. Want we missen een grote kans.

Collega's, ik zou graag hebben gewild dat we hier met z'n allen tegen al onze zenders, productiemaatschappijen en distributeurs zeiden: 'Kleine commerciantjes, stop er nu eens mee. Leg nu eens uw kaarten samen. Ge zult allemaal commercieel

belang hebben bij één grote Netflix.' Dan krijgt iedereen een vergoeding a rato van het aanbod dat daar wordt verkocht aan de kijker, op basis van de abonnementen van de kijker. Dat kan perfect. Dan zouden we misschien een krachtig model hebben.

Wij zullen niet tegenstemmen. Wij zullen niemand kwaad doen. Maar het zal niets oplossen. Het spijt me. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Mijnheer Caron, u hebt gelijk dat het geen eenvoudige zaak zal zijn. Maar u hebt volgens mij ongelijk in de redenering dat het enkel van de grond kan komen wanneer je de samenwerking verplicht.

Ten eerste ben ik niet zo'n grote voorstander van de idee van verplichting.

Bart Caron (Groen): Maar dit decreet verplicht, mijnheer De Gucht!

De voorzitter: Mijnheer De Gucht, u hebt het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Ik weet dat u, of uw partij, daar soms wel wat de neiging toe heeft. Maar het maakt eigenlijk dat er een 'equal playing field' is. En dat is waarover dit decreet gaat, over het creëren van een gelijk speelveld.

Mocht je in een ideale wereld leven, zouden de verschillende zenders inderdaad samenwerken om een zo groot mogelijk aanbod te hebben, aangevuld met de productiehuisen. Want wat je vandaag hebt aan klasse in onze sector, is enorm. Het is ongeëvenaard in het buitenland, misschien Denemarken uitgezonderd. Onze eigen producties zitten op topniveau, zeker gezien de budgetten die daartegenover staan. Maar je moet daar wel komen. Door een verplichting tot samenwerking erin op te nemen, maak je er nog meer een doodgeboren kind van. Dan moeten we zelfs niet spreken over waar we naartoe willen gaan.

Ik zie dit eerder als een eerste stap. Is dit een ideale stap? Nee, maar ik zie dit wel als een eerste stap die ons de mogelijkheid geeft om een stevig antwoord te bieden aan de zoveelste herhaling van Friends of de zoveelste nieuwe serie die op Netflix verschijnt en die niet noodzakelijk veel culturele overeenkomst heeft met onze maatschappij, en zeker geen culturele meerwaarde. Laat de twee maar mooi naast elkaar bestaan. Laat die Amerikaanse series maar komen, maar laat ons vooral ook proberen die bijzonder sterke Belgische en Vlaamse series naar voren te halen.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, collega Caron gaat zeer ver in zijn neerwaartsespiraalanalyse dat er geen behoefte is aan een aanbod dat enkel bestaat uit de portefeuille van Mediahuis, of enkel uit de portefeuille van de openbare omroep. Dat kan allemaal wel zijn. En er zou moeten worden samengewerkt. Dat is ons aller hoop, collega, en het is misschien zelfs het uitgangspunt geweest van de regeling die hier vandaag voorligt.

Maar er is een heel belangrijk punt waaraan u voorbijgaat, en dat is dat de rol van dit parlement de rol van dit parlement is. En dat is inderdaad niet de rol om zelf die samenwerkingen te gaan smeden of verplichten, of om te gaan zeggen hoe men het moet doen of niet moet doen. Onze rol bestaat erin een vehikel, een instrument, een kader te creëren, om die samenwerking van die 'Vlaamse Netflix' mogelijk te maken. En dat is wat wij vandaag doen. En ik denk dat er ook niet meer van ons mag worden verwacht dan dat. Want anders zouden wij alweer buiten onze rol treden. Dat hebben we al een paar keer gedaan of bijna gedaan in mediadossiers. We kennen de voorbeelden, dus we moeten daar omzichtig mee omspringen.

Wat we nu doen, is een vehikel creëren, een kader creëren. Voor de rest zullen we zien wat daarmee gebeurt. Wat ermee gebeurt, is niet onze verantwoordelijkheid, dat is ook niet onze taak. Dat is echt wel de verantwoordelijkheid van de mediabedrijven, van de spelers op het terrein. We kunnen alleen maar hopen,

zoals uzelf en anderen al hebben gezegd, dat de spelers verstandig genoeg zijn om toenadering te zoeken tot elkaar en iets aan te bieden dat meerwaarde heeft, waar wel degelijk een markt voor is, waar wel degelijk een publiek voor is en waar wel degelijk een verdienmodel rond gebouwd kan worden. Maar verder gaan dan wat we vandaag doen, kunnen wij niet als parlement.

Bart Caron (Groen): Als wij willen dat er zoveel mogelijk samengewerkt wordt om een mooi aanbod te creëren, dan is het niet slim om vandaag voor een verplichting te stemmen. Dat is wat u doet, collega De Gucht. Ik niet. Ik ben er voor dat er wordt samengewerkt en dat de minister van Media eventueel via een resolutie de aanbeveling krijgt om de spelers rond de tafel te brengen en te proberen een coalitie te smeden voor een Vlaamse Netflix. Wat u doet, is de distributeurs verplichten – dat staat er letterlijk in, hoor – om het signaal door te geven. *(Opmerkingen van Jean-Jacques De Gucht)*

U grijpt in op de markt, waarvoor een decreet bestaat! Er is een decreet Signaalintegriteit met een arbitrageprocedure. Signaalintegriteit gaat over doorgift. Daar grijpt u op in. Goed, het is maar om te zeggen, mijnheer De Gucht, uw verhaal over verplichting...

De voorzitter: We gaan het debat nu afronden, dames en heren. We gaan niet herhalen wat in het verslag staat.

Bart Caron (Groen): Dat staat niet op die manier in het verslag.

De voorzitter: Ik ken het verslag natuurlijk niet, maar we gaan het debat niet helemaal opnieuw doen. We laten eerst de heer Caron afronden. Dan krijgen beide heren nog een repliek en geven we het woord aan mevrouw Brouwers en aan mevrouw Segers. En dan sluiten we het debat.

Bart Caron (Groen): Wij gaan ons onthouden omdat ik de kans waarvoor opgeroepen wordt, ook wil geven. U weet evengoed als ik dat dit zeer weinig slaagkansen heeft. Ik had veel liever gehad dat er een aanbeveling aan de regering kwam om een coalitie te smeden en te onderzoeken wat mogelijk was, heel dringend zelfs, in plaats van nu unilateraal te zorgen dat één mediagroep, namelijk Medialaan, Telenet en Proximus kan dwingen om zo een initiatief van Medialaan op te nemen, en dat niet te doen voor VRT NU, waarmee u ook de markt ontwricht. De stap die u nu zet, is net de stap te ver om het te laten slagen. We zullen zien. Wij gaan ons onthouden. 'On verra'.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Ik schrik een beetje van uw redenering en de verdediging die u hier opneemt voor Proximus en Telenet. Ik had dat niet in u gezien. Wat we doen, is inderdaad ervoor zorgen dat er op de twee grote spelers die die signalen doorsturen naar de klanten, die de kabel beheersen in Vlaanderen, zeker en vast wat betreft Telenet, een kanaal komt, een betalend kanaal, waarvan wij op dit moment weten dat de inkomsten zullen zorgen voor de mogelijke instandhouding van wat wij vandaag aan ongelooflijk goede producties in Vlaanderen hebben. Is dat het perfecte traject? Neen. Maar we zijn ook op het einde van de legislatuur. Het zou een heel goede zaak zijn mocht in de volgende legislatuur de minister van Media als een van zijn eerste actiepunten de verschillende spelers rond de tafel bijeenbrengen en ervoor zorgen dat we eindigen waar volgens mij iedereen het over eens is waar we moeten eindigen. Is dit een belangrijke stap waarbij je ervoor zorgt dat dat signaal in de huiskamers terecht komt? Ja. Ik had het niet in u gezien, maar ik vind het een mooie wending...

Bart Caron (Groen): Het is een interessante poging om mij in een hoek te drummen. *(Opmerkingen van Jean-Jacques De Gucht)*

Mijnheer De Gucht, Telenet kan mij vierkant gestolen worden.

Wilfried Vandaele (N-VA): De bestuursmandaten wenken, collega.

Bart Caron (Groen): Telenet is een Amerikaans bedrijf en die belangen wil ik niet delen.

Meer zelfs, ik heb niet gestemd voor de verplichting dat de distributeurs die in een productie investeren, de centen zelf mogen besteden. Ik ben er altijd voor geweest dat die centen in het Mediafonds terecht kwamen, net om de onafhankelijkheid van de Vlaamse productie te garanderen en niet de afhankelijkheid van een Amerikaanse keten.

Weet u, als alle zenders zouden samenwerken en als Telenet geen producent zou zijn, dan zouden we veel verder geraken dan nu. Dan steun ik graag met u een collectief initiatief. Dan wil ik die distributeurs verplichten om dat collectief initiatief op de markt te brengen en te distribueren via de kabel, naast het internet, ook op de televisie.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, in september van vorig jaar ging mijn eerste parlementaire vraag aan minister Gatz over een eventuele Vlaamse Netflix en of hij het zag zitten om dit te faciliteren. Ik ben dan ook blij dat we vandaag dit voorstel van decreet kunnen goedkeuren.

Ondertussen hebben we ook de Econopolisstudie die door de minister was besteld. Die studie wees op een zeer acute situatie. Uiteindelijk gaan alle centen dat het grote Netflix ontvangt, naar het buitenland. We hebben daar binnen Vlaanderen economisch zo goed als niets aan. Het zou zeer goed zijn dat er zo'n initiatief kan komen, ook om onze Nederlandstalige producties op die manier extra mogelijkheden te geven om bij de mensen te geraken.

In Vlaanderen zitten we nagenoeg met een monopoliesituatie van Telenet. Ongeveer 80 procent van de mensen is aangesloten bij Telenet. Zij bepalen eigenlijk wat wij te zien krijgen. Met dit voorstel van decreet zullen we hen voor een stukje verplichten om een dergelijk signaal door te geven.

Er is ook al gerefereerd naar Mediaaan. Zij zijn een commercieel bedrijf. Zij zullen perfect weten wat ze doen. Zij zullen dat verdienmodel grondig onderzoeken. Ik veronderstel dat, als het enigszins kan, ze de VRT daarbij zullen betrekken, want dat is allicht noodzakelijk om zoveel mogelijk massa te hebben, om zoveel mogelijk producties te kunnen tonen. Laten we hopen dat die samenwerking in de markt vanzelf tot stand komt.

Het is vooral de bedoeling van dit voorstel van decreet om te vermijden dat de concurrentie – dat kan dan gaan over zowel andere zenders als distributeurs – een zender tegenhoudt die daar mee aan de slag wil en iets wil beginnen.

Is dit perfect? Neen, dat zal niet. Allicht volgend jaar zullen wij met het nieuwe parlement een Europese richtlijn moeten omzetten, de AVMD-richtlijn (Audiovisuele Mediadiensten), waarbij al deze zaken geëvalueerd kunnen worden.

CD&V zal dit voorstel van decreet met veel overtuiging goedkeuren. Het is jammer dat het advies van de SARC een beetje verdeeld was en dat we er niet heel veel wijzer uit werden. Daardoor denken we dat we dit voorstel niet moeten aanpassen.

Dit voorstel van decreet is nodig, want anders worden we compleet overspoeld door grote buitenlandse groepen. We moeten onze eigen culturele Nederlandstalige identiteit via Vlaamse producties bewaren en kansen blijven geven.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Dit voorstel van decreet van de meerderheid stelt een ingrijpende maatregel voor om – ere wie ere toekomt, want de bezorgdheid is er – de leefbaarheid en de gezondheid van het Vlaamse mediaecosysteem te garanderen. Er wordt een 'must-carry' voorgesteld, een verplichting dus, voor Telenet en Proximus om een Vlaamse Netflix, die nog niet bestaat, op te nemen in de catalogus. Ik wil ook niet geboekstaafd worden als een verdediger van de distributeurs, maar ik ben wel de verdediger van een gezond mediaecosysteem.

Ik geloof helaas niet in het voorstel van decreet dat nu voorligt om meerdere redenen. De heren De Gucht en Caron hebben heel duidelijk de uitdagingen geschetst waar de Vlaamse mediasector voor staat. Die zijn zeer complex. Het is dus heel belangrijk dat we onze Vlaamse mediaproducties ondersteunen en beschermen, want het gaat over onze Vlaamse cultuur, over ons DNA.

Het valt echter nog af te wachten of een Vlaamse Netflix per se een succesrecept zal zijn. We denken dat dat alleen maar succesvol kan zijn als dat initiatief niet van één zender, één mediagroep komt, want zo is dat nu wel voorzien in het voorstel dat voorligt, maar op zijn minst een initiatief is van meerdere zenders. En de VRT moet daar zeker bij betrokken zijn. Indien het een solo-initiatief is van Mediaaan of SBS, dan zie ik geen recept voor succes, en collega Caron heeft ook duidelijk geschetst waarom.

Bovendien zie ik ook niet waar het moet eindigen. Op basis van het voorstel van decreet zou het bijvoorbeeld perfect mogelijk zijn om, mocht ik baas van de VRT zijn, een must-carryplaats te vragen voor VRT NU. Waarom niet, als het kan voor Mediaaan, dat misschien als eerste daarmee zal afkomen.

Ten tweede iets over de gang van zaken. Het voorstel is er out of the blue gekomen, tijdens de laatste commissievergadering. Collega's, wij vinden dat niet serieus. Het gaat over een ingrijpend voorstel. Op zijn minst was er een advies van de Raad van State nodig. De Raad van State gaf aan geen enkele reden te zien om een spoedadvies uit te brengen. Dus toen we de bespreking aanvatten in de commissie, hadden we geen enkel advies.

– Wilfried Vandaele, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.

Daarom hebben we in de commissie dan ook beslist om op zijn minst een bijkomend advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) te vragen, en die heeft zich op twee weken tijd, in het midden van de paasvakantie, verdiept in deze kwestie en heeft ons een zeer uitgebreide nota verstrekt, waarvoor heel veel dank vanwege onze fractie.

Dat advies van de SARC is bijzonder gedetailleerd, genuanceerd, maar toont ook dat dat voorstel ons als parlement de facto partij laat kiezen, ofwel voor de zenders ofwel voor de distributeurs, en die hebben elk hun eigen belangen. Uiteraard zijn de distributeurs tegen, want de must-carry voor een Vlaamse Netflix zou eigenlijk alleen maar de betaaldiensten van Telenet en Proximus ondermijnen. Uiteraard is voor ons de signaalintegriteit een vitaal uitgangspunt, en willen wij onze Vlaamse zenders en mediabedrijven ondersteunen en beschermen, maar een gezond mediaecosysteem en een pax media zijn dat voor ons ook.

Omdat er geen advies is van de Raad van State en de SARC een zeer verdeeld standpunt heeft vertolkt, zouden wij het liefst zien dat deze kwestie wordt uitgesteld tot wanneer – collega Brouwers verwees er ook naar – we ons toch zullen moeten buigen over aanpassingen aan ons Mediadecreet omdat we de nieuwe Europese Mediarichtlijn moeten omzetten in Vlaams beleid. Men wil dit nu vliegensvlug door het parlement jagen op het einde van de legislatuur. Omdat dat voor ons geen goede gang van zaken is en niet van goed beleid getuigt, zullen we ons onthouden met betrekking tot dit voorstel van decreet. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1936/4)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Bert Maertens, Bart Dochy, Marnic De Meulemeester, Peter Wouters, Michel Doomst en Nadia Sminate betreffende de vereenvoudiging en digitalisering van de aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen – 1903 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Bert Maertens, Bart Dochy, Marnic De Meulemeester, Peter Wouters, Michel Doomst en Nadia Sminate betreffende de vereenvoudiging en digitalisering van de aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen.

De bespreking is geopend.

De heer Martens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, het is Maertens en niet Martens, zoals daar-net weerklonk. Dat was een voorganger uit Roeselare die hier ooit aanwezig was.

De voorzitter: Martens is natuurlijk veel bekender.

Bert Maertens (N-VA): Dat zeker wel. Nu nog.

Het voorstel van resolutie is unaniem aangenomen in onze commissie, en ik denk dat ieder die hier aanwezig is en die geen fan is van zelfkastijding, dit voorstel moet goedkeuren. Waarom? Met dit voorstel van resolutie willen wij een aanzet geven om ten eerste de procedure voor het indienen van de verkiezingsuitgaven te vereenvoudigen en ten tweede het papierwerk ter zake letterlijk weg te nemen door de procedure te digitaliseren. Het is unaniem aangenomen in de commissie. Ik reken ook hier uiteraard op unanieme steun.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Andries Gryffroy, An Christiaens, Daniëlle Vanwesenbeeck, Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne en Annick De Ridder betreffende de uitbouw van 'Slim Vlaanderen' – 1914 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Andries Gryffroy, An Christiaens, Daniëlle Vanwesenbeeck, Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne en Annick De Ridder betreffende de uitbouw van 'Slim Vlaanderen'.

De bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Kathleen Krekels, Jan Durnez, Franc Bogovic, Kris Van Dijck, Jamila Hamddan Lachkar en Koen Daniëls betreffende de detectie, ondersteuning en begeleiding van zeer makkelijk lerende en (uitzonderlijk) hoogbegaafde leerlingen – 1937 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Kathleen Krekels, Jan Durnez, Franc Bogovic, Kris Van Dijck, Jamila Hamddan Lachkar en Koen Daniëls betreffende de detectie, ondersteuning en begeleiding van zeer makkelijk lerende en (uitzonderlijk) hoogbegaafde leerlingen.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Voorzitter, collega's, in deze laatste plenaire vergadering worden nog een aantal belangrijke voorstellen van resolutie en voorstellen van decreet over het onderwijs goedgekeurd. Deze is daar één van en ik wil ze graag even toelichten.

Waarom is het zo belangrijk? Het gaat over een groep van leerlingen die eigenlijk veel te lang is vergeten. Het is de groep van hoogbegaafde leerlingen die altijd werd beschouwd als geen probleem, als een soort van luxeprobleem. Het zijn slimme kinderen. Ze zullen er wel komen. Ze hebben het misschien wat moeilijk maar ze geraken er wel want ze zijn toch slim genoeg. Helaas is dat niet het geval en heeft het enige tijd geduurd voor mensen zich daarvan bewust werden.

Er is jarenlang heel veel over gesproken, ook hier in dit halfroond en in de commissie, ook voor deze legislatuur, maar helaas is er nooit daadwerkelijk iets rond gebeurd. Het gevolg daarvan is dat deze kinderen beginnen af te haken in het onderwijs, dat ze veroordeeld worden tot huisonderwijs of privéonderwijs omdat ze hun gading niet vinden in het onderwijs dat wij hen vandaag kunnen bieden. Gelukkig is dat niet voor alle hoogbegaafden zo want er zijn verschillende gradaties in hoogbegaafdheid.

Omdat bepaalde leerlingen zich niet thuis voelen en zich tekort gedaan voelen door ons onderwijs, ontwikkelen ze depressies en blijven ze weg uit de klas omdat ze het niet meer zien zitten. De leerstof die hen wordt aangeboden, is voor hen te gemakkelijk en kan hen niet boeien. We hebben veel gesprekken gehouden met

organisaties en ouders. Sommige ouders zitten thuis met kinderen die zelfs neiging hebben tot zelfdoding. We hebben met ouders gesproken wiens kind effectief zelfmoord heeft gepleegd omdat het zich niet begrepen voelde, zich in een wereld bevond die helemaal niet herkenbaar was met de maatschappij waarin hij terecht kwam. Er is dus wel degelijk iets aan de hand en er is nood aan een bepaald forum voor deze kinderen.

Hoe is het allemaal zover kunnen komen? In de eerste plaats – en dat is ook de focus van dit voorstel van resolutie – komt het door een tekort aan kennis van leerkrachten om deze hoogbegaafde leerlingen op tijd te ontdekken en te herkennen. Ze zijn hoogbegaafd van bij de geboorte. Als kleuter geven ze vaak heel veel signalen die men moet herkennen en waaraan men voorbijgaat waardoor de kinderen zich terugtrekken, zich voegen naar het gemiddelde kind en zichzelf ongelukkig maken.

Dus het is heel belangrijk dat onze beginnende leerkrachten, maar ook de leerkrachten die vandaag in de klas staan, deze kennis opdoen rond hoogbegaafdheid en rond het feit dat er verschillende gradaties zijn in die hoogbegaafdheid. Die kinderen hebben, door die verschillende gradaties – ik heb het dan over de uitermate hoogbegaafden, over de ‘profoundly gifted children’ – ook een andere aanpak nodig. Sommige scholen specialiseren zich daarin, richten kangoeroeklassen in, richten bepaalde projecten in om deze kinderen mee te krijgen, om deze kinderen te stimuleren, om deze kinderen aan te moedigen om te excelleren in de stof die ze heel goed kennen. Voor sommige kinderen is dat ook effectief voldoende, voor andere kinderen niet. We moeten die kennis hebben en die zichtbaarheid geven aan die kinderen om daarmee om te gaan. Heel belangrijk is om te focussen op de lerarenopleiding om daar die kennis te brengen. Tevens is het belangrijk om de prioritaire doelstellingen voorop te stellen voor de leerkrachten die nu al in het onderwijs staan, om ook hen voldoende op te leiden in deze materie.

Een tweede focus van dit voorstel van resolutie is uiteraard de middelen. We horen het ook vaak bij het M-decreet: we willen dat wel doen, we willen wel aandacht geven aan al die kinderen met specifieke onderwijsbehoeften, maar de middelen zijn niet altijd meegekomen. Ook voor deze leerlingen gaan we inderdaad in middelen moeten voorzien.

Want het is eigenlijk niet logisch. Wij voorzien voor scholen extra middelen op basis van sociale en economische kenmerken van leerlingen. En dat is goed. Dat is belangrijk. Maar dat zijn vaak kenmerken die buiten de leerling zelf liggen. Dat zijn kenmerken zoals het feit dat de moeder geen hogere opleiding heeft genoten, of laaggeschoold is, of dat de thuistaal niet het Nederlands is. Dat zijn belangrijke kenmerken, want ook die kinderen hebben extra aandacht nodig en moeten dus extra gestimuleerd worden en ondersteuning krijgen.

Maar ook de hoogbegaafde leerlingen hebben een kenmerk, een leerpsychologisch kenmerk. Het is belangrijk voor de middelen van het onderwijs dat wij ook die kenmerken, die eigenlijk echt kindgelinkt zijn, meebrengen in ons onderwijs. Scholen moeten ook middelen kunnen krijgen op basis van leerpsychologische kenmerken van kinderen. Hoogbegaafdheid is er daar een van. Maar evengoed andere leerstoornissen of ontwikkelingsstoornissen zijn leerpsychologische kenmerken van kinderen en zouden meegenomen moeten worden in de financiering van onze scholen.

Een derde focus is het creëren van een kader waarin kinderen, zeker de uitermate hoogbegaafden en de ‘profoundly gifted children’, zich kunnen vinden om zich beter de bewegen binnen de onderwijsstructuur die we vandaag hebben. We weten dat ze uiteraard een gewone klas kunnen volgen. We weten dat ze het secundair kunnen volgen. We hebben een examencommissie die toelaat om kinderen

soms wat sneller te laten evalueren. Maar dat gebeurt graad per graad en je kan ook maar een diploma of een getuigschrift krijgen per graad. Sommige van onze kinderen evolueren zo snel in bepaalde vakken, niet altijd alle vakken, maar bijvoorbeeld in wiskunde en wetenschappen of soms heel extreem in talen, en die zouden dan ook de kans moeten krijgen om binnen die examencommissie al wat flexibeler te evolueren.

Zij kunnen bijvoorbeeld in het gewone secundair de lessen volgen voor vakken waar voldoende en kleinere uitdagingen voldoende zijn, maar ze zouden ook in staat moeten zijn om in vakken waarin ze veel sterker zijn, een snellere evolutie te maken en bijvoorbeeld ook sneller in een hogeschool terecht te kunnen om zich te profileren in de vakken waar ze heel erg sterk in zijn. Er moet dus een kader uitgewerkt worden waarop deze kinderen zich kunnen beroepen wanneer ze nood hebben om flexibeler in ons onderwijs te kunnen bewegen om als het ware een soort van individueel traject te volgen. We doen dit voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben om hun leerstof te kunnen begrijpen. We moeten dit ook doen voor de kinderen die boven die leerstof gaan en die extra uitdagingen nodig hebben.

Ik denk dat het heel belangrijk is om te besluiten dat we eigenlijk willen dat iedereen kan excelleren in ons onderwijs: zij die de ondersteuning nodig hebben om de leerstof te begrijpen en te verwerken, maar ook zij die de leerstof overstijgen en extra uitdaging nodig hebben om aan hun leershonger tegemoet te komen. Ik denk dat dit echt een pijler is voor de volgende Vlaamse Regering om heel sterk op in te zetten.

De voorzitter: De heer Bogovic heeft het woord.

Franc Bogovic (Open Vld): Ik kom naar voren omdat ik het zo'n belangrijk voorstel van resolutie vind. Waarom? Dat is eigenlijk heel simpel. Wij zijn allen om de zoveel weken oprecht trots op een uitzonderlijke prestatie van een sporter. Als er een voetbalmatch is, staan we hier bijna allemaal te roepen. Sport brengt mensen samen. Is het dan niet spijtig dat we uitzonderlijke prestaties zoals uitzonderlijke oplossingen die gevonden worden door bijvoorbeeld onze ingenieurs, door onze uitvinders, door onze artsen, door al die sectoren waarin onze regio ongelooflijk sterk is, niet meer vieren? Is het niet spijtig dat we dat niet meer respecteren? Dat het niet iedere keer in alle kranten komt? Ik vind dat wel spijtig.

Dat brengt ons dan bij de aanleiding van dit voorstel van resolutie. Ik ben heel blij dat ik daar persoonlijk aan heb kunnen meewerken. Ik ben ook heel blij met alle discussies die we gehad hebben tussen de meerderheidspartijen, en ook met de oppositiepartijen, omdat het eigenlijk ongelooflijk is dat wij in een regio die helemaal afhankelijk is van de kennis – dat is de enige grondstof die we hebben –, van ons vermogen om te innoveren, ons vermogen om bedrijven te bouwen, ons vermogen om met nieuwe oplossingen te komen, geen beleid hadden voor meer- en hoogbegaafden. U moet maar eens een boekje van bijvoorbeeld Exentra opendoen, of kijken naar een aantal van de studies die de laatste jaren rond hoogbegaafden gebeurd zijn, zoals de TALENT-studie, die over meer- en hoogbegaafden spreekt.

– Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.

De problemen zijn er wel, los van het feit dat er geen beleid was. Dit voorstel van resolutie is een stap in de goede richting, het is een sterk engagement. Er ligt redelijk wat werk op de plank om de zaken die erin staan, gerealiseerd te krijgen. Mijn collega die zonet hier stond heeft natuurlijk al uitgebreid ingezoomd op de zaken waarover we spreken. Ik wil gewoon herhalen dat voor onze fractie de vroegdetectie ongelooflijk belangrijk is. Wij zetten altijd al in, en blijven inzetten – van in de tijd van Herman De Croo tot nu – op die kleuterparticipatie. Een hoogbegaafde: je begint dat al vrij snel te zien. Dus daar voort op blijven inzetten, vinden wij niet meer dan de normaalste zaak ter wereld.

Daarnaast is zorgen dat er gewoon een kwalitatief onderwijs is met leerkrachten die beseffen hoe ze het beste met zo'n situatie omgaan een ander speerpunt dat wij graag naar voren schuiven. En ook die flexibele trajecten: zorgen dat een leerling die eigenlijk vastzit in een soort van keurslijf op een goede manier door dat traject van het secundair onderwijs kan geraken en niet al die hinderpalen ondervindt die veel van die leerlingen nu ondervinden.

Hoe groot is het probleem? Daarmee wil ik eindigen. Het is een belangrijk cijfer, denk ik. Men doet altijd alsof het maar over een klein groepje gaat, men doet altijd alsof het over de uitzonderingen gaat, maar op het eind van de dag gaat het hier wel over ongeveer 3 procent van onze leerlingenpopulatie die hoogbegaafd zou zijn, en nog eens meer dan 9 procent die meerbegaafd zou zijn. Als we het dus ruim optellen, met afrondingsmarges, komen we op bijna 15 procent. Dat is niet niets. Het is dus hoognodig en hoog tijd dat er daar een beleid voor uitgestippeld wordt, en dat dat beleid ook uitgevoerd wordt door de volgende Vlaamse Regering. (*Applaus bij Open Vld en de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Lachkar heeft het woord.

Jamila Hamddan Lachkar (CD&V): Ik kom niet naar voor, maar daarom vind ik het niet minder belangrijk. Over hoogbegaafdheid en hoogbegaafde leerlingen zijn er al ongelooflijk veel boeken geschreven. Er zijn ook al duizenden studies geweest in binnen- en buitenland. We weten er eigenlijk al heel veel over. We weten één ding: er is geen eenduidige oplossing om in te spelen op de behoeften van de leerlingen die er nu zijn. We vinden dat het dan ook niet mogelijk is om aan de Vlaamse scholen op te leggen wat ze verplicht moeten doen.

Wel is het belangrijk om de kennis en de expertise over zeer gemakkelijk lerende en hoogbegaafde en uitzonderlijk hoogbegaafde leerlingen bij de leerkrachten te verhogen, zodat de detectie zo vroeg mogelijk gebeurt en er een gepast traject kan worden gevolgd. Dat is ontzettend belangrijk.

We hebben de voorbije jaren heel sterk ingezet op een zorgbeleid – en terecht –, maar we vragen nu bijzondere aandacht voor leerlingen die zorg nodig hebben omdat ze op de klas voorlopen. Het ontbreken van kennis over hoogbegaafde kinderen treft ook talloze hoogbegaafde kinderen die niet in een welstellend gezin geboren worden. Ze hebben niet of onvoldoende middelen om specialisten te betalen of aangepast schoolmateriaal te kopen. In ons onderwijssysteem moeten wij blijvend inzetten om sociale ongelijkheid te verkleinen en dit is ook ontzettend belangrijk bij talenten in kansarme milieus. Bij CD&V telt elk kind, elk talent, welke socio-economische of culturele achtergrond het ook heeft. Daarom vinden wij het belangrijk dat ongelijkheid al van in de kleuterklas wordt weggevoerd. Ik hoop dan ook dat deze resolutie kamerbreed gesteund wordt.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de organisatie van de Vlaamse Belastingdienst

– 1955 (2018-2019) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting over het verzoekschrift over de organisatie van de Vlaamse Belastingdienst.

Mevrouw Maes, verslaggever, heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Collega's, ik geef een heel kort verslag over het verzoekschrift.

Op 4 februari is er bij de voorzitter van het Vlaams Parlement een verzoekschrift ingediend over de organisatie van de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) en op 6 februari heeft de voorzitter het verzoekschrift ontvankelijk verklaard en heeft hij het doorverwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

De verzoeker verwijst in zijn verzoekschrift van 28 januari naar de structuur van VLABEL, die volgens hem sterk afwijkt van de federale belastingdienst, wat tot gevolg heeft dat er bij betwistingen een rechtszaak aangespannen moet worden bij de bevoegde rechtbanken van Gent. Concreet vraagt de verzoeker ofwel dat VLABEL een of meerdere bijkomende belastingkantoren zou openen, ofwel dat het artikel van de Vlaamse Codex Fiscaliteit zou worden aangepast, zodat een belastingplichtige kan kiezen of hij de procedure inleidt voor de rechtbank van eerste aanleg.

De commissie besliste om het verzoekschrift ten gronde te behandelen. Hiertoe vroeg ze advies aan minister Lydia Peeters, Vlaams minister voor Financiën, Begroting en Energie. Dat advies kreeg de commissie op 22 maart 2019. In dat advies van drie pagina's lang blijkt dat VLABEL bewust de kaart van centralisatie getrokken heeft, wat uiteraard een aantal voordelen heeft.

Ik wil alleen nog vermelden dat collega Rzoska tussengekomen is en begrip heeft voor de positie van de verzoeker. Hij vond het ook niet onlogisch dat de verzoeker de parallel trok met de federale fiscale organisatie.

De conclusie van de discussie is dat de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besluit zich eenparig aan te sluiten bij het advies van minister Peeters.

Tot zover het verslag.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Peter Persyn, Freya Saeys, Ingeborg De Meulemeester, Griet Coppé en Danielle Godderis-T'Jonck betreffende de zorgzwaartegebonden financiering van de thuis- en ouderenzorg

– 1944 (2018-2019) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Katrien Schryvers, Peter Persyn, Freya Saeys, Ingeborg De Meulemeester, Griet Coppé en Danielle Godderis-T'Jonck betreffende de zorgzwaartegebonden financiering van de thuis- en ouderenzorg.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Collega's, de voorbije jaren werd al sterk geïnvesteerd in de ouderenzorg en ook in de zorgzwaartegebonden financiering. Ik verwijs onder meer naar de dagverzorgingscentra (DVC's), met de bijkomende toekenningen voor de F-forfaits, en naar de woonzorgcentra (WZC's), met de toekenning

van 55 miljoen euro voor de uitbreiding van RVT-erkenningen (rust- en verzorgingstehuis) en 46 miljoen euro voor rustoorden voor bejaarden (ROB's). In de toekomst zijn er echter nog heel wat bijkomende inspanningen nodig om tot een correcte financiering van zorgzwaarte te komen.

Het gaat dan niet alleen over meer middelen bij een gelijkblijvend beleid. Ik heb het niet alleen over het wegwerken van het onderscheid tussen rob en rvt, maar ook over de nood aan actualisering van de personeelsnormen.

Met dit voorstel van resolutie vragen we de ontwikkeling van een concrete en toereikende zorgzwaartegebonden financiering voor de thuis- en ouderenzorg op basis van een objectieve inschatting van de zorgnood en een aangepast personeelskader en aangepaste financiering.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET STATUUT VAN HET PERSONEEL VAN HET ALGEMEEN SECRETARIAAT EN VAN ZIJN BIJLAGEN

Bespreking en stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel tot wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat en van zijn bijlagen.

De bespreking is geopend.

Het Bureau heeft op 23 april 2019 beslist een wijziging van het Statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat aan de plenaire vergadering voor te leggen.

Die statuutswijzigingen hebben in eerste instantie betrekking op plaats- en/of tijds-onafhankelijk werken (PTOW). Registreren van de werktijd wordt vanaf 1 oktober 2019 vervangen door PTOW, tenzij de aard van de functie dit onmogelijk maakt.

Daarnaast wordt de plannings- en evaluatieprocedure aangepast op een aantal vlakken. Zo wordt de tweejaarlijkse cyclus vervangen door een jaarlijkse cyclus, worden de coördinatoren volwaardig evaluator en zijn er meer beoordelingsmogelijkheden dan voorheen.

Ook het rekruterings- en selectieproces wordt gemoderniseerd. Afhankelijk van de behoefte wordt een vacature intern of extern ingevuld en in bepaalde situaties kan in een hoger klassenniveau aangeworven worden of kunnen extra salaristrappen toegekend worden. Voor studentenarbeid worden specifieke bepalingen opgenomen.

Aangezien er momenteel geen Personeelsraad is en de voorstellen tot aanpassing van het statuut niet overlegd konden worden in het Overlegcomité, werden deze conform de statutaire procedure op 12 maart 2019 aan het personeel meegegeeld. De opmerkingen van de personeelsleden werden aan het Bureau van 23 april 2019 voorgelegd en hebben geleid tot enkele aanpassingen.

Ten slotte wordt de invoering van een aanvullend pensioen voor contractuele medewerkers ingeschreven. De consultatieprocedure over dat voorstel tot aanpassing van het statuut vond al eerder plaats en gaf geen aanleiding tot opmerkingen.

U vindt de aldus aangepaste voorstellen tot wijziging van het personeelsstatuut hierbij gevoegd. Over de opmerkingen van het personeel en de reactie van het Bureau hierop wordt ook organisatiebreed gecommuniceerd.

Namens het Bureau verzoek ik de plenaire vergadering om de wijzigingen aan het personeelsstatuut goed te keuren.

Vraagt hierover iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat het voorstel tot wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat en van zijn bijlagen eenparig is aangenomen? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS VREDESINSTITUUT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2019 – 48-A (2018-2019) – Nr. 1

Bespreking en stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Vredesinstituut voor het begrotingsjaar 2019.

De bespreking is geopend.

De begroting van het Vlaams Vredesinstituut moet worden aangepast naar aanleiding van een aantal personeelsinvullingen die beperkt duurder zijn dan aangenomen bij de opmaak van de begroting. Er wordt daarom voorgesteld om 25.000 euro te verschuiven van de projectkredieten naar het personeelsbudget.

De aanpassing werd goedgekeurd door het Uitgebreid Bureau van 25 februari en ik verzoek de vergadering de aanpassing definitief goed te keuren.

Vraagt hierover iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat het ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Vredesinstituut voor het begrotingsjaar 2019 eenparig is aangenomen? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Armenië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 4 december 2018 – 1947 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft minister Jo Vandeuren bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Armenië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 4 december 2018.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? *(Instemming)*

Dan stel ik voor dat het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Armenië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 4 december 2018 onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Armenië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 4 december 2018.

De algemene bespreking is geopend.

Minister Weyts vervangt minister-president Bourgeois.

Minister Weyts heeft het woord voor een toelichting.

Minister Ben Weyts: Dit is een belangrijk ontwerp van decreet voor een beperkt aantal mensen. Deze overeenkomst heeft tot doel om ervoor te zorgen dat het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van personeelsleden van diplomatieke zendingen en consulaire posten wordt vergemakkelijkt. Dit is van toepassing op het personeel van de betrokken staat in België, en gelet op de wederkerigheid, ook op het personeel van de Belgische diplomatieke zendingen en consulaire posten in Armenië.

Het gaat over een overeenkomst met een gemengd karakter. Door de zesde staatshervorming heeft er een wijziging van bevoegdheden plaatsgevonden, maar waardoor de federale overheid nog altijd bevoegd is voor de normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen. Dat is een federale bevoegdheid. De Vlaamse bevoegdheid, of in dezen de gewestelijke bevoegdheid, is dan weer de regelgeving inzake beroepskaarten, waar de federale overheid enkel bevoegd is voor vrijstellingen van beroepskaarten verbonden aan de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen.

Het is dus niet eenvoudig. Maar hiermee wil ik duiden dat dit een gemengd verdrag is, een gemengde overeenkomst. Die overeenkomst is anderzijds uiteraard ook van toepassing op vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid in onze diplomatieke en consulaire posten.

Dit wil algemeen zeggen dat de status van het diplomatieke en consulaire personeel dat door de zendstaat wordt aangesteld in de ontvangende staat, en ook de status van de gezinsleden – vreemd genoeg – worden geregeld door het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer en consulaire verkeer.

De meeste landen hebben die algemene principes aanvaard, ook België en Armenië. Maar deze overeenkomst voorziet in een aantal voorrechten en immuniteiten ten behoeve van de personeelsleden van de diplomatieke zendingen en consulaire posten, maar ook ten behoeve van de gezinsleden die deel uitmaken van hun huishouden. Dat is een vreemde, oubollige regeling.

Die overeenkomst stelt niet dat het, ten aanzien van die vernoemde personen, verboden is om in de ontvangende staat betaalde werkzaamheden te verrichten. Het is

wel zo dat hun status en de voorrechten en immuniteiten die daaruit voortvloeien in de praktijk onverenigbaar zijn met het uitoefenen van een beroep. In de meeste staten is de toegang van buitenlanders tot bezoldigde arbeid trouwens beperkt.

Daarom trachten ze daaraan tegemoet te komen. Er was ook een advies van de Raad van State. Dat is uitgebracht op 21 februari 2019. Het ging onder andere over het opschrift dat gewijzigd diende te worden, en over een betere duiding bij artikel 8 van de overeenkomst. De memorie van toelichting werd in die zin gewijzigd. Er werd dus tegemoetgekomen aan het advies van de Raad van State.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1947/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten – 1968 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft minister Jo Vandeurzen bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? *(Instemming)*

Dan stel ik voor dat het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

De algemene bespreking is geopend.

Minister Van den Heuvel heeft het woord voor een toelichting.

Minister Koen Van den Heuvel: Ik heb inderdaad een toelichting laten voorbereiden over dit belangrijke dossier. Het voorstel van decreet handelt over de uitvoering van een Europese verordening, namelijk verordening 1143 van 29 september 2014.

Deze Europese verordening handelt over invasieve uitheemse soorten – in sommige delen van Vlaanderen ‘exoten’ genoemd. Het gaat meer bepaald over preventie, vroege detectie, snelle uitroeiing of het onder controle houden van deze invasieve soorten, die al dan niet opzettelijk door menselijke tussenkomst zijn geïntroduceerd.

Een tweede element in deze Europese verordening handelt over verregaande verbodsbepalingen, namelijk de introductie, de transit, het houden, het kweken, het vervoer, het in handel brengen, en het gebruik of het uitwisselen van deze exoten.

Om uitvoering te geven aan deze belangrijke Europese verordening is een gecoördineerde aanpak vereist, en is er een samenwerkingsakkoord nodig tussen de bevoegde instanties binnen ons federaal land. Dit is namelijk een gedeelde bevoegdheid: het federaal niveau en de gemeenschappen en gewesten.

Voorzitter, ik wil er toch de aandacht op vestigen dat er ook een advies werd gevraagd bij de Raad van State. Dat advies is uitgebracht op 14 juni 2018. Het samenwerkingsakkoord werd volledig herwerkt, in overeenstemming met het advies van de Raad van State. Het is daarom dat we dit met spoed willen invoeren, omdat het wat heeft aangesleept.

Ik heb hier ook een tijdstabel bij. De eerste agendering dateert van 6 oktober 2017, maar door de herwerking na het advies van de Raad van State wordt dit ontwerp van decreet hier nu pas behandeld.

De voorzitter: Minister, de spoedeisendheid is dus duidelijk het gevolg van het feit dat de Raad van State op 18 juni 2018 een advies heeft gegeven.

De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, u hebt deze voormiddag in uw grote wijsheid beslist dat ik mijn actuele vraag over dit onderwerp niet kon stellen, maar ik wist toen nog niet dat dit ontwerp van decreet vandaag zou worden geagendeerd.

Minister, we zullen dit ontwerp van decreet uiteraard met grote overtuiging goedkeuren, maar ik heb een suggestie. Het ontwerp van decreet voorziet in de mogelijkheid en een procedure om nationale en regionale lijsten van invasieve soorten op te stellen. Ik wil hierop aandringen want het heeft geen zin bepaalde exoten te bestrijden als we tegelijkertijd toelaten dat ze in de handel verkrijgbaar zijn. Ik zeg het op een eenvoudige wijze zodat we niet meer op de techniciteit van het dossier moeten ingaan.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik vind toch ook dat u zeer vlotjes over de tijdstabel heen bent gegaan. Ik zou daar graag iets meer toelichting over krijgen.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Minister, ik vraag me af of de *Eriocheir sinensis* al dan niet op die mogelijke rode lijst zal staan. We hebben het daar in de commissie regelmatig over gehad, maar er is wat onduidelijkheid over. Ik had graag uw duiding gehoord.

De voorzitter: Minister Van den Heuvel heeft het woord.

Minister Koen Van den Heuvel: Ik wil straks de lijst geven, natuurlijk met de Latijnse benamingen voor de N-VA'ers onder ons. *(Gelach en applaus)*

Hun liefde voor het Nederlands is zo groot dat ze in twee talen praten.

Mijnheer Vandaele, de eerste agendering dateert van 6 oktober 2017. Na het advies van verschillende raden en van de Raad van State is een tweede agendering gevolgd op 9 november 2018. Het samenwerkingsakkoord is op 30 januari 2019 ondertekend. Het ontwerp van decreet is pas eind maart voor verdere afhandeling aan het Vlaams Parlement overgemaakt.

Mijnheer De Meyer, wat een eventuele verfijning van de lijst met invasieve exoten betreft, kan ik melden dat er een Europese lijst is, die ik hier in mijn bundel heb.

Mijnheer De Bruyn, het cafetaria lijkt me te druk, maar we kunnen die lijst straks in de leeszaal overlopen. Ik stel voor dat we de andere werkzaamheden daarvoor niet ophouden. *(Opmerkingen)*

Mijnheer Rzoska, ik stel voor dat u uw stem spaart voor komende vrijdag, want u zult ze nodig hebben om uw ploegje van een nederlaag weg te houden. *(Gelach)*

Mijnheer De Meyer, ik begin te merken dat dit de laatste sessie is, maar ik wil uw vraag ook ernstig beantwoorden. Er is een Europese lijst van invasieve soorten. Er is een mogelijkheid om die lijst met een regionale of federale lijst van exoten te verfijnen. Dit is een mooi onderwerp om de komende maanden verder uit te diepen. We moeten onze bevoegdheden uitputten en dit op de tafel van de volgende Vlaamse Regering leggen. We moeten zorgen voor een Vlaamse lijst van invasieve uitheemse soorten, want het is inderdaad een beetje tegenstrijdig dat sommige soorten zijn verboden en toch nog verhandelbaar zijn.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1968/1)*

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Manuela Van Werde, An Christiaens, Willem-Frederik Schiltz, Bert Maertens, Bart Dochy en Paul Cordy houdende diverse bepalingen inzake specifieke onroerendergoedpremies – 1959 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van decreet van Manuela Van Werde, An Christiaens, Willem-Frederik Schiltz, Bert Maertens, Bart Dochy en Paul Cordy houdende diverse bepalingen inzake specifieke onroerendergoedpremies.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? *(Instemming)*

Dan stel ik voor dat het voorstel van decreet van Manuela Van Werde, An Christiaens, Willem-Frederik Schiltz, Bert Maertens, Bart Dochy en Paul Cordy houdende diverse bepalingen inzake specifieke onroerendergoedpremies onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Manuela Van Werde, An Christiaens, Willem-Frederik Schiltz, Bert Maertens, Bart Dochy en Paul Cordy houdende diverse bepalingen inzake specifieke onroerend-erfgoedpremies.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Het voorliggende voorstel van decreet is niet normatief. Het biedt oplossingen op maat voor twee individuele erfgoed dossiers: de magazijnen Montevideo op het Eilandje in Antwerpen, een monument van 1895, en het kasteel Wallemote in Izegem, dat dateert van 1913.

In het dossier van de magazijnen Montevideo is er sprake van hoogdringendheid wegens de specifieke voortgang van het project en de regelgevingstechniek die gebruikelijk is in dit soort dossiers. De Montevideopakhuizen in Antwerpen zijn beschermd. Sinds 2009 zijn er meerdere restauratiepremies toegekend, maar door de opeenvolgende wissels van eigenaar zijn die nooit uitbetaald. Die staan daar dus nog steeds gereserveerd voor het project.

De huidige eigenaar heeft garanties gegeven dat hij de restauratiewerken wil aanvaatten, dus moet Vlaanderen hem ook rechtszekerheid bieden door de al eerder toegekende premies te garanderen en te actualiseren. Ik wil er de nadruk opleggen dat in deze casus al vier premies werden toegekend en die zijn ook opgenomen in de boekhouding. 2,6 miljoen euro 'encours' staat daar als 'ooit uit te betalen', maar tot op vandaag is dat nog steeds niet gebeurd. Om die middelen niet verloren te laten gaan, doen we in dit dossier aan recuperatie van beleidskrediet.

Intussen zijn door het moeizame verloop van het dossier de restauratiekosten flink opgelopen. Er zijn stabiliteitsproblemen op de site en het monument is de afgelopen jaren verder afgetakeld, dus er zijn meer middelen nodig. Vandaar dat we de premie moeten actualiseren. De noodzakelijke verhoging van de premie is berekend volgens de gebruikelijke formule van maximum 40 procent in de restauratiekosten. Nominaal kan er maximum 2,1 miljoen euro als actualisatie toegevoegd worden aan de bestaande premie van 2,6 miljoen euro. Dat is een bedrag dat ook gecontroleerd werd en zal worden door het agentschap onroerend erfgoed.

De regelgevingstechniek die normaal voorziet in de behandeling van restauratiedossiers onroerend erfgoed, via een uitgavendecreet algemene uitgavenbegroting, kunnen we nu niet aanhouden. De beleidsperiode loopt ten einde en het eerstvolgende begrotingsdecreet is maar voorzien voor september 2019. Dat is nefast met het oog op een definitieve technische oplossing. Het aanslepen van de restauratie en de in de begroting al voorziene, maar niet uitbetaalde premies vragen nu een andere, dringende oplossing. Alleen een ad-hocdecreetbepaling is de aangewezen methode. Het voorliggend voorstel van decreet voorziet dus in zo'n oplossing.

In het dossier van het kasteel Wallemote in Izegem liggen de zaken iets anders. Het beschermde monument ligt in het provinciedomein Wallemote-Wolvenhof. Het werd in 1997 door de stad Izegem aangekocht. De stad restaureerde het kasteel volledig en gaf het een herbestemming als publieke evenementen- en vergaderaccommodatie, inclusief ruimte voor lokale verenigingen. De kwaliteitsvolle restauratie is midden 2016 volledig afgerond.

Conform de reguliere regelgeving werd voor de restauratie een premie toegekend van in totaal 860.006 euro in twee schijven, een eerste gedeelte via het ministerieel besluit van 2 december 2011 en een tweede gedeelte op 11 juni 2014. Het initiële premiebedrag werd bij het ministerieel besluit van 29 juni 2016 aangevuld met een premie van 44.177,63 euro voor onvoorziene werkzaamheden.

Door een misverstand bij de stedelijke diensten is de uitbetaling van de premies volgens de voorziene procedure in de reguliere regelgeving te laat aangevraagd, waardoor de stad Izegem de daarvoor al toegezegde en correcte financiële ondersteuning misloopt. Dat kan uiteraard niet de bedoeling zijn. Met het voorliggende voorstel van decreet willen de indieners dan ook de vereiste premie decretaal inschrijven om dit probleem te kunnen ondervangen. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1959/1)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Ingeborg De Meulemeester houdende wijziging van het decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp – 1960 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van decreet van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Ingeborg De Meulemeester houdende wijziging van het decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van decreet van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Ingeborg De Meulemeester houdende wijziging van het decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Ingeborg De Meulemeester houdende wijziging van het decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, het decreet van 7 maart 2008 inzake de bijzondere jeugdbijstand vormde de rechtsgrond voor de gemeenschapsinstellingen en de detentiecentra en voor het Fonds Jongerenwelzijn. Dat decreet werd opgeheven met het Fusiedecreet van 1 maart 2019. Op 3 april 2019, net voor het paasreces, hebben we hier ook een voorstel van decreet ingediend houdende wijziging van artikel 28 van dat decreet van 1 maart tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn. De doelstelling was de opheffingsbepaling in artikel 28 te wijzigen, waardoor de opheffing van de desbetreffende bepalingen in het decreet van 7 maart 2008 inzake de bijzondere jeugdbijstand werd uitgesteld tot de datum van inwerkingtreding van het decreet op het jeugddelinquentierecht, onder meer.

Intussen was op 8 april 2019 het decreet van 1 maart laatstleden gepubliceerd, waardoor dat in werking is getreden vooraleer het voorstel van decreet, zoals hier aangenomen op 3 april, in werking trad. En dus waren de bepalingen al opgeheven. Daardoor werd het decreet van 3 april zonder voorwerp. Met dit voorstel van decreet komen we opnieuw tegemoet aan de doelstelling.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1960/1)*

– De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gwenny De Vroe, Lorin Parys, An Christiaens en Piet De Bruyn betreffende wijziging van het decreet van 29 maart 2019 tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 – 1963 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van

decreet van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gwenny De Vroe, Lorin Parys, An Christiaens en Piet De Bruyn betreffende wijziging van het decreet van 29 maart 2019 tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van decreet van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gwenny De Vroe, Lorin Parys, An Christiaens en Piet De Bruyn betreffende wijziging van het decreet van 29 maart 2019 tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gwenny De Vroe, Lorin Parys, An Christiaens en Piet De Bruyn betreffende wijziging van het decreet van 29 maart 2019 tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Met dit voorstel van decreet willen we een probleem verhelpen dat ontstaan is door het samenvallen van twee verschillende wijzigingsdecreten, enerzijds het vereenvoudigingsdecreet sociale huur en anderzijds het optimalisatiedecreet woningkwaliteit. Het eerste decreet treedt in werking op 1 januari 2020, het tweede op 1 januari 2021. Beide decreten wijzigen artikelen 92 en 95 van de Vlaamse Wooncode, onafhankelijk van elkaar. Dat leidt ertoe dat de wijzigingen die opgenomen zijn in het optimalisatiedecreet woningkwaliteit niet meer uitvoerbaar zouden zijn. Met dit voorstel van decreet wordt dat technisch verholpen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1963/1)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft
– 1970 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Jan Durnez bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van decreet van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van decreet van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft, onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Durnez heeft het woord.

Jan Durnez (CD&V): Voorzitter, de lengte van het voorstel van decreet is omgekeerd evenredig met het belang ervan want het is van onmetelijk belang voor de ontwikkeling van het kleuteronderwijs. Wat hier concreet wordt voorgelegd door vijf partijen, is de concretisering van het voorstel van resolutie dat straks voorligt, waarbij wij de gelijkstelling van de werkingsmiddelen tussen kleuter- en lager onderwijs willen realiseren.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Wat het voorliggende voorstel van decreet betreft, is al meermaals gezegd dat we dit moesten realiseren. Het gebeurt nu effectief, voorzitter, en u mag tijdens uw laatste vergadering nog meemaken dat de werkingsmiddelen van het kleuteronderwijs worden gelijkgesteld met die van het lager onderwijs.

Collega's, ik weet niet of iemand zich het filmpje nog herinnert, de heer Van Dijck heeft er af en toe naar verwezen, waarin kinderen van een kleuterschool op schoolreis gaan. Er stappen twee kinderen op en een derde kind wordt langs de kant gezet. Dat gebeurde omdat men ervan uitging dat kinderen in de kleuterschool eigenlijk niet zo vaak aanwezig zijn. Om die reden waren de werkingsmiddelen voor kleuterscholen – niet de omkadering want die hebben we gelijkgetrokken – niet dezelfde. Dat gebeurt nu wel met dit voorstel van decreet.

Aandachtige collega's zullen gezien hebben dat artikel 2 een beetje bizar geformuleerd is. Dat is op die manier gebeurd om ervoor te zorgen dat het kan

worden vastgelegd in een decreet met ingang schooljaar 2019-2020. De N-VA zal dat met heel veel enthousiasme steunen want dit is eigenlijk al een deel van de uitvoering van ons onderwijsprogramma voor de volgende legislatuur. Wat we nu al kunnen uitvoeren, moeten we zeker doen in het belang van de kleuters. En aangezien we in de Kamer hiernaast de leerplicht al hebben verlaagd naar 5 jaar, zou het heel raar zijn om niet ook de werkingsmiddelen te laten volgen.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Collega's, u herinnert zich wellicht nog dat wij een aantal maanden geleden een plan van basisonderwijs hebben voorgelegd voor directies en leerkrachten. Ook voor mijn fractie is een van de speerpunten uiteraard het gelijkstellen van de werkingsmiddelen tussen kleuter- en lager onderwijs. Wij hadden gehoopt dat dit nog tijdens deze legislatuur zou worden uitgevoerd. Het debat van vanmorgen in de Ancienne Belgique heeft een aantal zaken in een stroomversnelling gebracht waardoor dit voorstel van decreet hier nog wordt aangepast. Zo ziet u maar waar debatten goed voor zijn. We moeten de soep eten terwijl ze heet is en dat doen we ook vandaag.

Dit voorstel van decreet is over alle partijgrenzen heen een ongeloofelijk belangrijk signaal voor alle mensen die in het onderwijs staan en die zich dagelijks inzetten voor onze kinderen. Ik vind het heel belangrijk dat deze beslissing over alle partijgrenzen heen wordt genomen voor ons onderwijs in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, voor een historicus is de belangrijkste vraag wie nu de overwinning gaat claimen. Ik heb op sociale media gezien dat daar heel interessante beschouwingen over te maken zijn. Het lijkt wel alsof het de idee is van iedereen, en dat is een goede zaak. Het is belangrijk dat we die stap vooruit zetten, mijn fractie zal dit voorstel van decreet uiteraard steunen, zij heeft het ook mee ingediend. Ik wil de collega's bij dezen oproepen om dit schouder aan schouder te verdedigen in plaats van te proberen elkaar die vliegen af te vangen. Het gaat om een stap die nodig was en die stap zetten we vandaag. *(Opmerkingen van Bart Somers)*

Het is een goede zaak, mijnheer Somers, dat we die stap vandaag met zijn allen kunnen zetten.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, wie de overwinning claimt, interesseert me eigenlijk minder, maar ik ben bijzonder enthousiast, gelukkig en tevreden dat op de voorlaatste plenaire vergadering die ik hier meemaak dit voorstel van decreet wordt goedgekeurd. Ik wil van deze gelegenheid ook gebruikmaken om u, voorzitter en alle collega's met wie ik de afgelopen zes legislaturen mocht samenwerken van harte te bedanken, maar ook de diensten van het Vlaams Parlement, van onthaalpersoneel tot secretaris-generaal. Ik zal het bij dit korte woord houden gezien de uitzonderlijke agenda. Collega's, het ga jullie allemaal goed. Dank u. *(Applaus)*

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Voorzitter, ik wil even iets toevoegen. Enkele weken geleden hebben wij een hele delegatie van kleuterjuffen ontvangen. Dat was vlak voordat we het debat over het basisonderwijs zouden voeren. Zij waren wat ontgoocheld omdat wij hen vrij snel hebben moeten ontvangen in de gang van het parlement. Zij waren wat ongerust dat we hun bezorgdheden niet serieus namen.

Daarom is wat hier vandaag gebeurt, heel belangrijk. Na jarenlang aanhoudende vragen van de kleuteronderwijzers zullen we de werkingsmiddelen eindelijk gelijkstellen.

We hebben hen dus wel degelijk gehoord. Laat dit het begin zijn van nog veel meer in de toekomst. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, als je aan politiek doet, ben je soms – ik verwijs naar collega Rzoska – zeer hongerig om een overwinning te claimen, maar soms ben je gewoon ook een beetje emotioneel. Met datgene wat wij straks gaan stemmen, zit ik in de tweede categorie.

Er is een historische kloof in financiering, in werkingsmiddelen, tussen kleuter- en lager onderwijs van 60 miljoen euro. Collega Daniëls maakte een vergelijking waarmee hij refereerde aan zijn andere collega, een vergelijking over het kindje dat niet meer gefinancierd wordt. We wisten dit al heel lang, al meer dan één legislatuur, zoals de heer De Meyer zegt. Maar nu zetten we gezamenlijk de stap om deze historische ongelijkheid recht te zetten.

Er zijn redenen waarom we dat nu doen. Straks wordt de leerplichtleeftijd verlaagd naar 5 jaar. We hebben gezien hoe vaak onze kleutertjes naar school gaan. Dat is nagenoeg fulltime. Vroeger werden zij veel vaker een halve dag thuis gehouden. Ik kijk naar collega De Croo, die bevestigend knikt. *(Gelach)*

Er zijn zoveel redenen om het te doen. Maar vaak hoor je aan het einde van een legislatuur: 'Laat ons het maar uitstellen en straks doen.' Wel, collega's, er was deze voormiddag een debat in de Ancienne Belgique. Collega Vandenberghe heeft er al naar verwezen. Alle politieke partijen en alle partijvoorzitters die daarbij aanwezig waren, hebben het engagement genomen om deze historische ongelijkheid recurrent recht te zetten. We hadden met deze regering al voor 20 miljoen euro inspanningen gedaan. Maar we willen dit niet alleen doen met beloftes voor binnen één of twee jaar, maar met ingang van 1 september 2019, de start van het volgende schooljaar.

Dus als u dit goedkeurt, geeft u op termijn een jaarlijkse extra financiële injectie van 40 miljoen euro, het verschil tussen die 60 miljoen euro en de 20 miljoen euro die we al hadden gegeven.

Dit is zo belangrijk omdat dit zuurstof is die ook wortels versterkt voor de allerkleinsten, onze kleuters. Het is nog niet goedgekeurd, maar het zal hopelijk gebeuren. Op zo'n moment als dit ben ik dolgelukkig. Ik ben dolgelukkig dat we dit op het einde van de legislatuur kunnen doen, samen, voor de allerkleinsten. Een dikke merci daarvoor. Ik ben vanavond gelukkig. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord, na dit emotioneel betoog? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1970/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Tinne Rombouts en Lieve Maes betreffende de uitbouw van Vlaanderen als excellente waterstofregio – 1946 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Tinne Rombouts en Lieve Maes betreffende de uitbouw van Vlaanderen als excellente waterstofregio.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Tinne Rombouts en Lieve Maes betreffende de uitbouw van Vlaanderen als excellente waterstofregio onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Tinne Rombouts en Lieve Maes betreffende de uitbouw van Vlaanderen als excellente waterstofregio.

De bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid – 1948 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid

De bespreking is geopend.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, de reclame voor gokken op onze openbare omroep, bijvoorbeeld ter gelegenheid van het wereldkampioenschap voetbal, maar ook op de commerciële omroepen, wekt wrevel op bij vele mensen. Voor de openbare omroep komt daarbij dat men van die openbare omroep een voorbeeldfunctie verwacht. Het is een moeilijk dossier, onder meer ook weer door de bevoegdheidsverdeling federaal versus Vlaams. Met dit voorstel van resolutie vragen N-VA, CD&V en Open Vld, ook gesteund door sp.a, dat de Vlaamse Regering in overleg zou treden met de andere regio's en met de federale overheid om een consistent kansspelenbeleid uit te werken. Heel precies vragen we dat de VRT, onze eigen openbare omroep, een ethische code zou uitwerken met betrekking tot gokreclame. Dat is heel kort de toelichting bij deze tekst.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, ik heb daar op zich niets aan toe te voegen. De problematiek van gokverslaving is zowel in dit parlement als in de Kamer meermaals ter sprake gekomen. Het is een maatschappelijk heel belangrijk debat. Het bevoegdheidskluwen in heel die materie heeft ons op den duur genoodzaakt om een voorstel van resolutie in te dienen. Want wie voor wat bevoegd is, decreetgevend dus, is nog wat koffiedik kijken. We hebben een aantal adviezen gekregen van de Raad van State, maar het leek ons het beste om de regering – dat zal dan de volgende Vlaamse Regering zijn – op te roepen om met alle andere regeringen van dit land samen te komen en te overleggen om een echt gezamenlijk kansspelbeleid uit te tekenen, ieder wat zijn bevoegdheden betreft. We staan hier natuurlijk volmondig achter.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): De problematiek van gokverslaving heeft de laatste jaren onrustwekkende proporties aangenomen, vooral door de toename van het online gokken. De alarmerende cijfers kunnen volgens onze fractie ons alleen maar aanzetten tot het ondernemen van radicale actie. Alle experten, de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD), de Gezinsbond, de Hoge Gezondheidsraad (HGR) en ex-gokverslaafden, hebben opgeroepen om dringend beleidsmaatregelen te nemen en vooral om als eerste maatregel een verbod op reclame in te stellen. De sp.a-fractie heeft daartoe een voorstel van decreet ingediend. Dat werd besproken op 28 maart en werd weggestemd. Ook collega Annouri van Groen heeft een voorstel ingediend. Ook dat werd weggestemd.

Ondertussen is het maatschappelijke debat over gokverslaving zeer acuut geworden en zijn er steeds meer stemmen die dringend vragen om actie te ondernemen, zoals het bannen van reclame op radio en televisie, maar ook in bushokjes en op bussen. Ex-gokverslaafden geven immers aan dat die gokreclame niet alleen zorgt voor een normalisering van het gokken maar ook een directe trigger is om te beginnen gokken. Wij denken dus dat dit zeer dringend moet worden aangepakt.

Wij hadden gewild dat we vandaag over een voorstel van decreet hadden kunnen stemmen dat dat verbod had kunnen instellen. Dat is niet het geval. Maar we beseffen heel goed dat elk stapje vooruit dat we kunnen zetten, een goede stap

is. Wij hebben beslist om dit voorstel van resolutie toch te steunen omdat het volgens ons voor de volgende Vlaamse Regering de juiste marsrichting aangeeft, namelijk voor een drastische aanpak tegen gokreclame en gokverslaving.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, dames en heren, sta mij toe om te zeggen dat dit voorstel van resolutie er een is waar je op zich niets tegen kan hebben, maar het is ook gewoonweg te flauw.

Ik ben blij dat ondertussen iedereen de problematiek met betrekking tot gokverslaving mee onderstreept. Het is ook wetenschappelijk aangegeven dat er een een-op-eenverband bestaat tussen reclame voor gokken en de toename van problematisch gokgedrag. Toch zitten we vandaag met een Vlaamse Regering die verantwoordelijk is voor een overheidsbedrijf, de VRT, dat reclame maakt voor online gokken, een regering die verantwoordelijk is voor een overheidsbedrijf, De Lijn, waar reclame wordt gemaakt voor online gokken, maar tegelijkertijd met een regering die de minister van Welzijn levert die net die verslaving moet tegengaan en moet inzetten op de afname van problematisch gokgedrag. Dat is compleet absurd.

We hebben al debatten gehad over wat er moet gebeuren. Tijdens het vorige WK is er een maatschappelijk debat losgebarsten. We wisten toen al dat die reclame gewoon moet worden verboden. Deze moet gewoon worden verboden, zeker en vast op de VRT. Er is immers een verband tussen reclame die je ziet en de schadelijke gevolgen ervan. Een overheidsbedrijf zoals de VRT heeft geen rol om die reclame uit te zenden. We moeten het nog verder trekken. Ook de commerciële zenders zouden die reclame niet mogen tonen.

Natuurlijk is er een bevoegdheidskwestie als het gaat over consumentenzaken en consumentenbescherming enerzijds en media anderzijds. Dat kan zeker gelden voor de commerciële zenders, maar als het gaat over de VRT zijn hier kansen gemist. We hadden stappen vooruit kunnen zetten, maar nu komen we met een flauw voorstel van resolutie dat wel de goede richting uitgaat maar geen enkele concrete maatregel neemt om echt stappen vooruit te zetten. Dat is een gemiste kans.

Toch zullen we dit voorstel van resolutie goedkeuren. Dat klinkt misschien raar, maar ik kan hier niets op tegen hebben. Ik vind het wel een gemiste kans. Dat wil ik nogmaals onderstrepen, want ik weet dat de meeste mensen in dit parlement het met mij eens zijn als ik zeg dat er een verbod moet komen op gokreclame bij de VRT, dat de reclame en de industrie veel harder moeten worden aangepakt. We hebben de tools in Vlaanderen om effectief die stappen vooruit te zetten. Ik kan niet anders dan concluderen dat het aan politieke wil en oprechtheid mankeert om effectief die nodige stappen te zetten. Daardoor wordt het nu uitgesteld.

Het WK is ondertussen al maanden geleden. De reclame blijft zichtbaar en we zien dat het problematisch gokgedrag blijft toenemen. We hebben kansen gemist en dat is een jammere zaak.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik begrijp van de heer Annouri dat hij vooral de voorbeeldfunctie van de openbare omroep bekijkt. Hij heeft daarin gelijk. We vragen hier aan de openbare omroep om zelf een code te ontwikkelen om daarmee om te gaan. We weten allemaal dat er binnenkort een nieuwe beheersovereenkomst wordt voorbereid. Als de omroep zelf niet tot actie overgaat, dan komt het misschien weer in onze korf terecht en dan kunnen we kijken of we dit in de beheersovereenkomst kunnen dichttimmeren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele betreffende noodzakelijke acties voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen
– 1949 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele betreffende noodzakelijke acties voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling?

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele betreffende noodzakelijke acties voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele betreffende noodzakelijke acties voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, in december 2014 werd het Renovatiepact gelanceerd. De doelstelling was om de renovatiegraad in Vlaanderen te verhogen en om het verouderd woonpatrimonium energiezuiniger te maken.

De voorbije vijf jaar werd het energieprestatiecertificaat (EPC) opgewaardeerd met een gekleurd label en met een pak informatie over de te nemen maatregelen in de desbetreffende woning.

Er is ook de woningpas, er is het rollend fonds voor noodkoopwoningen, er is de sloop- en heropbouwpremie van 7500 euro en er is de renteloze energielening. Jammer genoeg stellen we echter vast dat de renovatiegraad in Vlaanderen niet toeneemt, en ondanks de stappen vooruit moeten er bijkomende maatregelen worden genomen zodat de renovatiegraad in Vlaanderen zal toenemen. Collega's, vandaar dit voorstel van resolutie, waarin we een achttal voorstellen doen, ook aan volgende regeringen, opdat ze die ter harte nemen en zo de renovatiegraad in Vlaanderen opkrikken.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Wat ook belangrijk is en ook in dit voorstel van resolutie staat, is dat we een duidelijke omslag moeten maken naar een eenvoudig en duidelijk toegankelijk renovatiepremiesysteem, om alle versnippering die we daarin

hebben, tegen te kunnen gaan, en zo kunnen we ook openstaan voor eigenaars-verhuurders, om hen ook ertoe aan te zetten om oudere huurwoningen te renoveren.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): We hebben in de commissie vaak gesproken over renovatie, en we stellen vast dat de renovatiegraad in Vlaanderen stremt en zelfs achteruitgaat. Dat is een gigantisch probleem. Ik heb begrepen dat er een studie is besteld, die een van de komende weken zou worden opgeleverd en waaruit zou blijken wat nu de hinderpalen zijn waarom mensen niet renoveren. Ik zou het verstandiger vinden, eerlijk gezegd, om te wachten tot die studie er is, om dan te komen met een substantieel initiatief, in plaats van nu vlug vlug een voorstel van resolutie in te dienen.

Valerie Taeldeman (CD&V): Collega Danen, 'vlug vlug', we hebben elk jaar een grondige evaluatie gekregen van het Vlaams Energieagentschap (VEA). Deze ochtend hadden we ook nog een gedachtewisseling over het energiearmoedeprogramma. Ik heb ook een conceptnota ingediend omtrent het aanmoedigen van renovatie in Vlaanderen. Ik denk dus dat deze acht voorstellen vanuit de meerderheid mooie voorstellen zijn voor een volgende beleidsploeg.

Johan Danen (Groen): Dat zou kunnen, maar we stellen vast dat er tientallen zaken zijn geprobeerd om de renovatiegraad op te trekken. De meeste ervan hebben niet gerendeerd, want we stellen vast dat het resultaat uitblijft. Dus, nogmaals, ik zou het verstandiger vinden om eventjes te wachten tot we weten wat er aan de hand is, waarom mensen niet renoveren, om dan structurele maatregelen te nemen.

Andries Gryffroy (N-VA): Collega Danen, ik wil u er gewoon op wijzen dat een resolutie juist dient om de volgende ploeg op te jagen, en het ene verhindert het andere niet. Ik zou dus zeggen: stem voor dit voorstel van resolutie als u erin gelooft. Als u er niet in gelooft, dan moet u er inderdaad niet voor stemmen. Dan zullen we zien wat u dan werkelijk bent.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Daniëlle Vanwesenbeeck, Axel Ronse, Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Sonja Claes en Miranda Van Eetvelde betreffende de stimulering van telewerken in het Vlaamse bedrijfsleven – 1950 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Daniëlle Vanwesenbeeck, Axel Ronse, Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Sonja Claes en Miranda Van Eetvelde betreffende de stimulering van telewerken in het Vlaamse bedrijfsleven.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? *(Instemming)*

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Daniëlle Vanwesenbeeck, Axel Ronse, Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Sonja Claes en Miranda Van Eetvelde betreffende de stimulering van telewerken in het Vlaamse bedrijfsleven onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Daniëlle Vanwesenbeeck, Axel Ronse, Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Sonja Claes en Miranda Van Eetvelde betreffende de stimulering van telewerken in het Vlaamse bedrijfsleven.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Voorzitter, dit voorstel van resolutie gaat over de promotie van telewerk. Telewerk kan mobiel werken zijn, dus een werknemer kan ergens anders dan op zijn vaste werkplaats werken, of kan ook thuiswerken zijn. In dit voorstel van resolutie wordt eigenlijk gevraagd aan de regering om telewerk te promoten bij het bedrijfsleven. Waarom? Omdat er diverse voordelen zijn, een maatschappelijk voordeel, maar ook een voordeel voor de werkgever en de werknemer. Maatschappelijk kunnen wij door het stimuleren van thuiswerk of telewerk de fileproblematiek oplossen, omdat er zich minder wagens op de weg zullen bevinden.

Het komt ook de verkeersveiligheid ten goede omdat de meeste verkeersongelukken tijdens de spitsuren gebeuren. Als we mensen meer laten thuiswerken of mobiel laten werken, is er minder CO₂-uitstoot.

Ik geef u nog enkele Vlaamse cijfers mee. Momenteel werkt 18 procent thuis. In vergelijking met bijvoorbeeld Nederland is dat niet goed. Onze regering kan dus thuiswerken of telewerken zeker nog stimuleren.

Ook voor het bedrijfsleven zijn er een aantal voordelen. De werkgever krijgt meer gemotiveerde werknemers omdat ze de vrijheid hebben om te beslissen waar ze werken. Voor de werknemers geeft het meer flexibiliteit, minder stress, minder verplaatsingen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Kort samengevat, vragen wij in dit voorstel van resolutie om de sectoren aan te sporen en te stimuleren om in hun eigen sectorconvenanten telewerk op te nemen als een onderdeel van werkbaar werk.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Lieve Maes, Robrecht Bothuyne, Daniëlle Vanwesenbeeck, Andries Gryffroy, An Christiaens en Matthias Diependaele betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaart-economie

– 1952 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel

van resolutie van Lieve Maes, Robrecht Bothuyne, Daniëlle Vanwesenbeeck, Andries Gryffroy, An Christiaens en Matthias Diependaele betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaartconomie.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Lieve Maes, Robrecht Bothuyne, Daniëlle Vanwesenbeeck, Andries Gryffroy, An Christiaens en Matthias Diependaele betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaartconomie onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Lieve Maes, Robrecht Bothuyne, Daniëlle Vanwesenbeeck, Andries Gryffroy, An Christiaens en Matthias Diependaele betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaartconomie.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Voorzitter, collega's, dit voorstel van resolutie is – om in het jargon te blijven – de derde trap van een drietrapsraket richting een gezonde Vlaamse ruimtevaartconomie. De eerste trap was het rapport van de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) met het advies over Flanders' Space. De tweede was de goedkeuring van het innovatieve bedrijvennetwerk Space 4.0. Dit voorstel van resolutie bouwt voort op het advies en neemt, in overleg met verschillende actoren, een aantal drempels weg voor een breed Flanders' Space-ecosysteem met internationale uitstraling en maximale maatschappelijke return.

Ik ga me zeer kort beperken tot de vijf punten die worden gevraagd. De rest kunt u lezen indien u geïnteresseerd bent. Het eerste punt dat wordt gevraagd, is een langetermijnvisie en een beleidsagenda op te stellen die legislatuuroverschrijdend is, en een roadmap uit te werken voor de uitbouw van een Vlaamse ruimtevaartconomie met return voor aardse strategische sectoren zoals landbouw, welzijn enzovoort. Verder is de vraag een 'triple helix taskforce' op te richten die gedocumenteerd is in zeventien elementen die ik u ga besparen. Punt drie is een gezicht te geven aan de Vlaamse ruimtevaartindustrie in eigen regio en die als vlaggenschip te promoten in het buitenland met de ambitie om op termijn binnen bepaalde strategisch gekozen relevante segmenten van de ruimtevaartindustrie koploper te worden op mondiaal niveau. Ten vierde, te onderzoeken hoe de overheid een voortrekkersrol kan spelen als 'early adopter' in de ontwikkeling van toepasselijke technologieën, producten en diensten uit de ruimtevaart. En ten vijfde, te onderzoeken of een samenwerking tussen het nieuwe innovatief bedrijfsnetwerk (IBN) Space 4.0 en de reeds bestaande Flemish Aerospace Group (FLAG), de IBN voor de luchtvaart, de valorisatie van innovatieve ontwikkelingen in de ruimtevaartsector zou kunnen versnellen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Steve Vandenberghe en Elisabeth Meuleman betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijsniveaus

– 1969 (2018-2019) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Jan Durnez bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Steve Vandenberghe en Elisabeth Meuleman betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijsniveaus.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Steve Vandenberghe en Elisabeth Meuleman betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijsniveaus onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Steve Vandenberghe en Elisabeth Meuleman betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijsniveaus.

De bespreking is geopend.

De heer Vandenberghe heeft het woord.

Jan Durnez (CD&V): Dit is een opdracht die we samen gekregen hadden na de bespreking van de motie hier op 20 maart. De tekst is in die zin concreter gemaakt – ik heb er daarstraks al naar verwezen – dat hij wat het kleuteronderwijs betreft meteen omgezet is in een decreetsvoorstel. Dat komt dan straks ter stemming. Dit is dus deze keer geen lege doos, maar een cruciale beslissing die we hier samen te nemen hebben en die, naar ik heb begrepen, ook politiek gedragen wordt door elkeen. Bedankt in elk geval voor de samenwerking om dit mogelijk te maken.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, zoals collega Durnez zegt, gaat het hier om de omzetting van de motie in een voorstel van resolutie met de toevoeging inzake de werkingsmiddelen voor kleuter- en lager onderwijs, waarvan we zonet het voorstel van decreet bespraken. Vanuit de N-VA wil ik er toch op wijzen – en ik wil ook de collega's danken over de partijgrenzen heen – dat de aanleiding voor wat we hier voorleggen, de staking was en ook het plan basisonderwijs. Die twee zaken gingen vooral over extra middelen. Dat zien we ook terug in het voorstel van decreet. We doen dat door te zorgen voor bijkomende kleuterverzorgers en -verzorgsters en zorgleerkrachten, maar ook voor administratieve beleidsondersteuning van de schoolleiders. Dat zijn budgettaire zaken die we zullen moeten uitklaren. Maar in dit voorstel van resolutie staan ook zaken die een veel grotere impact zullen hebben op de werkvloer, namelijk erop toezien dat de onderwijsmiddelen, de

belastingsmiddelen, effectief in de klas en de school terechtkomen en daar blijven. Ervoor zorgen dat – wat toch een uitdaging is voor heel veel leerkrachten – kinderen die het Nederlands niet machtig zijn, effectief Nederlands leren, dat gebeurt dankzij taalbaden, die we al decretaal verankerd hebben. Ook digitale ondersteuning en andere taalmethodieken worden mogelijk. We kunnen het M-decreet – en ik verwijs naar de actuele vraag van daarnet maar naar ook bijstellingen die we al gedaan hebben – zowel naar uitvoering evalueren maar ook bijsturen, en zorgen dat leerlingen die gepaste ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. En als laatste zijn er ook de administratieve lasten of hetgeen waarover leerkrachten terecht klagen en waarvan we heel dikwijls zeggen: we moeten zorgen dat ze kunnen lesgeven. Die planlast wordt eindelijk teruggedrongen, eender waarvan die komt. Daarom, collega's, is dit een belangrijk voorstel van resolutie, omdat het op twee poten werkt: zowel zorgen voor effectieve ondersteuning, hetzij met mensen, hetzij met middelen, maar ook zorgen dat onze directeurs directeur kunnen zijn en onze leerkrachten les kunnen geven. Dat is een oproep die we kamerbreed in dit voorstel van resolutie naar voren brengen en die we vanuit de N-VA met veel graagte willen ondersteunen.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Collega Daniëls heeft de punten uit dit voorstel van resolutie al in detail opgenoemd. Ik zal zeker niet in herhaling vallen. Het zijn allemaal stukken die wij ook – en ik refereer opnieuw aan onze plannen basisonderwijs – hebben voorgesteld in de commissie. En dan zullen nu eindelijk een aantal dingen heel concreet worden gemaakt. Als sp.a-fractie kunnen wij dus uiteraard niet anders dan dit document onderschrijven. Het is weer een grote stap vooruit. Maar zoals we ook al hebben gezegd, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, zullen ook de verantwoordelijken voor het onderwijs de volgende legislatuur nog een aantal stappen moeten zetten, rekening houdend met de middelen die voorhanden zijn. Maar we geven nu wel heel erg duidelijke signalen naar de werkvloer dat er concrete en onmiddellijk inzetbare middelen naar voren worden gebracht.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): De mensen die we deze ochtend gezien hebben, de directies basisonderwijs van het katholiek onderwijs, maar eigenlijk iedereen die met het basisonderwijs begaan is, verwachtten een signaal over de partijgrenzen heen en vooral over de grenzen van meerderheid en oppositie heen, zodat ze ook na de verkiezingen zeker kunnen zijn dat er effectief meer middelen gaan naar het basisonderwijs. Het is in de geesten moeten evolueren de afgelopen jaren, en ik herinner me nog tijden – en ik wijs op de belangrijke passages die hier letterlijk gaan over het kleuteronderwijs – dat er neergekeken werd op het kleuteronderwijs. We zijn als partij altijd blijven geloven dat de beste basis voor kinderen gelegd wordt op de jongste leeftijd. We worden daar steeds meer door wetenschappelijk onderzoek in ondersteund. Met dit soort voorstellen van resoluties, kamerbreed gesteund, geven we ook aan dat we dat ook na 26 mei belangrijk zullen vinden. Dus ook vanuit onze fractie een dikke pluim aan iedereen die hieraan heeft meegewerkt.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Uiteraard ben ik samen met mijn partij en iedereen hier heel tevreden met de kamerbrede meerderheid voor dit voorstel van resolutie. Het zal u niet verbazen dat ik daar nog één punt extra wil uit lichten, en dat is inderdaad het punt van het M-decreet. Het zal voor de nieuwe Vlaamse Regering en uiteraard voor de minister van Onderwijs in het bijzonder zaak zijn om hier direct, van in het begin van de volgende regeerperiode werk van te maken.

We zullen moeten kijken hoe we de scholen, het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB), de ondersteuningsnetwerken en de pedagogische begeleiding nog veel beter op elkaar kunnen afstemmen. We zullen ook moeten bekijken hoe we de huidige maatregelen efficiënter en nog doelgerichter kunnen inzetten. We zullen ook moeten zien wat er nodig is om de basiszorg van de scholen te versterken, hoe we meer zorgleerkrachten en leerkrachten in de klas krijgen, bij de kinderen, om van die basiszorg een succes te maken.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik ben zeer dankbaar dat ik nog iets mag zeggen op dit late uur. De collega's hebben verwezen naar de waardevolle elementen die in het voorstel van resolutie zitten. Ik wil toch eens benadrukken dat hier de basis gelegd wordt voor een echt plan voor het basisonderwijs. We hebben in het begin van deze legislatuur heel veel gesproken over wat we vooral in het secundair onderwijs moesten uitvoeren, en toen ik de eerste keer de directeurs van het basisonderwijs toesprak, werd er een PowerPoint achter mij geprojecteerd met 'Hervormingen secundair onderwijs', alsof het basisonderwijs gewoon een minuscule voorbereiding was op het secundair. Ik denk dat we nu met dit voorstel van resolutie een aanzet geven om een op zichzelf staand, volwaardig plan voor het basisonderwijs te maken. Er moeten daarin geen grootse hervormingen zitten, maar het basisonderwijs moet wel volwaardig – zoals alle collega's gezegd hebben – ondersteund worden. Als we niet voldoende investeren in de basis, kun je ook niet verwachten dat het zo veel beter gaat als de kinderen ouder worden.

Dit is dus opnieuw een mooi, en zelfs een beetje emotioneel moment, met dank aan alle partijen, collega Rzoska, die hier zeer constructief aan meegewerkt hebben. (*Applaus*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge het decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's – 1964 (2018-2019) – Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge het decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1964/1)

– *De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel houden.

VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën – 1965 (2018-2019) – Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1965/1)

– De artikelen 1 tot en met 13 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel houden.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, het Vlaams Parlement en het Agentschap Binnenlands Bestuur lanceren vanaf morgen, donderdag 25 april, de website 'vlaanderenkiest.be'. Ik vraag daar toch even uw aandacht voor.

Na de succesvolle verkiezingswebsite voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen 2018 groeide het idee om ook voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement 2019 een gelijkaardige website op te zetten: www.vlaanderenkiest.be.

Het Vlaams Parlement werkte daarvoor samen met het Agentschap Binnenlands Bestuur van de Vlaamse overheid. De website biedt een overzicht van alle informatie over de Vlaamse verkiezingen 2019. Naast onder andere een module om de kandidaten op te zoeken, zal de website op 26 mei de verkiezingsresultaten voor het Vlaams Parlement op een meer gebruiksvriendelijke wijze weergeven.

Een begeleidende informatiecampagne zal de website via sociale media en nieuwssites promoten.

Wie dit wenst, kan campagnemateriaal downloaden via www.vlaanderenkiest.be.

Ik doe een warme oproep om daar gebruik van te maken, om de burger vertrouwd te maken met het doel van de verkiezingen van 26 mei.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 23 augustus 2018 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in uitvoering van het Verdrag van 's-Gravenhage en Verordening Brussel IIbis betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen

– 1810 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 20

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

Reden voor onthouding?

De heer Van Esbroeck heeft het woord.

Jan Van Esbroeck (N-VA): Ik heb me niet onthouden vanwege de politieke intensiteit van dit ontwerp van decreet. Ik heb net een initiatief gekozen waar iedereen unaniem over stemt, omdat ik van deze gelegenheid gebruik wil maken om iedereen te bedanken voor de goede samenwerking deze legislatuur over alle partijgrenzen heen, uit de grond van mijn hart. Ik zal hier niet meer zijn de komende legislatuur en daarom wilde ik dit nu doen. (*Applaus*)

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging, wat betreft de regeling van administratieve geldboeten

– 1872 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 21

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

Redenen voor onthouding?

De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Ik wens namens de fractie te zeggen dat wij ons onthouden hebben tijdens de stemming. Een aantal van ons komt niet meer terug, maar voor de rest hoeft niemand zich illusies te maken. *(Gelach)*

De voorzitter: Dit is eigenlijk een ondergraving van het parlement. *(Gelach)*

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag van Straatsburg van 2012 inzake de beperking van aansprakelijkheid in de binnenvaart (CLNI 2012), ondertekend te Straatsburg op 27 september 2012

– 1910 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 22

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 21 december 2018 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de betrokkenheid van de Federale Staat bij de ondertekening van de samenwerkingsakkoorden van 6 september 2017 en van 30 mei 2018

– 1920 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 23

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad
– 1922 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 24

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
97 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

Mijnheer Janssens, gaat u nu ook aankondigen dat jullie vier niet meer terugkomen? (*Gelach. Opmerkingen*)

Dat is een grapje.

**ONTWERP VAN DECREET houdende de instemming met het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2019 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot kinderopvang in Brussel
– 1930 (2018-2019) – Nr. 1**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 25

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Armenië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 4 december 2018
– 1947 (2018-2019) – Nr. 1**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 26

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones – 1940 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 27

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
94 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten – 1968 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 28

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
94 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

91 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
91 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag tussen de Regering van de Franse Republiek, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest inzake de aanleg van de Grensleie tussen Deûlémont in Frankrijk en Menen in België, ondertekend in Brussel op 19 november 2018
– 1953 (2018-2019) – Nr. 1**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 29

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**VOORSTEL VAN DECREET van Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens houdende de gemeentewegen
– 1847 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 5**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 30

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Tine van der Vloet, Freya Saeys, Peter Persyn, Cindy Franssen en Lorin Parys houdende de sociale kaart
– 1854 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 4**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 31

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
97 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Lies Jans, Freya Saeys, Ingeborg De Meulemeester, Vera Jans en Elke Wouters houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten

– 1856 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 6

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 32

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Sas van Rouveroij, Bert Maertens, Martine Fournier en Paul Van Miert houdende de havenkapiteinsdienst

– 1908 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 33

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gwenny De Vroe, Axel Ronse, An Christiaens en Lorin Parys houdende wijziging van artikel 80 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, wat betreft de uitbreiding van de verzekering gewaarborgd wonen met bescherming tegen inkomensverlies van zelfstandigen ingevolge onvrijwillige stopzetting van hun activiteit – 1912 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 34

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat de toegang tot een betalende niet-lineaire televisiedienst betreft – 1936 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 35

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Manuela Van Werde, An Christiaens, Willem-Frederik Schiltz, Bert Maertens, Bart Dochy en Paul Cordy houdende diverse bepalingen inzake specifieke onroerendergoedpremies – 1959 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 36

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Ingeborg De Meulemeester houdende wijziging van het decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp – 1960 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 37

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Gwenny De Vroe, Lorin Parys, An Christiaens en Piet De Bruyn betreffende wijziging van het decreet van 29 maart 2019 tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 – 1963 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 38

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft
– 1970 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 39

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Bert Maertens, Bart Dochy, Marnic De Meulemeester, Peter Wouters, Michel Doomst en Nadia Sminate betreffende de vereenvoudiging en digitalisering van de aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen
– 1903 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 40

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Andries Gryffroy, An Christiaens, Daniëlle Vanwesenbeeck, Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne en Annick De Ridder betreffende de uitbouw van 'Slim Vlaanderen'
– 1914 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 41

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Kathleen Krekels, Jan Durnez, Franc Bogovic, Kris Van Dijck, Jamila Hamddan Lachkar en Koen Daniëls betreffende de detectie, ondersteuning en begeleiding van zeer makkelijk lerende en (uitzonderlijk) hoogbegaafde leerlingen – 1937 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 42

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katrien Schryvers, Peter Persyn, Freya Saeyns, Ingeborg De Meulemeester, Griet Coppé en Danielle Godderis-T'Jonck betreffende de zorgzwaartegebonden financiering van de thuis- en ouderenzorg – 1944 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 43

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
85 leden hebben ja geantwoord;
15 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Matthias Diependaele, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Tinne Rombouts en Lieve Maes betreffende de uitbouw van Vlaanderen als excellente waterstof-regio – 1946 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 44

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid

– 1948 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 45

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele betreffende noodzakelijke acties voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen

– 1949 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 46

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Daniëlle Vanwesenbeeck, Axel Ronse, Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Sonja Claes en Miranda Van Eetvelde betreffende de stimulering van telewerken in het Vlaamse bedrijfsleven

– 1950 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 47

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Lieve Maes, Robrecht Bothuyne, Daniëlle Vanwesenbeeck, Andries Gryffroy, An Christiaens en Matthias Diependaele betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaart-economie

– 1952 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 48

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Durnez, Koen Daniëls, Jo De Ro, Steve Vandenberghe en Elisabeth Meuleman betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijs-niveaus

– 1969 (2018-2019) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 49

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge het decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's
– 1964 (2018-2019) – Nr. 1**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement.

Stemming nr. 50

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel aan.

**VOORSTEL van Jan Peumans tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, ingevolge de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
– 1965 (2018-2019) – Nr. 1**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement.

Stemming nr. 51

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel aan.

SLOTWOORD VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, beste collega's, de kans bestaat dat ik hier zo met een de plenaire vergadering voor de laatste maal in deze legislatuur voor gesloten verklaar. Maar het kan ook zijn dat we elkaar in de tweede helft van mei terugzien in een extra plenaire vergadering om alsnog een stinkend dossier te behandelen. *(Gelach)*

Maar ik ga het zekere voor het onzekere nemen, en daarom wil ik nu nog graag een heel kort afscheidswoord uitspreken.

Ikzelf ben al meer dan genoeg in de bloemetjes gezet bij de huldeviering van 27 maart, het is dan ook niet meer dan gepast dat ik hetzelfde doe met u allen, alle 123 zonder uitzondering. Op een aantal uitzonderingen na – want we hebben tijdens de rit een aantal nieuwkomers mogen verwelkomen – hebt u allemaal 5 jaar lang via dit parlementair mandaat de Vlaming gediend. U hebt allemaal geprobeerd om dat naar eigen godsvrucht en vermogen te doen. Sommige media hebben u onlangs geklasseerd bij de toppers of de floppers. Sommigen zullen dus blij zijn met dat oordeel, anderen iets minder blij.

Ongeacht het etiket dat u opgeplakt kreeg, is het misschien nog het best dat u zelf de balans opmaakt. Drie vragen moet u zichzelf stellen. Hebt u genoeg uw best

gedaan? Hebt u genoeg uw best kunnen doen? Hebt u genoeg uw best mogen doen? Het zijn die vragen die u zichzelf moet stellen bij het einde van deze legislatuur en die u inzicht kunnen geven over wat u tussen 2014 en 2019 professioneel hebt gerealiseerd. Namens alle Vlamingen wil ik u bedanken voor al uw inzet.

Namens heel Vlaanderen wil ik ook alle medewerkers van ons Vlaams Parlement bedanken. Vijf jaar lang heeft niet alleen onze administratie met al zijn medewerkers voor optimale werkomstandigheden gezorgd, van verdieping -5 in de ondergrondse parking, tot verdieping +6 op de culinaire verdieping. Maar ook onze parlementaire medewerkers hebben ons ondersteund.

Collega's, op 18 juni komt het nieuw verkozen Vlaams Parlement in deze Koepelzaal opnieuw samen, met heel wat nieuwe gezichten, maar ook met tal van nieuwkomers, en ook bekende gezichten, spijtig genoeg. *(Gelach)*

Wie hier terugkeert, zal dat ongetwijfeld met de nodige trots doen, vanwege het behaalde verkiezingsresultaat. Wie hier niet terugkeert, wens ik het allerbeste toe bij zijn of haar nieuwe uitdagingen. En van de nieuwkomers hoop ik dat ze zich snel inwerken in het parlementaire werk, daarbij gesteund door de anciens, die ongetwijfeld de geest van het Vlaams Parlement zullen doorgeven, tot meerdere eer en glorie van onze democratische rechtsstaat.

Vanmiddag heeft Linda De Win aan mij gevraagd wat mij het meest is bijgebleven in dit parlement. Ik blijf het zeggen: ik heb u alle 123, soms met tegenzin en soms met veel overtuiging, op dezelfde correcte manier, van Vlaams Belang tot Groen, proberen te behandelen. Ik ga dit plenaire verhaal met een heel goed gevoel verlaten. Dat zal niet vanzelfsprekend zijn. Ik heb me trouwens ingeschreven in een psychiatrisch ziekenhuis in Munsterbilzen, waar ik de nodige ondersteuning kan krijgen, maar dit is een flauw grapje. *(Gelach)*

Dat is niet vanzelfsprekend. Als je vijftien jaar lang met veel plezier elke morgen naar dit parlement bent gekomen ... Ik ben altijd heel fier geweest dat ik volksvertegenwoordiger mocht zijn, en ik ben nog fierder dat ik tien jaar voorzitter van dit parlement mocht zijn. Het zal niet vanzelfsprekend zijn dat ik de knop moet omdraaien en dat ik de overgang zal moeten maken van deze heel actieve baan naar een rustiger baan.

Ik nodig u allen uit binnen zeven jaar in de academiezaal van de Universiteit Gent om mijn promotie mee te maken tot doctor in ik-weet-niet-welke wetenschap. Voor mij is dat niet zo relevant. Ik heb wel een hele goeie promotor, Bruno De Wever. Voor mij is het vooral van belang dat ik de naam doctor kan gebruiken. Later zal dat op mijn doodsbrief staan. Dat kan ik zeggen dat ik doctor in de geschiedenis of een andere wetenschap ben, dat interesseert me niet. Ik beschouw dat als een nieuwe uitdaging.

Ik zal u af en toe volgen op Villa Politica. Vanmiddag kreeg ik een aanbod van Linda De Win, ik weet niet of dat een gevolg zal krijgen. Ze heeft gevraagd of ik commentator kan worden bij sommige uitzendingen van Villa Politica. *(Gelach)*

Ik wens u allen heel veel succes met de verkiezingscampagne, veel nieuwe uitdagingen na 26 mei en vooral een lichamelijke en geestelijke goede gezondheid. Ik dank u allen hartelijk en verklaar deze vergadering voor gesloten. *(Staande ovatie)*

– De vergadering wordt gesloten om 21.37 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Ann Soete, Mercedes Van Volcem: ambtsverplichtingen;

Ludo Van Campenhout, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Cindy Franssen, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman,

Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Grete Remen

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos

Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Sabine de Bethune, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino

Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.6:

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar,

Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.9:

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine

Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Franco Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Lorin Parys, Jan Peumans, Joris Poschet, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franco Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos

Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Chris Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.13:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans,

Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.14:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Chris Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.15:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar,

Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.16:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.17:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries

Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.18:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.19:

JA-stemmen:

Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele,

Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Ward Kennes, Marino Keulen, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.20:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Jan Van Esbroeck

Stemming nr.21:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De

Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Bruno Tobback, Güler Turan, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.22:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.23:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan

Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.24:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Anke Van dermeersch

Stemming nr.25:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan

Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.26:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.27:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle

Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Anke Van dermeersch

Stemming nr.28:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.29:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice

Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.30:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.31:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan

Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.32:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Bruno Tobback, Güler Turan, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.33:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout,

Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.34:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.35:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van

Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Bruno Tobback, Güler Turan, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.36:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.37:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire,

Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Bruno Tobback, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.38:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.39:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia

Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.40:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.41:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van

der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.42:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.43:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Rob Beenders, Jan Bertels, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Els Robeyns, Katia Segers, Bruno Tobback, Güler Turan, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.44:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.45:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter

Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.46:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.47:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.48:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.49:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.50:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.51:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Jamila Hamddan Lachkar, Maurice Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Laurence Libert, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Elke Wouters, Herman Wynants